

POSAVSKO TEKMOVANJE MLADI IN KMETIJSTVO

KRŠKO — Medobčinski svet Zveze socialistične mladine Posavja in aktiv mladih zadržnikov Krškega skupaj z M—Agrokombinatom Krško in pod pokroviteljstvom LB — Temeljne posavske banke priredijo v soboto, 2. marca, ob 18. uri v osnovni šoli Milke Kerin v Leskovcu pri Krškem regijsko tekmovanje »Mladji in kmetijstvo«.

Tekmovali bosta po dve ekipi iz vsake občine s po tremi zadržniki, ki si bodo ogledali tudi kleti in polnilnico M—Agrokombinata v Leskovcu. V kulturnem sporedu posavskega tekmovanja bo sodelovala folklorna skupina DKD Svoboda s Senovega in godci starih viž — tamburaši z Libne.

NOVI AGENCIJI BANKE V BREŽICAH IN SEVNICI?

KRŠKO LB — Temeljna posavska banka Krško se skuša čim bolj približati občanom, zato so lani odprli agencijo v Krmelju, letošnjo pomlad bančnih storitev še Brežicah, saj bodo novo agencijo odprli pri brežiški blagovnici. Letos Temeljna posavska banka načrtuje tudi odprtje nove agencije v starem mestnem jedru Sevnice, na trgu. Vse agencije nameravajo še letos povezati s terminali in osrednjim računalnikom v Ljubljani.

ZA JOŽETOM AVŠIČEM JELKA BARLIČ

BREŽICE — S prvim majem bo prevzela dolžnost predsednice izvršnega sveta občinske skupščine v Brežicah diplomirana ekonomistka Jelka Barlič, trenutno zaposlena kot vodja finančno računovodskega sektorja v brežiški Tovarni pohištva. Zbori občinske skupščine so jo na zadnji seji soglasno imenovali za kandidata in mandatarka, sedanega predsednika mandatarja, do konca leta 1985. Jožeta Avšiča pa so na njegovo željo razrešili pred iztekom mandata. Delo bo opravljal do prvega maja, nakar se bo zaposlil v gospodarstvu.

Pohvaljeno sodelovanje

Črnomaljska občina praznovala — Sodelovanje odslej tudi s prijateljsko italijansko občino Aquileia

ČRNOMELJ — 19. februarja, torej na dan, ko je bilo pred enainštiridesetimi leti v Črnomlju v takratnem sokolskem domu 1. zasedanje SNOS in so bili položeni temelji prve slovenske državnosti, praznično črnomaljska občina svoj praznik. Na slavnostni akademiji na predvečer praznika so se v kulturnem programu predstavili gostje iz pobratene dugoreške občine. Govornik na slavnostni seji občinske skupščine in izvršnih organov DPO pa je bil predsednik občinske skupščine Jure Perko.

Jure Perko je orisal razvoj črnomaljske občine, predvsem še v minulem letu, ter predstavil načrte v letošnjem letu, ki jih ne bo malo. Tako bodo že sredi marca v okviru praznovanja občinskega praznika začeli s proizvodnjo v novih proizvodnih prostorih Novoteksa na Vinici, kjer bo našlo zaposlitev dodatnih sto delavcev. Stevo Škrčić, predsednik pobratene občine Duga Resa, je pohvalil dobro sodelovanje med občinama, med delovnimi ali družbenopolitičnimi organizacijami. Dokaz takšnega sodelovanja je tudi lani poleti zgrajen most čez Kolpo pri Zuničih. Slavnostne seje so se med mnogimi gosti udeležili tudi predstavniki prijateljske italijanske občine Aquileia (Oglej), ki so povabili Črnomaljce, da jim obisk vrnejo, hkrati pa so izrazili željo po političnem in kulturnem sodelovanju.

Letos so ob občinskem prazniku že desetletje zapored podelili plakete najvišja priznanja za zasluge pri raz-

Ukrep družbenega varstva

Izvršni svet novomeške skupščine predlaga delegatom, naj sprejmejo ukrep družbenega varstva za SOZD IMV — Programa niso izvajali, izgube so naraščale

NOVO MESTO — Usodnih odločitev in pomembnih sestankov je bilo v zvezi z IMV že preveč, zato to pot začenjamo poročilo brez dolgih uvodov: Pretekli petek ob 6. uri zjutraj se je sestal novomeški izvršni svet in sprejel predlog, da se v IMV uvede ukrep družbenega varstva. Ta predlog naj bi sprejeli še vsi trije zbori novomeške občinske skupščine, ki zasedajo ta teden.

Po več kot tri ure trajajoči razpravi, ki so se je udeležili tudi Janez Roškar iz IMV in Stane Šulin iz Temeljne dolenske banke, ni bilo več dvomov. Ukrep družbenega varstva je v IMV nujno potreben. Vzrokov za to je več, v predlogu izvršnega sveta, o katerem so potem razpravljali tudi na sejah skupščinskih zborov, pa so natančno popisani. Sanacijskega programa, ki je bil sprejet konec leta 83, ne izvajajo, sozd IMV še vedno ni registrirana, še vedno nima s samoupravnimi akti urejenih odnosov, vršilec dolžnosti poslovnega odbora IMV pa je potekel mandat. Izvršni svet predlaga skupščini, da sprejme sklep o imenovanju začasnega kolektivnega poslovnega organa za dobo enega leta, ki prevzame vse poslovne funkcije v SOZD.

In kaj naj bi naredilo novo vodstvo? Na njegova pleča bodo padla bremena, ki so že doslej najbolj težila vodilne moči IMV. Novo vodstvo mora zagotoviti finančno sanacijo IMV. Sa-

nacijsko razvojni program IMV bo potrebno prilagoditi spremenjenim pogojem gospodarjenja. Pri tem bo moral upoštevati usmeritev iz gradiva, ki ga je pripravil republiški komite za industrijo in gradbeništvo.

Dosedanji potek sanacijskih poskusov v IMV je bralcem več ali manj znan, zato teh stvari ne bi ponavljali. Vsekakor pa so na seji izvršnega sveta opozarjali, da ne gre za začetek stečaja, kakor bi kdo lahko razumel njegove posege. Prav tako ne gre za nezaupnico dosedanjemu poslovodnemu odboru, ki se je v danih razmerah trudil narediti, kar je pač bilo v njegovih močeh. To so poudarjali tudi na sestanku političnega aktivna IMV, kjer so v nasprotju z izvršnim svetom

● Za člane novega začasnega kolektivnega poslovnega organa v IMV so predvideni Marjan Anžur iz Smelta, ki bo opravljal posle predsednika, Miran Verdelj iz Aste in Anton Kuhar iz Timava. Iz dosedanjega KPO bo v novem sodeloval le Franci Borsan,

sprejeli celo priporočilo, naj bi bili v novem KPO tudi dosedanji člani. Vendar se to po vsej priliki ne bo zgodilo. Trem članom novega KPO, ki prihajajo od drugod, se bo od domačinov pridružil le Franci Borsan. Sicer pa je kolektivni poslovodni organ sozd IMV dva dni pred sejo ponudil kolektivni odstop.

Čeprav do stečaja naj bi ne prišlo, bodo v IMV, ki bo poslej svoje težave reševala tudi s pomočjo Smelta in Tama, oklestili dosedanje proizvodnje. Kot povzemo iz drugih virov, naj bi kooperacija z Renaultom počasi usahnila, IMV pa naj bi se vrnila k proizvodnji dostavnih vozil in prikolic.

Da so razmere, v katerih posluje IMV, v resnici težke, med drugim dovolj zgovorno govori tudi lanska izguba v višini dveh milijard dinarjev. Poleg tega je sozd ponovno dinarsko in devizno blokiran. Če ne dobi takoj 2,5 milijarde dinarjev, s čimer bi bila omogočena nadaljnja proizvodnja, lahko IMV »crkne« brez stečajnega postopka. K lanskemu izgubi, ki bi bila prava gotovo še enkrat večja, če bi ne bilo odpisa obresti in drugih ugodnosti, je treba prišteti še izgubo iz preteklih let.

Na sestanku političnega aktivna IMV, ki se je seznanil s predlogom izvršnega sveta, so se strinjali z vsem, terjali pa so, da so člani novega KPO tudi dosedanji vodilni ljudje IMV, da se delavcem zagotovijo socialna varnost in dobri osebni dohodki. Sploh pa novo vodstvo IMV brez znatne finančne injekcije ne bo moglo narediti dosti, saj je dosedanjemu vodstvu »spodletelo« prav na tem področju.

JOŽE SIMČIČ

BERITE DANES

- na 2. strani: ● Grozi še ena ekološka bomba
- na 3. strani: ● Raketa ali letalska obramba?
- na 4. strani: ● Peč je le od danes do jutri
- na 5. strani: ● Trimo čaka na odgovor Kitajcev
- na 6. strani: ● Davki, ki ne bodo kazeni
- na 8. strani: ● Še pojasnilo vaščanov
- na 9. strani: ● Gozdarji trdijo, da so drva še prepoceni
- na 12. strani: ● Nezakonit in neustaven odlok
- na 14. strani: ● Še norčije so se zresnile
- na 24. strani: ● Prepozno obžalovana nočna pot

MOTOKROS LETOS 28. APRILA

ČRNOMELJ — Mednarodni komite Alpe Adria, motociklistična federacija (FIM) ter AMZ Slovenije so potrdili kandidaturu avtomoto društva Bela krajina za izvedbo mednarodnega tekmovanja v motokrosu v kategoriji 125 ccm. Potrditev kandidature pomeni za AMD Bela krajina in organizacijski odbor priznanje za uspešno izvedbo treh dosedanjih tovrstnih organiziranih tekmovanj. Letos bo prireditev na Brezju pri Črmošnjicah za razliko od preteklih let 28. aprila in ne 1. maja, posvečena pa bo 40. obletnici osvoboditve domovine. Seveda AMD Bela krajina obvezuje, da vztrajajo pri nadaljevanju tradicije, tudi to, da je za prireditev veliko zanimanje in da je vedno dobro obiskana.

RUDNIKU POMAGA TEHNOIMPEX

BLANCA — Rudniku nekovin v ustanavljanju se utegne letos bolje pisati. Končno so namreč našli sanatorija, ki je doslej pokrival izgubo. To je ljubljanski Tehnoimpex. Proizvodnjo gradbenih peskov naj bi letošnji podvojili, ravno tako naj bi pognali pilotsko napravo, da bi raziskali uporabnost peskov v steklarstvu.

Za mlade več zanimive vsebine

Daljša srečanja borcev in mladine v Pogani jami?

KRŠKO — Na seji Koordinacijskega odbora za pripravo srečanja borcev in mladine v Pogani jami so ocenili, da je bilo lani srečanje sicer tehnično dobro organizirano, manjkalo pa je vsebine, ki bi mlade pritegovala. Kulturni program je bil dobro pripravljen, a tudi ni najbolj privabljaj. Vsekakor je vedno premalo časa, da bi se mladi s spominskega območja Žumberak — Gorjanci v Pogani jami med sabo spoznali in navezali stike z borci s tega območja.

Tradicionalna vsakoletna srečanja v Pogani jami bodo nadaljevali; za izvedbo za mlade zanimivih raznih zabavnih in športnih iger, za pripravo tabornih ognjev in preizkusa drugih taborniških veščin pa si bo treba vzeti več časa. Zato razmišljajo, da bi poslej organizirali vsaj dvodnevni pohod mladine, kar pa terja dodatna sredstva. Letos naj bi bilo srečanje v Pogani jami prvo ali drugo soboto v juniju, pripravo in izvedbo pa so naložili občanom Ozalj, Metlika in Črnomelj. Predlagali so, da bi brigade sodelovale na delovnih akcijah na območju Žumberka in Gorjancev.

PO ZAOLJUBI PRAVI VOJAKI — V prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnih organizacij občine Novo mesto, krajanov, mladine in sorodnikov mladih vojakov, je bila minulo soboto v kasarni Milan Majcen v Bršljinu slovesnost, na kateri je prisegla nova skupina mladih vojakov. Na sliki: nekaterim mladim vojakom sta stisnila roko tudi komandant garnizije podpolkovnik Radosav Bogičević in predsednik skupščine občine Novo mesto Uroš Dular. (Foto: J. Pavlin)

V Iskri končali z benifinili

V tozdu Energetski kondenzatorji so v semiški Iskri 1. februarja nehali z impregnacijo kondenzatorjev z nevarnim PCB — Kam z odpadnimi kondenzatorji?

SEMIČ — V semiški Iskri so po besedah članov kolektivnega poslovnega organa pravočasno izvršili vse ukrepe, ki sta jim jih maja lani naložili vodnogospodarska in sanitarna inspekcija. 1. februarja pa so dokončno prenehali s proizvodnjo kondenzatorjev, pri kateri so kot impregnant uporabljali poliklorirane bifeniile (PCB), snovi, ki so nevarno onesnažile reko Krupo.

Po letu 1976, ko je postalo znano, da je PCB ekološko oporečna snov, so v Iskri začeli drugače ravnati z odpadnim PCB, saj so ga začeli voziti na uničenje v Francijo. Poleg tega pa so začeli tehnološko razvijati nove izdelke. Tako so imeli, ko je prišlo do odkritja PCB v Krupi, piralen (ki vsebuje PCB) v uporabi le še pri proizvodnji visokonapetostnih kondenzatorjev in manjšega števila motorskih kondenzatorjev, ki so jih v Gorenjevih pralnih strojih izvažali v ZRN. Piralen so torej lani uporabljali le v petini proizvodnje tozda Energetski kondenzatorji, medtem ko drugi tozdi te nevarne snovi niso uporabljali.

V kondenzatorjih za fluorescentne svetilke, kondenzatorjih za kompenzacijo v nizkonapetostnem omrežju ter motorskih kondenzatorjih za domači trg so v Iskri že pred tem zamenjali impregnant z nevarnim ali pa so kondenzatorji brez izlozrega sredstva. Pri visokonapetostnih kondenzatorjih pa je nadomestitev težja, kajti enakovrednega impregnanta ni. Vsi novi impregnanti namreč gorijo, kar je osnovna težava tako pri impregnaciji kot pozneje pri kupah, ki jih je težko prepričati, da se odločijo za tak kondenzator. To je bila osnovna ovira, da niso že prej zamenjali izlozrega sredstva, tako kot pri ostalih kondenzatorjih. Poleg tega pa tudi obstoječe naprave za impregnacijo ne ustrezajo in kljub temu, da so sedaj našli nadomestne impregnante, nimajo ustrezne linije. Proizvodnja visokonapetostnih kondenzatorjev sedaj stoji, računajo pa, da bodo v dveh

meseh usposobili stroje za novo proizvodnjo.

Kopirajo rešitve, ki jih svet že uporablja, zavedajo pa se, da nov postopek ni najboljši. Zamenjati so ga morali v relativno kratkem času — na voljo so imeli le pol leta — pomagati pa si morajo izključno z lastnim znanjem in delom tozda Mehanski deli in naprave. Ustrezne nove opreme na

domaćem trgu namreč ni moč dobiti, uvožena pa bi jih veljala okrog 3 milijone mark. A le z uvoženo opremo bi lahko dosledno rešili vse probleme pri uvajanju nove tehnologije, tako pa se bodo morali za zdaj zadovoljiti le s preureditvijo štirih sistemov za impregnacijo; to seveda ni dokončna rešitev, veljala pa ji bo 10 do 20 milijonov dinarjev.

Drugače je z motorskimi kondenzatorji, za katere so pri delu proizvodnje do februarja še uporabljali PCB, a prehod na suhe kondenzatorje ne bo pomenil posebnih stroškov. Za

(Nadaljevanje na 2. str.)

REZANJE KORENIN

Starši z otroki v vrtcu štejejo dni do 1. maja, ko bo začel veljati samoupravni sporazum o uresničevanju socialno-varstvenih pravic, ki predvideva nov način določanja prispevka za vrtec. Tega ne bo treba plačati tistim staršem, katerih lanski mesečni dohodek na družinskega člana ni presegel 70 odst. tako imenovane dogovorjene ravni socialne varnosti (8.354 din), vsi drugi pa bodo za vrtec dajali 35 odst. od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana v lanskem letu. Po tem scenariju naj bi bilo plačila vrtca oproščenih 10.000 slovenskih družin, 5.000 družin iz naše republike pa bi za predšolsko varstvo svojih otrok plačevalo precej več kot doslej. Predvsem ne bo prizaneseno zlasti sredini, saj bo treba ob povprečnem lanskem mesečnem dohodku 20.000 din na družinskega člana za vrtec odšteti 7.000 din na mesec, kar je na primer v Novem mestu tudi ekonomska cena vrtca. Za večino slovenskih družin z majhnimi otroki bo novi način plačevanja vrtece nov udarec po žepu. Zavedati bi se namreč morali, da smo dodatno obremenili predvsem mlade družine, ljudi, ki so v življenju šele startali in katerih osebni dohodki so do skrajne meje obremenjeni z odplačevanjem pošiljil za stanovanje, avto, pohištvo itd. Še več smo na rami naložili tistim, ki so nas (gospodarsko in biološko) edini sposobni ohraniti kot narod.

MARJAN BAUER

V POREČU ZA DRŽAVNE NASLOVE — Toplo sončno vreme je v nedeljo sprejelo najboljše jugoslovanske kolesarje, ki so se na progi v Poreču pomerili za naslove državnih prvakov v cikelokrosu. Novomeško zastopstvo, kot je bilo pričakovati, ni ostalo praznik rok, saj si je starejši mladinec Janez Božič, ki ga vidimo na posnetku med nedeljskim nastopom, prikolesaril in pritekel zlato medaljo, v isti kategoriji je bil Kruljac drugi, Ravbar pa bronast pri mlajših mladincih. Več na športni strani. (Foto: B. Budja)

VREME
Prevladovalo bo suho vreme z občasno povečano oblačnostjo.

Obresti so palica z dvema koncema

Kakšno bo leto 1985?

LJUBLJANA — Teško je napovedovati, kakšno bo leto 1985, saj je naša usoda tudi v rokah zunanjih dejavnikov...

V svetu bo prišlo do zmanjšanja konjunktura, kar bo neugodno vplivalo tudi na naš izvoz.

Gospodarstvo močno tepejo tudi visoke obresti. Ne moremo npr. zanikati, da pozitivne obresti spodbujajo racionalnejšo porabo...

Tako se je gospodarstvo znašlo v precepu: visoke obresti ga silijo, da se vzdrži od najemanja kreditov...

VINKO BLATNIK

Grozi še ena ekološka bomba

Do kdaj bo tako, se sprašujejo prebivalci okrog črnomaljskega osrednjega odlagališča odpadkov — Odpadni kondenzatorji raj za Rome — Kdaj analize?

VRANOVIČI — V Sloveniji imamo opravke s številnimi »neaktiviranimi« ekološkimi bombami (eksplozirala je le ena v Beli krajini)...

»Pred devetimi ali desetimi leti so začeli v bližini Vranovičev odlagati smeti. Rečeno je bilo, da je to smetišče le začasno...«

V Iskri končali...

(Nadaljevanje s 1. str.) domači trg so namreč že pet let izdelovali take kondenzatorje, tiste z impregnantom, ki vsebuje PCB...

Marca se bodo v Iskri dokončno znebili tudi odprtih impregnantom, ki vsebujejo PCB. Francosko dovoljenje za uničenje teh snovi v njihovi državi so že dobili...

M. BEZEK

POIMENSKO NAVAJANJE DOBRIH IN SLABIH

BREŽICE — Za sejo občinskega komiteja ZKS 25. februarja so članom predložili obsežno poročilo o delovanju organov, osnovnih organizacij in članstva v obdobju od lanskega februarja do marca letos...

Obrt napreduje, a prepočasi

Franc Šetinc in Jože Knez na obisku pri novomeških obrtnikih — Obširno o vprašanjih obrti, a brez prisotnosti odgovornih z občine in IS

NOVO MESTO — V začetku tega meseca sta novomeško Obrtno združenje obiskala predsednik in podpredsednik republiške konference SZDL Franc Šetinc in Jože Knez.

»Pri nas radi pozabljamo, da je obrt organsko povezana s celotnim gospodarskim in družbenim razvojem, da ima nerazvitost drobnega gospodarstva velike posledice za naš razvoj...«

Seveda se je potrebno s tako miselnostjo spopasti, kar med drugim ugotavljajo tudi temelji dolgoročne prog-

prenašali vse nevarnosti zaradi neurjenega smetišča, če ne bi obvestili o s polikloriranimi bifeniili (PCB) zadržani v Krupi spoznali, da je pravzaprav tudi bližnje odlagališče odpadkov zastrupljeno s temi nevarnimi snovmi.

Na smetišču je neprestano gorelo, kajti Romi so kurili odpadne kondenzatorje ter pobirali iz njih baker in ga vozili v odpad. Smrad, ki se je zaradi tega širil, je bil včasih že neznošen.

Času primerno

Kako naj bi počastili 8. marec?

NOVO MESTO — Odkar so žene same začele dvigovati glas proti proslavam za 8. marec, ki imajo za kuliso na hitro spacen govor ali kulturni program...

Kristina Plut: »Pozorne moramo biti zlasti pri oživiljanju starih pogledov na položaj delavke — samoupravljalkice in matere.«

»V Sloveniji velja enotno stališče, naj bo obelježevanje 8. marca povezano z oceno doseženih rezultatov na področju družbenega in političnega položaja žensk...«

R. B.

ne analize tal pa prav zaradi začasnega značaja smetišča niso bile opravljene. Zato so lansko jesen tamkajšnji krajanji dali na seji zborov občinske skupščine pobudo za analizo Lahnije in bližnje okolice.

Res je, da okrog 140 ljudi v Vranovičih in Zastavi Lahnije ne uporablja več, ker je že tako onesnažena, da predstavlja le še kanal za črnomaljsko kanalizacijo, ki se izteka vanjo brez kakršnih koli čistilnih naprav...

Čeprav je bilo rečeno, da bodo v okviru sanacije Krupe sanirali tudi vranoviško smetišče, tamkajšnji prebivalci še vedno čakajo na izpolnjeno obljubo, na odgovor na delegatsko vprašanje.

glede sanitarnih in požarnovarstvenih predpisov že najmanj pet let ni uporabno. Smeti so nastale nekaj kvadratnih kilometrov okrog. Tako rekoč čez smetišče vodi pot v Zastavo, ki je večkrat zato, ker je zasuta s smetmi, neprehodna...«

M. BEZEK

IZ ZKS JIH VEČ IZTOPI, KOT SE JIH VČLANI

BREŽICE — V občini se sestava članstva ne dopolnjuje tako, kot si to organizacije želijo in zamišljajo. Predvsem vstopa v Zvezo komunistov premalo mladih, premalo delavcev iz proizvodnje in premalo kmetov.

PONESREČEN POSVET

SEVNICA — Potrošniški svet pri tukajšnji krajevni skupnosti je za ponedeljek zvečer sklical razširjen sestanek, na katerem je sodnica Zdenka Vresk pojasnila vlogo teh organov.

NAŠA ANKETA

Mraz spraznil drvarnice

Letošnja zima nam je kar pošteno pokazala zobe. Temperature so se precejkrat spustile tako nizko, kot že leta nismo bili navajeni. To je povzročilo seveda obilo nevarnosti.

CIRILA MIŠICA, administratorka v črnomaljski kmetijski zadrugi: »Na začetku zime smo imeli 20 kubikov drv in dobre 4 tone premoga. Sedaj imamo kuriva le še za tri tedne...«

SILVO ŠTRBENAC, sofer iz Metlike: »V bloku smo s kurjavo preskrbljeni, za tri bloke skupaj imamo kurilnico, kjer kurijo na premog iz Kanižarice...«

DARINKA SMRKE, tajnica stanovaljske skupnosti Novo mesto: »Letošnja zima bo prišla v zgodovino gotovo kot ena najbolj mrzlih. Marsikje je zmanjkalo kurjave...«

FRANC LAVRIHA, črpalkar iz Trebnjega: »Letošnja zima ne bo za nikogar poceni. Porabil sem 15 metrov drv in 3 tone premoga...«

MARTA PODLÖGAR, trgovka iz Kočevja: »V naši trgovini smo bili mesec in pol brez kurjave, ker se s hišnim svetom ni dalo zmeniti za ceno...«

ANA PETELIN, invalidska upokojenka iz Ribnice: »Pokojnina z varstvenim dodatkom in dodatkom za tujo pomoč dobivam 17.500 din. Ko odštejem dodatek za tujo pomoč in obrok za centralno kurjavo...«

JOŽE DEBENC iz krmeljske Metalne: »Letošnji zimi res ni ne konca ne kraja. Dosti ljudi tarna, da jim pohaja kurjava...«

JOŽICA PIRC, delavka Novolesovega tozda Bor Krško: »Doselej smo to zimo porabili za ogrevanje naše hiše 3 tone premoga in 4 kubike drv...«

MIRA DAVIDOVIČ, uslužbenka iz Brežic: »Za kurjavo gre velik del družinskega proračuna. Za tri odrasle družinske člane smo do zdaj plačali 51.120 din...«

J. S.

Kmetijstvo

Premalo vina

Zaradi slabe letine močno primanjkuje »Belokranjca«

METLIKA — Priljubljenega belega vina »Belokranjca« ni dovolj niti v Beli krajini, kamor ga metliška Vinska klet daje največ, kaj šele na drugi strani Gorjanec in drugje po Sloveniji. Zaradi lanske slabe letine je klet pridelala samo 1.700 hektolitrov tega vina, leto poprej pa ga je bilo kar 5.400 hektov. »To se seveda mora poznati na trgu, kajti Belokranjca ne prodajamo, ampak delimo,« pravi vodja vinske kleti mag. Julij Nemanič. »Zaščiteni vin je pač lahko samo toliko, kot jih zraste.« Tako se je z vinogradniki in vinarji poigrala tudi narava. Lani, ko je bilo vina dovolj, so bile cene zamrznjene, sedaj se cene oblikujejo svobodno, je pa vina premalo.

Tako sedaj metliška klet »Belokranjca« daje samo za Belo krajino in novomeški konec ter za tistih nekaj zadrudnih vinotočev in bifejev v drugih krajih. »Tako po malo ga dajemo zato, ker bi ga radi delili skozi celo leto,« pravi jo v kleti. Metliške črmine, prvega vina metliške Vinske kleti, bo letos dovolj, z rosenjem se bo morda izteklo, primanjkovalo pa bo tudi cvička.

SADJARSKI TEČAJ

NOVO MESTO — Kdor se zanima za sadjarstvo in se želi naučiti praktičnih sadjarskih opravil, naj se prijavi na tečaj o vzgoji in rezi sadnega drevja, ki ga bosta organizirala novomeška kmetijska zadruga in Kmetijski šolski center Grm. Prijave sprejemajo pri pospeševalni službi zadruga do 8. marca.

Sejmišča

NOVO MESTO — Na ponedeljkovem sejmu so kmetje prodajali 225 pujskov, od tega 125, starih 7 do 10 tednov, in 100, starih 10 do 12 tednov. Lastnika je menjalo 145 živali. Cena je bila taka kot že nekaj ponedeljkov doslej. Mlajši pujski so bili po 6.000 do 7.500 din, starejši pa po 7.500 do 9.000 din.

BREŽICE — Na sobotni sejmu so rejci pripeljali 230 pujskov, starih do 3 mesece, in 8 pujskov, starih nad 3 mesece. Lastnika je menjalo 178 prvih in 5 drugih živali. Za mlajše je bilo treba odšteti 300, za starejše pa 220 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

S folijo prej do solate

Prva spomladanska solata je dragocena, posebno če je z domačega vrta. Čim zgodneje zraste, tem bolje. Pozna se tako rekoč vsak dan, zato ni čudno, da vrtničarji poskušajo vse, da bi vsaj malo ukrali naravo. Ponekod se vrtni kar belijo od tunelov (s plastiko prekrtih lesenih ločev), pod katerimi je topleje kot pod milim nebom, kar mladi rasti seveda prija.

Bolj kot tunele, ki zahtevajo dosti ročnega dela, postavljanja ograda in prezačevanja, zdaj stroka priporoča uporabo perforirane folije, ki omogoča 1 do 3 tedne ranjšo »žetev«. Folija je že dlje časa znan pripomoček v vrtnarstvu pa tudi poljedelstvu, saj pospešuje rast, zadržuje toploto in vlago, ovira rast plevelov (če je temna) in nasploh ugodno učinkuje na rodovitnost in gladnost zemlje.

To so potrdili tudi večletni poskusi sodelavcev biotehniške fakultete iz Ljubljane, ki so testirali uspešnost uporabe perforirane folije pri pridelovanju vrtnin in prišli do nekaterih dobrih praktičnih napotkov.

Tako se je izkazala za primerno polietilenska folija v debelini 0,03 do 0,05 mm, ki jo izdeluje tovarna Poligalant — Plastik po predhodnem naročilu (prek zadruga na primer). Ko so bili ti podatki objavljeni, je stala 17 dinarjev en kv. meter, zdrži pa dve do tri vegetacije. Vsekakor je cenejša in boljše od doslej bolj znane polivinilkloridne folije, ki je ne priporočajo več.

Ko dobi kupec balo ali svitek folije iz tovarne, jo mora sam perforirati, to je narediti zeleno število luknjic, skozi katere bodo rastle rastline. To se najlažje naredi z električnim vrtnalnim strojem še na samem svitku. Luknjice naj imajo premer 1 cm, njih število pa je odvisno od vrtnine, kateri je folija namenjena. 500 luknjic na kvadratni meter, kolikor je priporočljivo za vzgojo krhkolistne solate, dobimo, če zavrtamo v razdalji 4 cm x 5 cm. Folija mora biti položena narhlo, vendar ne preohlano, robovi pa zasuti z zemljo. Priporočene so vsaj tri metre široke gredice. Koliko časa naj bo folija na posevku, pa je odvisno od posamezne vrtnine.

Inž. M. L.

Raketna ali letalska obramba?

Obramba naj bo predvsem enotna — Konec polemike o načinu boja s točo?

SEVNICA — Seja skupščine obrambe pred točo osrednje in severovzhodne Slovenije, ki je bila 21. februarja, je v marsičem izvenela v predavanju prvega moža naše strokovne službe, sodelavca Hidrometeorološkega zavoda inž. Andreja Kranjca, o prednostih posamezne vrste obrambe.

Delegati so obravnavali poročilo Milana Kneževiča, predsednika komiteja za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo, o izvajanju zakona obrambe pred točo v Sloveniji v minulem letu in ostala gradiva. Po pričakovanju se je spet razvila razprava, ali naj bi dali prednost letalski ali raketni obrambi, ki je že lani polnila nekatere časopise. Inž. Kranjca je umirjeno nizal argumente, zakaj bi bilo, denimo, škoda »utišati« strelec raket v nekaterih kvadrantih branjenega območja. »Nevihtni oblaki so močno nepredvidljivi. Ni vedno dovolj minuta ali dve, da bi se letalo lahko vedno neposredno umaknilo iz ogroženega območja. Povelje za streljanje se lahko da šele, ko je to

letalo najmanj 10 km stran. Dvoje sistemov je za en center prehud zaloga, menda nočete tvegati, da kakšno letalo sestrelimo,« je pojasnjeval.

Andrej Kranjca: »Nismo imeli možnosti, da bi se lahko lotili raziskovalnega dela, temveč je morala biti obramba od vsega začetka operativna.«

Zanimivo je, da letalci, npr. mariborski, nočejo niti slišati, da bi samostojno branili območje, kjer ni mreže strelcev raket. Tako so jim ponudili obrambo Prekmurja. Naša letala imajo po dogovoru prosto pot za

obrambo v sosednji Avstriji, ker tamkaj po državni pogodbi ne smejo uporabljati raket. Andrej Kranjca zavrača tudi pripombe, da se je letalski sistem obrambe obnesel v ZDA. Tam uporabljajo za to posebna letala vojaških zmogljivosti, vseeno pa se je takšna

Letalci naj bi tudi letos branili obmejni pas in po potrebi šli nad nevarne oblake celo nad Avstrijo, predvsem pa naj bi branili območje občine Mozirje, kjer ni raketne obrambe.

obramba izkazala za nesposobno nad izraelskimi kibuci.

Naši meteorologi ne zavračajo pomoči letalcev pri merjenju temperatur v višinah. To bi lahko koristno uporabili pri gospodarnosti uporabi raket, saj zagrebški radiosondažni center daje podatke o temperaturah v različnih plasteh le opolnoči. Letalci bi to nalogo lahko opravili v dvehurnih razmikih.

Na koncu velja spomniti, da je lani, v hudu nevihtnem letu, predvsem raketna obramba obranila najvitalnejša slovenska kmetijska območja. Prav z vzornim sodelovanjem vseh so vedno našli denar, učinkovito terjali od črnogorskega proizvajalca raket večjo kakovost, letos pa bodo izpopolnili tudi nekatere luknje v mreži strelcev.

A. ŽELEZNIK

V stilu westerna

Zmeda na sejmišču

NOVO MESTO — Prava prometna zmeda, ki je ni uspelo rešiti niti delavcem milice, je v ponedeljek zjutraj nastala zaradi novega sejmišča na Grabnu. Avtomobili in vozovi s prašički so dobesečno zaprli dovoz od novega mostu do odkupne postaje v razdalji 700 m, tako da stanovalci iz vasi Krka zjutraj niso mogli s svojimi vozili na delo. Kdo drug kot kmetje so bili tarča napada in žaljkiv in ni dosti manjkalo, da nismo bili priča pravemu dolenskem westernu.

Kmetje so za nastalo zmedo še najmanj krivi, pravega krivca pa tako rekoč še ni. Sejmišče na Cika-vi se je moralo čez noč umakniti gradbenim barakam Vódnogospodarske skupnosti. Kmetijska zadruga Krka se je s svojo odkupno postajo za govede in teleta preselila na Graben, z njo pa se je preselilo tudi sejmišče. Prvi ponedeljek v februarju še ni bilo težav, saj se je sezona s pujski pričela šele ta ponedeljek, ko je na omenjeni cesti prišlo do »infarkta«. Vozla v ponedeljek zjutraj ni bilo mogoče rešiti, kakšna pa bo usoda naslednjega sejma, smo povpraševali Daneta Mrika, odgovornega za odkup in kooperacijo pri TZO novomeške Kmetijske zadruga. Odgovoril je:

»Problem sejmišča v Novem mestu je mnogo starejši in sega tja v leto 1979. Tedaj smo imeli že vse pripravljeno za novo odkupno postajo in sejmišče na Muhaberu. Zato je tedaj ostalo le pri načrtih. Sejmišče na Grabnu bo trajnejša rešitev. Toda pri urejanju prostora nas je prehitela zima in na selitev nismo bili pripravljeni. Novi prostor — nameravamo ga urediti v najkrajšem času, če bo dovoljevalo vreme — bo velik I ha in bo za centralnim skladiščem. Tam bo tudi nakladalna rampa, tehnična, prostor za uradne osebe in sanitarije. Takšno urejeno sejmišče naj bi bilo pripravljeno sredi marca, naslednji ponedeljek pa bomo s svojo službo poizkušali narediti čimveč, da do takšne zmede in zapore ceste ne bo več prišlo.«

J. PAVLIN

Nič več le volja posameznika

V črnomaljsko kmetijstvo bodo letos vložili okrog 70 milijonov dinarjev interventnih sredstev

ČRNOMELJ — V črnomaljski kmetijski zadrugi računajo, da bodo letos v občinskem samoupravnem skladu za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane razpolagali z okrog 44 milijonov in pol dinarjev iz občinskih virov, 25 milijonov dinarjev pa bo priskrbel republiški interventni sklad.

Kot je povedal vodja TZO Kooperacija Niko Požek, so, kljub temu da je namen interventnih sredstev pospeševanje proizvodnje hrane, še vedno preveč odvisni od volje in možnosti posameznega kmeta, ne pa od sposobnosti kmetije za proizvodnjo tržnih presežkov. Prav zaradi tega bo na podlagi pogodb med kmetijsko zadrugo in kmeti zadruga letos prisiljena poleg preverjanja izpolnjevanja pogodb sankcionirati tiste kmete, ki svojih obveznosti neupravičeno ne bodo izpolnili.

V občini so sprejeli republiški program pospeševanja, v okviru katerega bodo vložili v živinorejo 33,4 milijona, v poljedelstvo dobre 4 milijone, za us-

posabljanje okrog 40 hektarov višinskih pašnikov na Toplem vrhu 240 tisoč in v pospeševalno službo 5 milijonov dinarjev. V živinoreji bo največ sredstev (13 milijonov dinarjev) namenjenih premijam za organizirano paitanje telet za klavnico, in sicer za 300 tisoč kilogramov mesa. Milijon dinarjev manj pa bodo namenili premijam za mleko (3 din za liter), ki naj bi ga v letošnjem letu namolžli 4,6 milijona litrov. V poljedelski proizvodnji pa bodo regresirali predvsem semena pšenice, koruze, krompirja.

Poleg teh združenih občinskih in republiških sredstev je občinski interventni sklad sprejel poseben program za porabo preostalega dela denarja, ki se zbira v občinskem skladu. Od tega bodo največ porabili za živinorejo, in sicer slabih 10 milijonov dinarjev, v tem sklopu pa kar 4 milijone za opremljanje, posodabljanje in gradnjo zbiralnic mleka.

B. M.

ZMAGALI SO MLADI ARTIČANI IN PIŠEČANI

PIŠEČE — Na sobotnem kvizu mladih iz kmetijstva so tekmovali ekipe mladih zadruženikov iz Kapel, Doboze, Globokega, Pišec in Artičani. Za njimi se je uvrstila ekipa Globokega. Krajani so za to privediteve pokazali izredno zanimanje. Napolnili so dvorano, toliko obiska pa so imeli samo še v Artičah na regijskem tekmovalju. Zmagovalci se bodo že to soboto pomerili z najboljšimi ekipami iz sevniške in krške občine. Tekmovanje bo v Leskovcu.

Tokrat se je prvič pripetilo, da je zmanjkalo dodatnih vprašanj, zato si prvo mesto delijo Artičani in Pišecani. Za njimi se je uvrstila ekipa Globokega. Krajani so za to privediteve pokazali izredno zanimanje. Napolnili so dvorano, toliko obiska pa so imeli samo še v Artičah na regijskem tekmovalju. Zmagovalci se bodo že to soboto pomerili z najboljšimi ekipami iz sevniške in krške občine. Tekmovanje bo v Leskovcu.

VEČ ZNANJA ZA BOLJŠO HRANO — V nedeljo je bil v Šentjernejem občinski kviz »Mladi in kmetijstvo«, na katerem je med osmimi tričlanskimi ekipami mladih zadruženikov največ strokovnega znanja pokazalo zastopstvo TZO Novo mesto v postavi: Bernarda Nagelj, Igor Ravbar in Renata Mesojedec (na sliki). Skupaj z ekipo Skočjana bodo nastopili na regijskem kvizu, ki bo v soboto, 2. marca, v Trebnjem, republiški kviz pa bo kasneje v Sevnici. (Foto: J. Pavlin)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Roše vino

Slovenski zakon o vinu pravi, da je roše rdečkarstvo vino. Po pravilniku o kakovosti vina, ki velja za SFRJ, so rdečkarstvo vina lahko blede rožnata, svetlo rožnata, (rožnata = roše), svetlo rdeča vina itd. Isti pravilnik omogoča označiti vino na etiketi poleg napisu v enem izmed jezikov narodov Jugoslavije tudi v tujih jezikih, zatorej smo sprejel francosko vino ROŠÉ.

V zadrudni kleti v Metliki smo iskali in razmišljali o možnostih, ki so nam dane preko osnovne surovine belokranjskih sort grozdja, da ponudimo trgu nekaj novega, zanimivega. Ugotavljali smo, da je moda rdečih vin, ki je bila vladala v letih 1960 do 1970, ko so Belokranjci na veliko obnavljali nove vinograde, vplivala na sortni sestav vinske trte. Na nesrečo je bilo zasajen preveč žametne črmine, ki daje alkoholno lažje rdeče vino in nima zadosti barvil za metliško črmino. Obstajala je nevarnost, da bo s preveč žametovke padla kvaliteta metliške črmine in da bo to priljubljeno vino po izgledu in okusu bližje lažjim rdečim vinom kot na klasičnim »črminam«. Pri proučevanju francoskih vin nam je pritegnilo pozornost vino roše. Zavedali smo se, da slovenski trg ne pozna takega blede ali svetlo rožnatega vina, kot je francoski roše, zato odločitev ni bila lahka. Predvidevali smo, da je grozdje rdečih sort žametovke in modre frankinje primerno za predelavo, vino roše, nismo pa bili prepričani, da bo to vino šlo v prodajo. Da bi z imenom pritegnili vsaj tujе turiste, smo se odločili, da ime roše obdržimo.

Tehnologija predelave vina roše

Surovina. Grozdje rdečih sort. Zanimivo je, da predelujemo belokranjski roše iz grozdja istih sort, žametovke in modre frankinje, kot metliško črmino. Razlika je samo v tem, da je razmerje med obema sortama pri rošju v korist žametovke in pri metliški črmini v korist modre frankinje. Enaka

surovina in dve tako različni vini po videzu in okusu je dokaz, da je zelo pomembna tehnologija predelave grozdja ter vrenja mošta in hranjenje vina.

Tehnologija predelave grozdja se začne s trgatvijo. Obiranje grozdja mora biti skrbno, odstranjevanje moramo gnile jagode in preprečiti vsako mehanično poškodbo grozdja. Sok iz poškodovane grozdja je zelo občutljiv za zrak. Stik z zrakovimi siromašji najfinejše aromatične snovi v moštu, ki dajejo rošju največjo privlačnost. S hitrim transportom zdravega grozdja v vinsko klet

NOVO MESTO — Društvo vinogradnikov Dolenjske, podružnica Trška gora in Podgorje, vabi na strokovni prikaz rezanja vinske trte, ki bo 2. marca ob 10. uri v vinogradu Tovarne zdravil Krka na Trški gori. Rez bo demonstriral inž. Jože Maljevič iz Metlike.

očuvamo kvaliteto, enako s hitrim postopkom predelave tega grozdja. Vsaka minuta, ki jo pridobimo s pospešenim postopkom robkanja in stiskanja grozdja, pomeni boljše kvaliteto vina roše. Med robkanjem in stiskanjem grozdja se iz jagodnih kožic izluži nekaj barvnih snovi, ki dajejo vinu rožnato barvo. Rdeča vina vrejo na jagodnih kožicah, zato so bolj obarvana. Za roše ni potrebna fermentacija na jagodnih kožicah. Od stiskalnice do vinske posode se mošt prečrpava brezračno, najboljša je mohnočrpalka. V vinski posodi smo zamenjali zrak s plinom CO₂, da preprečimo oksidacijo. Mošt je nujno razsluziti. Po razsluzenju ga cepimo z odbranimi vinskimi kvasnicami in skrbimo, da je vrelna temperatura v razponu 16 do 20°C. Višja vrelna temperatura povzroči razpadanje aromatičnih snovi in nastanek vrelnih produktov (alfaketoglutarina in piroogljikova kislina), ki v povečani količini spremenijo zaželeni karakter rošja.

Mag. JULIJ NEMANIČ
METLIKA
(Nadaljevanje prihodnjič)

Dvotirnost je za kmeta dražja

Temeljne organizacije kooperantov naj imajo celotno zavarovanje za kmeta — V Posavju premalo družbenih sredstev za zavarovanje posevkov in živine?

KRŠKO — »Ne more biti večje tržne proizvodnje, ki ne bi bila zavarovana. Da bo prevladal ekonomski interes, bo kljub temu potrebno še veliko osveščanja, pospeševanja. Društveno organizirana rastlinska proizvodnja jabolk, pšenice, ribeza in grozdja, je dokaj dobro zavarovana, koruza skoraj nič, krompir pa sploh ni zavarovan,« poudarja Alojz Florjančič, predsednik odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Medobčinski gospodarski zbornici Posavja.

Za kmeta bi bilo očitno ceneje, če bi imele temeljne organizacije koope-

nega odbora MGZ Posavja so menili, da so službe, ki se ukvarjajo s pridelavo, premalo storile ne le za zavarovanje posevkov, temveč tudi živine. V sevniški občini imajo zavarovanih že okrog 800 glav plemenske živine, kar

je spodbudno za začetek. Kooperacijske službe bi lahko imele za združenega kmeta zavarovanje za poljščine in živino, kar bi v praksi pomenilo, da bi vso živino, ki jo ima zavarovano območna zavarovalna skupnost Triglav v Krškem, »prepisali« kmetijskih organizacij. S tem pa seveda pri »Triglavu« niso navdušeni!

Podobne razprave se ponavljajo iz leta v leto, a nič se ne spremeni, čeprav so že nekateri številke dovolj zgovorne, da bi se moralo.

P. PERC

Kmet kot žrtev vodovoda

Ne sme gnojiti nad zajetjem vode

PODGORICA — Ivanu Andrejčiču, kmetu z roba velike sevniške krajevne skupnosti, je naposled prepeloval. S skrbno drobnopisarje je spravil na papir svoje težave in jih sporočil temeljni organizaciji za kooperacijo pri sevniškem kombinatu.

Andrejčičeva kmetija leži namreč nad zajetjem že tako po svoje problematičnega sevniškega vodovoda in zaradi bližine vode kmečke zemlje ne sme gojiti. Težave so nastale že, ko so Andrejčičevi prvič pognojili, zdaj pa kaže, da je prepoved dokončna.

Kaj pomeni to za kmetijo, si lahko vsakdo misli. Andrejčičeve je veljalo nemalo truda in denarja, da so kupili traktor in druge stroje. V tistem kraju njega dni ni bilo ne elektrike ne poštne poti. Odplačevali morajo še posojilo za nov hlev, kupili pa so tudi sod za razvažanje gnojivke.

Toda čemu naj zdaj vse to služi? Vodovod, umetna gnojila in sod za gnojevko gotovo ne gredo skupaj. To razumejo tudi Andrejčičevi. Zato skrbni gospodar Ivan predlaga rešitev: »Pri volji sem to zemljo pustiti, samo če mi priskr-

bijo drugo. Na slabše, razumljivo, ne bi šel rad,« pove skrušeno, kot da se v mislih že poslavlja od svojih njiv, travnikov in sadnih drevih, ki so njegova velika ljubezen.

Pošteno bi bilo, ko bi sevniška krajevna skupnost in Komunala s prizadetim kmetom našli za vse sprejemljivo rešitev.

A. ŽELEZNIK

Ivan Andrejčič: »Naša kmetija je bila 20 let brez gospodarja, zdaj, ko sva z ženo že mislila, da smo na konju, je prišel ta zaplet.«

Peč je le od danes do jutri

V novomeški Pekariji možnost za predčasno prenehanje ukrepov družbenega varstva, ker so razmere znatno boljše — Nujna pa je obnova pekarne

NOVO MESTO — Občinska komisija za družbeni nadzor in strokovna komisija Žita Ljubljana sta pripravili poročili o uresničevanju ukrepov družbenega varstva v novomeški Pekariji, izrečenega maja lani, obravnavali pa jih je izvršni svet občinske skupščine. Skupna ugotovitev: veliko boljše so zdaj medsebojni odnosi, boljša oskrba s kruhom, večja izbira in boljše kvalitete kruha. Ni pa še vse urejeno.

V vseh ocenah stanja je zapisana ugotovitev, da je začasni poslovodni organ — v tem primeru Dragica Galič — uspešno opravljala svoje delo. Poleg kadrovske izpopolnitve in posebne skrbni za večjo kvalifikacijo zaposlenih je prišlo tudi do reorganizacije poslovanja v vseh treh delovnih enotah, najpomembnejše pa je, da so se odnosi med enotami normalizirali, kar je bilo poprej posebno problematično na relaciji Novo mesto — Črnomelj.

Nepravilnosti v delovnem in tehnološkem procesu pa še niso v celoti odpravljene, predvsem zaradi zastarele in neprimerne pekarne Novo mesto in pomanjkanja skladiščnih prostorov v črnomaljski pekarni. Predvsem bo potrebno v novomeški pekarni zagotoviti rekonstrukcijo; stroški so ocenjeni na 189 milijonov dinarjev.

V izvršnem svetu so ocenili, da obstajajo možnosti za predčasno ukinitve družbenega varstva, Žito Ljubljana pa bi moral pripraviti kompletan elaborat za investicijo v novomeški pekarni, zastavljeno

tako, da bi bila omogočena postopna obnova. Najnujnejša dela bi morali opraviti že v letošnjem letu, ker postaja oskrba s kruhom zaradi zastarele peči iz dneva v

dan bolj negotova. Kompletno poročilo o stanju v Pekariji bodo

● **Potrošniki niti ne vedo, da je peč v novomeški pekarni stara 15 let, bržkone je najbolj zastarela med vsemi pekarskimi peči v Sloveniji, zato se vsak dan ubadajo s popravi in trepetajo, če bo možno speči dovolj kruha ali ne.**

predložili delegatom občinske skupščine za zasedanje v aprilu.

RIA BAČER

Kaj za obletnico osvoboditve?

Le malo predlogov

NOVO MESTO — V novomeški občini bo te dni imenovan odbor, ki bo vodil priprave za dostojno počastitev 40-letnice osvoboditve. Akcija je že malce poznana, kot pa je nedavno tega povedala prof. Ema Muser, predsednica Sveta za razvijanje in ohranjanje revolucionarnih tradicij NOB, so bile prve konkretne zamisli v okviru sveta znane že oktobra lani, vendar po krivdi drugih niso prišle v javnost.

Borci predlagajo eno samo osrednjo akademijo v počastitev jubileja in poudarjajo, da je to samo ena med oblikami dela, vse druge dejavnosti pa naj bi potekale preko šol, v okviru mladinske organizacije, tabornikov itd. Predlogi drugih družbenopolitičnih organizacij še niso znani, vendar jih bodo morali predložiti v najkrajšem času.

PLES ZA DAN ŽENA

NOVO MESTO — Za dan žena bo 8. in 9. marca v hotelu Metropol ples s pričetkom ob 19. uri. Igrali bodo Veseli Zagorjani.

SKUPŠČINA RAZISKOVALNE SKUPNOSTI

NOVO MESTO — V ponedeljek, 25. februarja, je bila skupščina novomeške občinske raziskovalne skupnosti. Delegati so sprejeli poročilo o poslovanju skupnosti in zaključni račun za leto 1984. letošnji program in finančni plan ter program dela skupščine, pa sklep o pristopu k sporazumu o ustanovitvi enote za robotizacijo. V javno razpravo, ki bo trajala do konca marca, so dali osnutek analize pogojev in možnosti raziskovalne dejavnosti v občini Novo mesto do leta 2000. Seznanili so se tudi z oceno ankete o delu delegacij za raziskovalno skupnost. Več prihodnjik.

R. B.

Bo združeno delo podprlo?

Tudi v SZDL so za predlog, po katerem naj bi SIS družbenih dejavnosti dobile 5 odst. več denarja

NOVO MESTO — Da bi lahko v letošnjem letu financirali v novomeški občini nove oddelke v vrtcih in šolah, zagotovili povišane družbene pomoči, sicer pa v vseh dejavnostih obdržali lansko raven, bi morali zbrati 3,4 milijarde dinarjev, to pa je 5,3 odstotke nad dovoljeno porabo za leto 1985.

Predlog o taki rešitvi je pretekli teden obravnavalo tudi predsedstvo občinske konference SZDL in ga podprlo, češ da je to edina možnost, da v teh dejavnostih ne bi bili na slabšem kot lani. Če se bodo s tako rešitvijo strinjali predvsem delegati v zboru združenega dela, potem to pomeni od 1. aprila tudi višjo prispevno stopnjo za poprečno 0,61 odstotka. V nasprotnem primeru bo potrebno programe posameznih interesnih skupnosti s področja zdravstva, šolstva, socialnega varstva, kulture in raziskovanja zmanjšati za dobrih 5 odstotkov.

Pri programih posameznih interesnih skupnosti je potrebno za anuitete zagotoviti 40 milijonov dinarjev, za vsa vzdrževalna dela in vse naložbe petih interesnih skupnosti pa je po povečanem planu predvidenih 58 milijonov dinarjev. Od tega naj bi 4 milijone dinarjev zagotovila otroškavarstvena skupnost za pripravo nadaljnjih vrtcev, kulturna skupnost naj bi 2,5 milijona dinarjev namenila za nujna vzdrževalna dela v Studijski knjižnici Mirana Jarca, 900.000 dinarjev naj bi dobil Dolenjski muzej za ureditev restavratorske delavnice, za

dokončno ureditev Jakčevega doma bi morali zbrati še 4 milijone din, za ureditev prostorov toliko let načrtovanega radia Novo mesto pa je potrebno imeti vsaj 5 milijonov dinarjev. Zdravstvena skupnost bo za regijsko dogovorjene naložbe v zdravstvu sofinancirala 41,6 milijonov dinarjev.

JUBILEJ VRTCA — Jutri, 1. marca bo preteklo natanko 55 let, odkar je uradno pričel z delom prvi državni otroški vrtec pri današnji osnovni šoli Katja Rupena v Novem mestu. Vrtec nikoli potem, niti med vojno, ni prenehal z delom. Ob ustanovitvi je bilo v dveh oddelkih 80 otrok, danes pa jih je v vzgojnovarstvene ustanove vključenih že 2.229. (Foto: J. Pavlin)

Za malo denarja malo stanovanj

V Metliki gradijo nov 50-stanovanjski blok, prodanih pa je šele 34 stanovanj, od tega 10 solidarnostnih — Drugih stanovanj ne bo pred letom 1989

METLIKA — V Kidričevem naselju, ko se sedaj imenuje novo metliško poslovno-stanovanjsko središče, stoji zaenkrat šele prva polovica prvega stanovanjskega bloka, v prvi fazi pozidave celotnega tega kompleksa ki meri čez 10 hektarjev, pa naj bi bilo to zgrajenih 300 stanovanj, za kar imajo že sprejeto vso urbanistično dokumentacijo. Po sedanji dinamiki gradnje družbenih stanovanj sodeč, se pravi povprečno po 15 stanovanj na leto, si v Metliki naslednjih dvajset let ne bo treba beliti glave, kje graditi.

Prav sedaj gradi Pionir drugo polovico prvega bloka, v kateri bo 50 stanovanj. Ker ni bilo vsega potrebne denarja — po izhodišni ceni naj bi ta gradnja stala 110 milijonov dinarjev — je stanovanjska skupnost sklenila pogodbo za fazno gradnjo. »Pred začetkom gradnje je bilo interesentov za okoli dve tretjini stanovanj, zato smo se odločili za fazno gradnjo, sicer bi morali čakati, da zberemo ves potreben denar, kar bi nam morda uspelo prihodnje leto ali pa še takrat ne, že zbrani denar pa bi pobirala inflacija,« je povedal Maks Koležnik, tajnik stanovanjske skupnosti. Tako so najprej sklenili pogodbo za gradnjo do podstrehe, za kar so imeli na voljo denar od vzajemnosti in solidarnosti ter

ČETRTKOV INTERVJU

Letos že 35 milijard

Pogovor z Milošem Kovačičem, novim predsednikom poslovnega odbora v »Krki«

NOVO MESTO — 1. januarja je dolžnost predsednika poslovnega odbora v tovarni zdravil Krka prevzel mr. ph. Miloš Kovačič, ki je prej dve leti opravljal posle namestnika predsednika, sicer pa je v Krki že 23 let. V predstavitvenem intervjuju je odgovoril tudi na nekaj vprašanj, zanimivih za široko novomeško javnost.

Miloš Kovačič je rojen Novomeščan, s staršema učiteljema je odrasel v Šentjerneju, kjer je bil oče ob nemškem napadu 1943 ubit, sam pa kot 9-leten deček ranjen. V Šentjerneju je doživljal osnovnošolska leta, maturiral je v Kranju, diplomiral pa na Univerzi v Zagrebu. Na vprašanje, koliko se čuti Dolenjca, je rekel:

»Na Šentjerneju in Novo mestu sem zelo navezan. V Šentjerneju imam med tamkajšnjimi domačini precej sošolcev. Še fantje iz Šentjernejskega okteta so zraven. V Novem mestu pa imam nekaj dobrih kolegov in družino. Tu sem tudi nekaj let stalno živel.«

— **Med kopico težav, s katerimi se gospodarstvo srečuje na začetku leta 1985, so gotovo naloge prioriteta. Katere so v Krki in v Krki primeru?**

»V Krki moramo predvsem priti do obratnih sredstev. To bomo dosegli s povečanjem dohodka, z večjim izvozom in tako organizacijo znotraj delovne organizacije, da se bodo sredstva čim hitreje in smotrno obračala. Ob današnjih razmerah in visoki inflaciji pa moramo spremeniti tudi politiko poslovanja sploh. Hitreje se mo-

ramo prilagajati, to pa zahteva korenite spremembe na celi vrsti področij, med drugim tudi pri zaposlovanju. Ne bomo več tako na veliko zaposlovali, kot smo doslej, ampak pridobivali le kreativne, sposobne mlajše kadre, po možnosti iz domače regije. Taki nam najbolj ustrezajo pri uresničitvi nadaljnega razvoja.«

— **Novomeščane zanima predvsem, kakšen je vaš odnos do ureditve čistilne naprave?**

»Že letos namenjam v planu veliko sredstev za ureditev tega problema, v bodoče pa bomo zastavili celotno proizvodnjo na lokaciji Ločna tako, da ne bo skupne čistilne naprave onesnaževala nad dovoljeno mejo.«

— **Kako gledate na izgubo v tovarni Izolacije in kako se to kaže v celotni »Krki«?**

»Izgubo v tovarni Izolacije bomo sami krili. Naj povem, da v celotni Krki proizvodnja predstavlja program kemije 80 odst. vsega dohodka, torej trenutno slabi časi v v izolacijski proizvodnji »Krke« ne morejo zamajati. Letos na primer planiramo v celotni Krki za 35 milijard dinarjev celotnega prihodka na domačem trgu, pri tem pa je tovarna Izolacije udeležena le z 1 milijardo ali 4 odst. Ta podatek pove dovolj.«

Predsednik Kovačič ima celotno Krkino problematiko na dlani, saj je v kolektivu od leta 1964. Bil je direktor komercialnega sektorja, vrsto let direktor Export-Importa, glavni direktor tozda Marketing in namestnik dosedanjega predsednika poslovnega odbora.

Navzlic tako odgovornemu delu je vsa leta tudi družbenopolitično aktiven. V Zvezi komunistov ima 25-letno staž, funkcije pa ima že od študentskih let, ko je bil predsednik mladinske organizacije na fakulteti. Med drugim je bil podpredsednik Farmaceutskega društva Jugoslavije, član več komiteti pri republiški in zvezni gospodarski zbornici itd. Novomeščani so se mu skušali leta 1982 oddolžiti z nagrado občine Novo mesto.

R. BAČER

Novomeška kronika

OGLESI — Novo mesto se je tedaj zbudilo prelepljeno z listki, na katerih je mlad inženir spraševal za sobo, garsonjero ali enosobno stanovanje. Seveda popolnoma razumemo stisko brezdomca, vprašanje pa je, v kaj bi se prelevilo naše mesto, če bi se takega načina oglaševanja posluževali prav vsi preklevalci nesramnih besed, nesrečni lastniki izgubljenih kanarčkov in pinčev, plačniki ženinih (moževih) dolgov, prepovedovalci kurjih paš...

ŠTEVILKE — Pred kratkim so se registrske tablice z napisom NM preselile številu 100.000. Širijo se govoriče, da bodo za predstavništvo nekaterih javnih služb organizirali posebne seminarje delovnim naslovom »Kako si zapomeniš več kot petmestno številco...«

SODOMA IN GOMORA — Ameriški filmski spektakel, posnet po svetopisemski zgodbi, je konec zadnjega tedna do dobra polnino kino Dorn kulture. Tuji pri večerni nedeljski predstavi ni bilo malo ljudi, ki pa so brž po začetku filma spoznali, da spektakel ne bo dolg — poltretjo uro, kakor je obetal plakat. Film je bil dobesedno razrezan na kosčke, prizori so se zvečine nesmiselno končali in spreženi drugi, o tem, da so pošastni spačeni toni parali ušesa, neostaja projekcija utrujala oči in da je zaradi podnapisov bilo potrebno znanje hevaščine, pa ne kaže tritati besed. Se dobro, da je bila predstava končana že po uri in četrti.

Ena gospa je rekla, da vlada med tako imenovanimi vodilnimi strukturami neznanost zanimanje za vpis med lovce. Menda zato, da bi poslej streljali kozle z uradnim dovoljenjem.

LUKSUZ PA TAK!

NOVO MESTO — V sejni sobi novomeških občinskih družbenopolitičnih organizacij — to so kleti prostori v Kettejevem dreveredu 3 — morajo zadnje čase za vsakim, ki vstopi skozi vrata in jih niti ne pretirano glasno zapre — pobrati dimna vrata. Ta mreč vsakič odpadejo. Zadeva je koruzna le v primerih, ko posamezniki zamudajo sestanke in je zato njihov prihodek toliko bolj bučen...

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 14. do 20. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Mihaela Klemenčič iz Zvabovca — Blaža, Mira Malešič iz Zemlja — Matejo, Martina Praznik z Goranje Gomile — Katjo, Liljana Zupanc iz Dolenjskih Toplic — Gregorja, Ljubica Stonič iz Semiča — Renato, Jožica Gorenčič iz Gornjega Ajdovca — Tanjo, Anica Arh iz Hrastja — Anamarjo, Ivica Kos z Velikega Cirknika — Janka in Marka, Danica Šulca iz Klope — Jožeta, Marija Šuklje iz Geršičev — Ireno, Nevenka Kastelic iz Jurne vasi — Sabino, Renata Plut iz Regerčev vasi — Gorazda, Metka Seruga iz Krškega — Nino, Bernarda Kapa iz Uršnih sel — Nežko, Ruža Jurina iz Vinjega vrha — Vinka, Jožefa Kočevar iz Škocjana — Sonjo, Vida Zagorč iz Krškega — Roka, Marija Bukovec iz Koroške vasi — Dejana, Olga Bijač iz Kržišča — Roka, Jožica Tomažin iz Petelinjka — Boruta, Ivanka Rešetič iz Petelinjka — Klemenca, Kristina Koplenik iz Orehovice — Vanjo, Vesna Došen iz Ljubljane — Ivana, Zvonka Struna iz Hruševca — Sonjo, Liljana Vlašič iz Podzemlja — Majo, Olga Kozlevčar iz Velikega Gabra — deklico, Ana Zupančič iz Zafare — deklico, Kristina Resnik — Rake — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Dragica Kralj z Ljubljanske 46 — Mirka, Darja Brezovar iz Ulice Danila Bučarja — Lenko, Zvonka Jerin z Mestnih njiv 9 — Nino in Irena Rešetič iz Ulice Slavka Gruma 16 — Jordana. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

MALOKDAJ NAPIŠEMO kaj o osnovnošolski mladeži, četudi ima razvejeno izvenšolsko dejavnost. Učenci nižjih razredov so izdali pred kratkim svoje glasilo in mu dali naslov Prvi koraki. Objavljeni so pogovorni pesmice, utrinki z naravoslovnega dne in podobno. Pri delu sta vodili učenci Marija Koležnik in Minka Omerž. Natisnjenih je bilo le trideset izvodov in sicer s ciklografom.

PUSTNE NORČAVOSTI SO MALO, posamezniki so si dali duška, zdaj laže prenašajo vsakodnevne tegobe. Na pustno soboto je bilo živahno doma na vsej Metliki, najbolj pa v hotelu »Bela krajina.« Stroga komisija je izbrala za najboljše maske skupnost, ki je predstavljala Smrke iz istokrajne risanke. Zdjaj bo nekaj žarišč, spet pa bo veselo okrog marca.

Tudi nakup v izletniškem programu

V Betini trgovini

METLIKA — Tri leta je tega, kar se je Betina industrijska prodajalna preselila iz bivših tesnih prostorov v nove prenovljeni hiši zunaj tovarniške ograje. V starih prostorih, ko je bila trgovina odprta le dopoldne, so delale samo tri prodajalke, sedaj, ko je trgovina odprta od sedmih zjutraj do sedmih zvečer, pa jih je šest, poleti, ko je največ dela, pa dobijo še kakšno v pomoč.

Nada Mužar dela v Betini trgovini že deset let in le leto manj je poslovodkinja. »V naši trgovini prodajamo le Betine izdelke in pa Komete, vendar je teh precej manj. Prodajna cena za prvovrstno blago je 10 odst. nižja, če se le da, pa naročamo blago druge kvalitete, se pravi izdelke za manjšimi napakami, ki so 30 odst. cenejši. To pa se pri današnjih cenah že kar pozna, tako je na primer trenirka druge kvalitete za tisočaka cenejša. Sem ter tja, resda bolj poredko, pa imamo v prodaji tudi vzorčne modele, ti so pa celo do 40 odst. cenejši.« je pripovedovala Mužarjeva.

V lanskem letu je imela Betina trgovina za 80 milijonov dinarjev prometa, dnevni promet pa se povprečno tudi do 500 tisočakov. Precej naših kupčev je iz drugih krajev, to so izletniki, ki imajo že v programu v Metliki ogled muzeja, Vinske kleti in nakupovanje v naši trgovini. V sezoni imamo tako rekoč vsak dan avtobus ali dva izletnikov. Res pa nekateri mislijo, da bodo tu dobili stvari na pol

Nada Mužar: »Če se le da, naročamo izdelke druge kvalitete, ki so 30 odst. cenejši.«

zastonj, in potem godrnjajo, ko slišijo cene. Prav tako pa je res, da imamo pri nas kljub splošni dragini precej strank. Za nas se prava sezona začne aprila, ko začnemo na veliko prodajati kopalke, majice in druga poletna oblačila, pravi Mužarjeva.

A. B.

Čevljarji v začaranem krogu

V Planini naredijo okrog 8 tisoč parov zaščitnih čevljev na leto in zašijejo 15 tisoč gornjih delov delovnih čevljev in škornjev — Prevladuje ročno delo

ČRNOMELJ — Čevljarstvo podjetje Planina je s 24 zaposlenimi ena najmanjših delovnih organizacij v črnomaljski občini. Čeprav mora biti, kljub temu da v proizvodnji prevladuje ročno delo, s cenami konkurenčno na trgu, uspešno posluje.

«Naša delovna organizacija je gotovo še edina v Jugoslaviji, ki izdeluje čevlje ročno,» pove Vinko Miketič.

Vinko Miketič: «Smo dopolnili industriji in dobrodošli zlasti za tiste naročnike, ki želijo le po nekaj deset parov delovnih čevljev.»

tič, direktor Planine, ki je hkrati nabavni in prodajni referent, šofer in eden od dveh režijskih delavcev v čevljarstvu podjetju. Res je sicer, da ročno izdelani čevlji vzdržijo dlje časa kot strojno, a bi se v Planini gotovo že preusmerili na strojno proizvodnjo, če ne bi živeli v začaranem krogu. Ljubljanska Zmaga jim je že ponudila nekaj strojev, a jim prostorska stiska ni dovoljevala, da bi ponudbo sprejeli. Prav zaradi pomanjkanja prostora se njihova delovna organizacija ne more razširiti.

Lani pa je bilo pomanjkanje prostora že tako pereče, da so se odločili za dozidavo okrog 90 kv. metrov prostorov za delavnico, sanitarije in garderobo. Preselitev v nove prostore, ki bi morali biti že gotovi, bo pomenila predvsem več prostora in lažje delo delavcem.

55 NOVIH NIŽJIH GASILSKIH ČASTNIKOV

ČRNOMELJ — Črnomaljska občinska gasilska zveza daje zadnja leta velik poudarek na izobraževanju, saj se zaveda, da je danes zahtevnost gašenja večja in drugačna kot nekdanj. Zato je razumljivo, da je bil tudi odziv na tečaj za nižje gasilske častnike, ki se je končal pred kratkim, velik. Obiskovalo ga je kar 55 gasilcev, od tega 8 žensk, rezultati ob koncu tečaja pa so preseglji vsa pričakovanja.

Največ inovacij je v Tesnilih

Do jeseni razstava

TREBNJE — Letošnja tema srečanja samoupravljalcev v Krajevstvu je bila med drugim tudi inovacija kot dejavnik gospodarske stabilizacije. Podobno posvetovanje pa sta pripravila tudi trebanjski občinski svet Zveze sindikatov in klub samoupravljalcev. Povabili so predstavnike 15 delovnih kolektivov, na posvet pa jih je prišlo le devet. Tudi to kaže na odnos do inovacij.

Že prej so v trebanjskem združenem delu opravili anketo, da bi ugotovili, kako je s samoupravno ureditvijo tega vprašanja, pa tudi, koliko je sploh te dejavnosti. Medtem ko so podatki o normativnem urejanju inovativne dejavnosti še nekoliko zadovoljivi — tri četrtine vprašanih ima urejene akte, je z dejavnostjo veliko slabše. V veliki večini je bilo lani zelo malo predlogov za izboljšave, še manj jih inovacij, da ne govorimo o izumih. Še največ so naredili v Tesnilih, na dobri poti so tudi v Dani, Tovarni-akrinskih proizvodov in čateški Elmi, z manjšimi pridružitvi bi sem uvrstili tudi Treles, Kolinsko in Iskro iz Mokronoga. Vsi ostali pa pri inovativni dejavnosti stojijo ob strani. Zanimivo je, da je med njimi največ takih, ki bi inovativno dejavnost še kako potrebovali.

Trebanjski sindikalni delavci nameravajo izpeljati več akcij, da bi jo spodbudili. Do jeseni bodo pripravili razstavo dosežkov inovativne dejavnosti. Vendar pa bo to samo ena izmed akcij za poživitev.

J. S.

lavcev. Seveda pa bodo morali zaposliti še nekaj novih delavcev, kajti Tovarna obute iz Novega mesta, za katero šivajo zgornje dele delovnih čevljev in škornjev, pritiska nanje, da bi šivali po 400 parov na dan, sedaj pa jih zmorejo le 100.

V črnomaljskem podjetju sicer nimajo težav z nabavo naravnega usnja, prav tako ne s prodajo zaščitnih čevljev, ki jih na leto izdelajo 7 do 8

tisoč, petino pa jih pokupijo kar domača podjetja Belt, Gok in rudnik Kanjarica. Težko pa je dobiti lepila in gumo, za katero je potrebna devizna soudeležba, ter igle iz uvoza. Ker Planina ne izvažja, deviz seveda nima, zato ji priskoči na pomoč Tovarna obute.

M. BEZEK

NAGRADA ZA KLOVNE

Na pustni torek smo na šoli organizirali ples. Vsi učenci so bili povabljeni, naj na plesu pokažejo izvirne maske. Razdelili smo deset glavnih nagrad, vsi ostali udeleženci plesa pa so dobili tolažilne.

MAJDA ČRNJIČ
OŠ Črnomelj

ŠE ROČNA DELA

KOČEVJE — Na pobudo nove predsednice Društva upokojencev Kočevje Milke Čilenšek ustanavljajo pri tem društvu poseben krožek za ročna dela. Doslej se je vanj prijavilo že 15 žensk, vsake pa se nove. Članice se bodo zbirale pozimi vsakih 14 dni, poleti pa enkrat na mesec in skupno izdelovale razna ročna dela, ki jih bodo nato prikazale na razstavi ob prazniku upokojencev, ki bo v zadnjih dneh junija.

KULTURA IN KRVODAJALCI

ŽELJNE PRI KOČEVJU — V Željnah so proslavljane kulturne praznike združili s podelitvijo priznanj 17 krvodajalcem. V kulturnem programu je sodeloval nonet «Roge», učenci osnovne šole in folklorna skupina, ki jo vodi Cveto Križ. Ob tej priložnosti so podelili še republiški priznanji Rdečega križa Mariji Mišmaš in Dragu Nosetu. Tega dne, 7. februarja, je Željne obiskal tudi moški pevski zbor iz Kočevja.

J. PRIMC

Standard ne bo več padal

Tako načrtujejo v Ribnici — Bolje nagraditi ustvarjalno delo, inovatorje — Proti uravnilovki

RIBNICA — V ribniški občini načrtujejo, da se bo letos število zaposlenih v gospodarstvu povečalo za 4 odst. (za 120 novih delavcev), da se bo realni družbeni proizvod povečal za 4,5 odst., kar pomeni, da življenjski standard ne bo več padal, ampak bo celo nekoliko porasel.

Pričakovana nadaljnja rast inflacije bo nekaterim kategorijam, prebivalc-

tva kljub temu zniževala življenjsko raven, zato so v občinski resoluciji za letošnje zapisali, da se bodo zavzemali za dosledno izvajanje programa usklajevanja pokojnin med letom z rastjo osebnih dohodkov zaposlenih. Povečevali bodo tudi sredstva za pomoč socialno ogroženim občanom. Posebno pozornost bodo posvečali socialni varnosti mladih družin. Stanovanjski problem delavcev z nizkimi dohodki in mladih družin je v ribniški občini dokaj dobro rešen, zato pa je veliko težav s plačevanjem tega sorazmerno visokega standarda, predvsem centralnega ogrevanja.

Kljub vsem socialnim ukrepom bodo tudi naprej zahtevali še poslednje nagrajevanje po delu in rezultatih dela. Bolje bodo vrednotili ustvarjalno delo, inovatorstvo in izumiteljstvo, saj je rast življenjske ravni odvisna samo od boljših rezultatov dela.

J. PRIMC

J. P.

J. PRIMC

Trimo čaka na odgovor Kitajcev

Vtisi Janeza Tratnika iz Trima o obisku na Kitajskem — Obstajajo dobre možnosti za prodajo tehnologije — Trimova ponudba najcelovitejša

TREBNJE — «Kitajci se sedaj obnašajo podobno, kot so Japonci, ko še niso bili svetovna gospodarska velesila. Prisotni so po vsem svetu in zanimajo jih čisto vse. Tako je bilo moje štiridnevno bivanje v Pekingu neke vrste zasliševanje. Naše potencialne kupce je zanimala poglobljena podrobnost v zvezi s Trimovim proizvodnim programom,» je povedal Janez Tratnik, pomočnik predsednika poslovnega odbora v Trimu.

«Seveda je bil obisk na Kitajskem logična posledica dosedanjih stikov Trima in kitajskih partnerjev. V Trebnjem so nas obiskale že tri delegacije, z zadnjo je bil tudi minister za gradnjo vasi in mest. Vse, kar je videl pri nas, ga je navdušilo. Zato je doma navezal stike z neko firmo, ki se ukvarja s proizvodnjo gradbenih materialov, ki naj bi kasneje navezala stike z nami. In res je prišlo vabilo, naj obiščemo Kitajsko. Na pot smo odšli dobro pripravljeno: S sabo smo vzeli film o Trimu in vsi dokumentaciji, s katero smo lahko predstavili naš proizvodni program. Razgovori so bili plodni. Dosegli smo takojšen dogovor o nadaljnjem sodelovanju, kar sicer ni v navadi, in sprejeli smo obveznost, da v enem mesecu pošljemo na Kitajsko našo ponudbo. Medtem smo ponudbo že poslali in čakamo, kako bodo odgovorili nanjo.»

Seveda Trimo ni edini, ki se ponuja Kitajcem. Resda je uspeh že to, da so se gospodarstveniki iz Dalnega vzhoda

Janez Tratnik: «Trimo lahko ponudi najcelovitejšo rešitve za gradnjo montažnih objektov.»

J. SIMIČ

Neenaki v nesreči

Dopis izvršnega sveta na premoledno naslovov

ČRNOMELJ — Tukajšnji izvršni svet je sredi februarja poslal dvanajstim delovnim organizacijam in enemu obrtniku dopis, v katerem jih prosi, da delavcem, ki so zaposleni pri njih, stalno ali občasno pa živijo ob Krupi, onesnaženi s PCB, omogočijo izostanek z dela kot plačan izredni dopust takrat, ko bodo imeli zdravniške preglede. Univerzitetni klinični center iz Ljubljane je namreč pripravil v okviru raziskovalnega projekta «Ocena zdravstvenega stanja in zdravstvene ogroženosti prebivalstva vasi Krupa, Praprotn, Stranska vas, Moverna vas, Vinji vrh in Brstovec» seznam slučajno stratificiranega vzorca krajanov, ki so prišli v stik s PCB, do 15. marca pa bodo opravili specialne preglede.

Akcija izvršnega sveta je dobro zamisljena in vredna pohvale, vendar so, žal, ostali na pol poti. Med tistimi, ki so na seznamu za zdravniške preglede do sredine marca, je namreč še več kot deset krajanov ogroženih vasi, ki so prav tako zaposleni v delovnih organizacijah ali pri zasebnikih v črnomaljski ali sosednjih občinah, a njihove organizacije niso dobile dopisa, da seveda ne omenjamo staršev ali vsaj enega od njih za tiste otroke, ki bodo za pot v Ljubljano potrebovali spremstvo.

Prav gotovo bi moral biti izvršni svet pri takšnih stvareh, ki so za te tako občutljive prebivalce vasi ob Krupi še kako občutljive, bolj dosleden in bi moral temeljito proučiti seznam pregledov, preden je poslal dopis. Naj bodo vaščani enaki vsaj sedaj, ko jih družijo ista nesreča!

B. M.

Še težave

KOČEVJE — Ko so na zadnji seji občinskega izvršnega sveta obravnavali informacijo o izvajanju sanacijskega programa v Kočevskem Itasu, je bila načelna ocena taka: ekipa, ki je izdelala sanacijski program Itasa, ga razmeroma dobro, čeprav ne v celoti, tudi izvaja.

To ugotovitev so podkrepili z dejstvi, da Itas v obdobju sanacije posluje s pozitivnim rezultatom, obseg proizvodnje je znašal v zadnjem lanskem četrtletju 34 odstotkov letošnje proizvodnje (a tudi ta porast še ni zadovoljiv), izgube pa so imele nekoliko več, kot je bilo načrtovano (65 namesto 58 milijonov din). Gospodarski rezultati zaostajajo za povprečjem v občini in republiki, zato je bil tudi porast osebnih dohodkov manjši; indeks je znašal 143. Povprečni čisti osebni dohodek za lani je bil 23.170 din.

Glavni problem v Itasu je zdaj pomanjkanje lastnih obratnih sredstev oz. velike obresti za obratna sredstva. Tako so bili lanski stroški za obresti kar 290 milijonov din. Zato so imeli tudi vsak mesec sproti težave z izplačilom osebnih dohodkov. Prav gotovo bo treba v Itasu še naprej posvečati posebno pozornost donosni proizvodnji in prodaji. Na srečo kaže na tem področju bolje, saj imajo sklenjenih precej več pogodb, kot so jih imeli lani. Samo za izvoz imajo sklenjenih pogodb za 210 milijonov din.

Ribniški zobotrebci

RIBNIŠKI NACE — Letos so organizacijo pustnih norčij v Ribnici prevzeli ribiči. Pokojni Nace je bil ribič. Tudi v krsti je bil obut v ribiške škornje in okrašen z ribiškimi palicami.

PRIGORICANI ZASPALI — Včasih so v Prigorici organizirali zelo lepe pustne pogošnje, na katere so prihajali «žaljujoči ostali» celo iz Kočevja, Velikih Lašč, Ribnice in od drugod. Zdjaj pa že nekaj let v Prigorici ni več prirediteljev. Domačini pravijo sicer, da so se stari organizatorji utrudili in da čakajo, da se rode novi; vendar zelo verjetno to ni vsa resnica, saj so tudi prigorški organizatorji pustnih norčij imeli nekaj težav z «odgovornimi činitelji».

RAZLIKA MED MAČKORO IN SEMO — V Ribnici zelo natančno razlikujejo, kaj je «mačkora» in kaj «sema». Lepa pustna maska je mačkora, grda pa sema. Pravijo pa tudi, da so bile v Ribnici včasih lepe «mačkore», danes pa se seme samo napijejo.

Drobne iz Kočevja

ZA PUSTA LE DOLG NOS — V Kočevju za pusta spet ni bilo nič posebnega. Nobeno društvo in organizacija ne zna organizirati javne pustne prireditve, vsi pa znajo kritizirati, če pridejo v mesto pustni sprevidi iz okoliških vasi. Letos pa še teh ni bilo in so zabave željni ljudje, ki so v sredo popoldne čakali v središču mesta na «pokop Pusta», odšli domov z dolgimi nosovi.

VEDNO ISTI — Letos bo vrsta proslav, tudi 40-letnica osvoboditve. Proslave naj bi bile lepe, a ne preveč drage. Zahtevne programe pa bomo težko uresničili, če bomo ponavljali stano kočevsko navado, da so v pripravljanih odborih vedno isti ljudje. Poiskati bi morali vse delavljive občane. Ta zvrst ljudi sicer izumira, a jih je še nekaj.

SPET ZALEDENELA RINŽA — Kočevska Rinža je v začetku februarja že drugič to zimo zaledenela. Na njej je vedno dovolj drsalcov. Na ledu se igrajo tudi razne igre, celo nogomet. Drsaajo tudi starejši, ti pazljivo vozijo slalom od trgovine do trgovine in skozi «vrata» (datum), da kolikor toliko srečno pridrsajo od prvega do zadnjega v mesecu.

Trebanjske iveri

INOVATORJI BREZ NAGRAD — Čeprav inventivna dejavnost v trebanjski občini ni kdove kako razvita, čisto brez inovatorjev ne niso. Vendar je poziv občinske raziskovalne skupnosti, ki se je pripravljala na podelitev nagrad najboljšim dosežkom na tem področju, naletel na gluha ušesa. Iz trebanjskih delovnih organizacij in tozdov namreč ni prišel niti en predlog za nagrado. Seveda je temu kriva birokratska ravnodušnost do ustvarjalnega dela.

KROŽKI ZA ODLIKOVANJA — Medtem ko so doslej Trebanjani sami sebe kritizirali, češ da je njihova kadrovska politika še premoledno podružljena, so v zadnji analizi ugotovili napredek. Zapisali so namreč, da kadrovanje v občini le poteka preko kadrovske koordinacije. Zato pa zdaj kritizirajo sami sebe glede podeljevanja odlikovanj. Po njihovem mnenju se tudi predlogi za podelitev odlikovanj porajajo v zaprtih krogih in krožkih.

Pomoč lačnim
Zbiranje pomoči steklo

KRŠKO — Koordinacijski odbor za solidarnostne akcije pri predsedstvu OK SZDE Krško poziva vse občane in organizacije, da vestransko podpre akcijo republiškega odbora Rdečega križa pod gestom »Lačna Afrika.« Zaradi lakote so v Afriki najbolj prizadeti otroci, ki množično umirajo, je med drugim zapisano v pismu, ki sta ga predsednica OK SZDL Margareta Marjetič in predsednik občinskega sveta ZSS Franc Dular poslala vsem krajevnim konferencam SZDL in osnovnim organizacijam sindikata. Akcijo pomoči v obcini vodi občinski odbor Rdečega križa, ki je dobil OD RKS tudi posebne denarne bone po 10, 20, 50, 100, 500 in 1.000 dinarjev. Zbrane prispevke pošlje na žiro račun 50101-678-51579 z oznako »Pomoč Afriki«. Doslej (po zbranih podatkih za januar) so za OK SZDL prispevali: delavci »Djura Salaja« 19.300 din, delavci Nuklearne elektrarne Krško 27.300, mladi člani RK OŠ Podbočje 30.221 din ter Verena Kosjek 1.000, Sonja Micič 500 in Milan Jazbec 2.000 dinarjev.

Za Kopaonik pa je bilo doslej zbranih 90.000 dinarjev. Do 17. januarja so prispevali OK SZDL, ZK in OS ZSS 60.000, Božidar Tiska, Krško, 20.000 in Rolooov — Ivica Tiska 10.000 dinarjev.

DRUŽBENA POMOČ
BREŽICE — V oddelkih otroškega varstva in v malih šolah je 825 otrok, od tega 453 v Brežicah, ostali pa so porazdeljeni po okoljskih šolah. Skupnost otroškega varstva daje družbeno pomoč 631 občanom za 654 otrok. Lani je za tovrstno pomoč porabila 10.666.000 dinarjev. Denarno pomoč za otroka prejema razen tega 951 občanov za 1.558 otrok. To je nekdanji otroški dodatek. Za njegovo izplačilo je bilo lani namenjenih 24.784.000 dinarjev. Ista skupnost daje osnovnim šolam subvencijo za malice in kosila šolarjev iz socialno ogroženih družin. Zanje je prispevala 5,6 milijona dinarjev.

Največ zaslužili

KRŠKO — Občinska uprava za družbene prihodke Krško nam je pripravila podatke, ki povedo, kdo med obrtniki in drugimi občani je lani največ zaslužil. Najprej obrtniki, pri katerih gre, kot so posebej poudarili na davkarjih, zgolj za napovedi: 1. pleskar 33.287.407 dinarjev prihodka oz. 5.086.735 dinarjev ostanka čistega dohodka, 2. steklar 25.056.424 (5.273.235) 3. krovec 23.993.221 (3.212.824), 4. avtoklepar in ličar 20.714.720 (1.752.290), 5. kovinska galanterija 17.722.983 din (2.217.161), 6. servis gospodinjstva opreme 16.459.402 (2.337.017), 7. instalater centralnih kurjav 15.420.213 (2.098.392), 8. parketar 14.525.476 (2.903.857), 9. cvetličar 14.278.272 (1.208.979) in 10. gradbenik 13.203.626 dinarjev prihodka oz. 3.266.451 dinarjev ostanka čistega dohodka.

Po skupnem prihodku občanov pa letos še bolj kot lani prednjačijo delavci nuklearke, saj jih je med desetico kar osem: 1. diplomirani elektroinženir NE (Nuklearne elektrarne) Krško 1.084.471 dinarjev, 2. dipl. pravnik NE 1.049.019, 3. dipl. politolog TCP »Djuro Salaja« 1.032.814 (OD in honorar!), 4. strojni inženir NE 1.008.069, 5. dipl. ekonomist 1.008.047, 6. elektroinženir NE 999.128, 7. magister kemije NE 970.337, 8. zdravnik ZD Krško 956.984, 9. računovodja NE 952.627 in 10. profesor NE Krško 936.795 dinarjev.

Po 10 din na osebo ni pretiran znesek

Rdeči križ zbira solidarnostno pomoč doma in v Afriki

BREŽICE — V brežiški občini tečeta ta čas dve solidarnostni akciji. Za žrtve potresa na Kopaoniku in za ublažitev posledic lanske vremenske ujme v sevniški občini prispevajo zaposleni 22 odst. od enodnevnega zaslužka. Zbiranje gre h koncu in bo zaključeno v zadnjih februarjskih dneh. Akcija teče po dveh poteh, v delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih.

Tudi zbiranje pomoči lačnim v Afriki je zastavljeno na dveh tirih. Osnovne organizacije RK bodo zbirale prispevke v krajevnih skupnostih in preko svojih članov spodbudile za solidarnostni delež tudi zaposlene.

Brežiška občina naj bi predvidoma zbrala 300 tisočakov pomoči za Afriko. Na voljo so boni v različnih vrednostih: po 10, 20, 50, 100 in 500 din. Prodajalji jih bodo tudi šolarji. V osnovnih šolah bodo mladi člani RK pozivali učence, naj se v korist lačnih vrstnikov v Afriki odrečejo bonbonom, liziki ali kaki drugi malenkosti, za katero sicer namenijo svojo žepnino.

Volk ne bo sit, če bo koza cela

V gospodarstvu se branijo novega davka za zakrpanje proračuna

BREŽICE — Zbori občinske skupščine so se na zasedanju 21. februarja seznanili z osnutkom odloka o letošnjem proračunu. Ta predvideva za 54 odst. višje prihodke kot lanski, upoštevajoč ponovno uvedbo 0,35-odstotnega davka iz osebnega dohodka. Občina namreč le v tem primeru lahko računa na to, da ji bo republika odstopila posebni prometni davek, s katerim bi pokrila primanjkljaj.

V proračun se bo potemtakem nateklo nekaj več kot 291 milijonov dinarjev. To zagotavlja celo 19 milijonov dinarjev presežka. Porabiti ga nameravajo za blagovne rezerve, za obnovo in posodobitev oddajnega in prenosnega sistema RTV ter za uredniševanje prostorskih planov in njihovih izvedbenih načrtov.

Po oceni Zavoda SRS za družbeno planiranje se bo letos splošna poraba lahko povečala največ za 47,7 odst. Iz te omejitve so v občinskem proračunu izvzete samo priznavalne borcem NOV.

Razprava bo pokazala, če je tak osnutek sprejemljiv ali ne. Delegati, zlasti tisti iz zbora združenega dela, imajo pripombe na predvideni davek iz osebnega dohodka, češ da preveč obremenjuje gospodarstvo. Če tega davka ne bo, potem odpade tudi del republiških sredstev. V tem primeru seveda še nihče ne ve, kako napolniti proračunsko vrečo, da bo volk sit in koza cela. Rok za pripombe je 10. marec.

Delegati so na isti seji potrdili tudi zaključni račun lanskega občinskega proračuna. V njem je za 8,7 milijona dinarjev presežkov. Od tega bodo namenili 1.600 din za ureditev poročne dvorane v brežiškem gradu, 3.400 din za mehanografijo v občinski upravi, 500 tisoč za idejni projekt za posodo-

bitev občinske hiše, 1000 din za dolgoročni prostorski plan, 1200 din za srednjeročni prostorski plan, ostalo pa za uskladištev urbanistične dokumentacije z zakonom o varovanju kmetijskih zemljišč, za sofinanciranje zadržnega načrta Šentlenta ter izdelavo urbanističnih redov v občini.

Lani je bilo za delegatski sistem v krajevnih skupnostih namenjenih sorazmerno malo sredstev, komaj 17 odst. več kot leto dni prej. V težavah so se znašli zlasti v tistih krajevnih skupnostih, v katerih iz tega financirajo administrativnega delavca, kot na primer v Brežicah. Zaradi tega samoupravne interesne skupnosti primaknile svoj delež k financiranju delegatskega sistema.

ZADEVI STOPAR ŠE NI KONCA
SEVNICA — Vse od leta 1980 se vleče spor Rudija Stoparja v Jutranjki. Nazadnje je le-ta občinskemu sindikalnemu svetu poslal odprto pismo. Predsedstvo ga na seji minuli teden sprva sploh ni nameravalo obravnavati, ker prizadetih ni bilo na seji. Na kraju so ga le prebrali, čeprav ga bodo obravnavali še posebej, ko bodo objavljene tudi Stopar in sindikalni delavci iz Jutranjke.

ŠOLNIKI NAJ SE POENOTIJO
SEVNICA — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na zadnji seji menilo, da bi se morali v tekoči javni razpravi o reorganizaciji osnovnega šolstva v občini najprej potožiti sami šolniki. Pomisleke so imeli na seji, če je vse dovolj samoupravno pripravljeno za ukinitve šolskega centra in ustanovitve nove skupnosti šol.

Razvoj je osrednje vprašanje

S programske konference komunistov krške občine — Nov sekretar

KRŠKO — Čeprav je razmere v občinski organizaciji Zveze komunistov označil kot zadovoljive, predsednik OK ZK Krško Herman Pregl na programski seji komunistov krške občine 21. februarja ni prezrl tudi nekaterih slabosti.

Posebno kritično je ocenil kadrovske krepitve članstva, saj je 28 novosprejetih članov v letu 1984 veliko premalo za tako veliko organizacijo, ki je lani štela 1.451 članov. Zaskrbljuje, da pada delež mladih, ki jih je že samo približno petino vsega članstva, proučiti pa kaže tudi, zakaj v ZK skoraj ni kmeto.

Krški komunisti so tokrat prvič organizacijsko drhtgače speljali konferenco, saj so se po skupni seji razšli na

ločeno obravnavo v treh komisijah. Tako je lahko od preko sto članov zelo dobro obiskane programske konference v skoraj petih urah aktivno sodelovala v razpravah več kot polovica. Na skupni plenarni seji so poročevalci oz. vodje komisij pozitivno ocenili pripravljeno gradivo in poročilo ter usmeritev za delo v prihodnje. Slavko Kunčič iz komisije za družbenopolitični sistem je poudaril, da je nujen večji vpliv ljudi na kadrovske politike. Še zmeraj radi bolj poudarjamo pravice,

večati le, če bodo komunisti usmerjevalci, mentorji mladih, ne pa — cenzorji. Organiziranost ZK je najbolj šibka v krajevnih skupnostih Krško.

«Razen znanja in dobrega dela nimamo druge možnosti za razvoj občine,» je poudaril Jože Habinc, ko je skušal strniti razpravo najštevnejše komisije za družbenoekonomske odnose. Občinska resolucija za letošnje predvideva celo 6,2-odstotno rast družbenega proizvoda, kar ni uspelo niti v najbolj konjunkturnih časih. Pohiteti pa kaže s pripravo srednjeročnega in dolgoročnega plana, kajti doslej je bilo izgubljenega že precej časa in energije za tekoče naloge in gospodarjenje. Odgovor, kako se bodo razvijali v naslednjih petih, oziroma petnajstih letih, je zategadelj še večja neznanica.

● **«Še vedno je rakava rana med komunisti, da ne znamo odličnih sklepov prenesti med ljudi. Letne konference ZK naj bodo usmerjene v vprašanje, kako naprej, je dejal Emil Štern, izvršni sekretar P CK ZKS, in dodal, da je vprašanje razvoja združenega dela osrednje slovensko kongresno vprašanje. Nujen je posnetek stanja vsake tovarne in krajevne skupnosti!**

premalu pa dožnosti, zato je ta razkorak še prevelik. Zaostajanje materialne osnove v družbenih dejavnostih je posebno očitno v otroškem varstvu, zato predlagajo samostojno problemsko konferenco o teh dejavnostih.

Marjan Žibret iz delovne komisije za organiziranost in razvoj ZK je opozoril na neugodno sestavo članstva. Število mladih v ZK bo moč po-

Jože Habinc: novoizvoljeni sekretar P OK ZK Krško

PAVEL PERC

P. PERC

Davki, ki ne bodo kazeni

Delegati sevniške občinske skupščine proti predlaganim obdavčitvam

SEVNICA — Delegati zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine so na lanskem zadnjem zasedanju zavrnili celo osnutek novega slovenskega dogovora o davkih. Nanj so takrat imeli toliko pripomb, da gradiva niso marali sprejeti niti v osnutku, ko je sicer še dovolj možnosti za popravke.

Davkarji so se potrudili in delegacijam za zadnjo sejo skupščine razposlali nov čisto pis, dopis republiški davkarji in na kraju še dodatno gradivo — primera za izračun davka za »poprečno« stanovanjsko hišo in zidanico.

Franc Lipovšek, upokojeni načelnik za gospodarstvo, sedaj vzorno aktiven kot delegat, si ni mogel kaj, da ne bi direktorju davčne uprave očitno celo zavajanja. Sevniška delegacija si je namreč pri stanovanjski skupnosti priskrbela podatke in vse preračunala po sicer zapleteni metodologiji posebnega pravilnika. Delegati so bili ogorčeni. Menili so, da je vsakršno plačevanje davka od zasebnih hiš, ki bi bilo višje, kot znašajo stanarine za družbeno stanovanja, nesprejemljivo.

Delegat Lojze Lipovšček je v imenu vinogradnikov oporekal obdavčitev zidanice, čeprav davkarji zatrjujejo,

da bi bil po novem obdavčen le stanovanjski del zidanice, ne pa klet. Tukajšnji vinogradniki s tem niso zadovoljni in zahtevajo, da tudi pri obdavčitvi zidanice podobno kot pri stanovanjskih hišah določijo neoddavčljivi del kvadrature (pri hiši naj bi to bilo 120 kvad-

● **Krajevne skupnosti ugotavljajo tudi obdavčitev nekaterih odvratnih opravil, kot so npr. odvoz fekalij, kopanje jarkov in podobno, kar se dostikrat plačuje celo z referendumskim denarjem. Sevniški vodovod izpod Lisce boja sploh ne more brez težav s Kosovo. Za morebitne zlorabe so inšpekcije in ne davkarja, meni sevniška delegacija in to postavlja že kot politično vprašanje.**

ratnih metrov). Menijo namreč, da je presajanje jugoslovanskega dogovora v naše razmere nesprejemljivo. Vinogradniki menijo, da WC, kakšen tuš, mala kuhinja in bivalni prostor niso noben luksuz. «Ne pridemo v zidanico in se uležemo na sonce, kar se dela na morju, temveč se sončimo v potu svojega obraza s škropilnico na hrbtu, kopačem v roki ali škjarjami,» je ugovarjal Lipovšček.

Sevniške davkarje čaka hudo nehalna naloga, ko morajo sedaj pripraviti za delegate sprejemljiv predlog, ko pa je to republiški dogovor. Občinski proračun je namreč še vedno dopolnjen. Če niso bolj papežki kot papež, kar sevniški davkarjem dostikrat zamerijo, ni dopolnilnih denarcev. Očitno je tudi, da delegati v republiški skupščini ob sprejemu tega dogovora niso računali tako skrbno kot njihovi vrstniki v občinskih klopeh.

ALFRED ŽELEZNIK

V PRAVIH ROKAH — Zmagovalke občinskega kviza so mlade tržičanke; če hočejo pokal v trajno last, ga morajo osvojiti trikrat zapored.

Zmagale tržiške zadružnice

V stilu lanskih republiških prakov

ŠENTJANŽ — Veselje je bilo v nedeljo zvečer pogledati po dvoranah vse polno mladih, sem in tja kakšna siva glava. V sevniški občini je kviz »Kaj več o kmetijstvu« sprožil pravcato gibanje.

Lani so mladi iz sevniške občine postali celo republiški prvaki, taktična mentorica pri temeljni organizaciji kooperantov, kmetijska pospeševalka Brigita Berdik, pa je pri ZSMS v Ljubljani poklicno prevzela to nalogo.

Za nedeljski kviz se je prijaviло kar 21 ekip iz vse občine, na predtekmovanje jih je prišlo 16. Šentjanški gostitelji so namreč že popoldne izvedli predtekmovanje, saj bi bil sicer oder premajhen za vse. Največja pozornost je seveda vladala za večerno občinsko merjenje. Pokrovitelj, direktor sevniškega (M) Kmetijskega kombinata dipl. inž. Albin Ječelnik je mladim

tekmovalcem zaželel uspehe tudi v proizvodnji.

Šentjanžani so bili prijaviли kar šestere ekip, kasnejši zmagovalci Tržičani pa štiri. Novi prehodni pokal so osvojila dekleta: Tatjana Judež in Vida Golobič, obe učenki kmetijske šole na Grmu, ter Irena Vidmar, članice 4. tržiške ekipe. Na drugo mesto so se uvrstili mladi iz Razbora, 3. pa je bila prva tržiška ekipa. Zmagovalke bodo lahko v kmetijski trgovini nakupile za 3.000 dinarjev blaga, vsi udeleženci pa so iz rok direktorja toka Alojza Florjančiča prejeli knjige iz knjižnice Kmečkega glasu.

Za oddih sta skrbela harmonikar Vili Erman z Velikega Cirknika in oktet fantov pod vodstvom Franca Bastardija z domačimi pesmimi.

A. ŽELEZNIK

Krške novice

NE LE ENAKE — V Novolesovi temeljni organizaciji Bor v Krškem so starejši delavci sprva zelo nezaupljivo gledali na uvajanje nove tehnološke bolj pa, da bi za stroje spustili ženske. Zdal pa nekateri celo sam priznavajo, da je nežnejši spol pri nekaterih natančnih opravilih, ki je lepljenje furnirja, vsaj enakovreden. Marsikakšnega dedca pa babnice celo posekajo, se primojložijo, pa ne iz navščine, ker je pač pred durmi 8. marec — dan žena...

PREJ NAGLICA — Delavci Pionirjevega tozda Gradbeni sektor so po razburjivi licitaciji pred približno letom le dobili delo za pozidavo Koresovega brega v Krškem. Prigajali so jih, da so delali, celo do kolena v blatu, tudi januarja in februarja, zdal pa se nikamor ne mudi z vselitvijo. Kaj pa to brig pionirjevce, hvaležni niso bodo, da so sploh dobili delo, pravijo nekateri. Toda poprej takšna naglica in sedaj prazna stanovanja terjajo pojasnino...

STOTAK ZA KNJIGE — Občinski sindikalni svet je podprl priporočilo, naj bi vsak zaposleni delavec v občini prispeval 100 din za povečanje knjižnice fonda Valvasorjeve knjižnice. Tako naj bi zbrali 6.000 knjig in deseteri pogoje za matičnost knjižnice. Uprajmo, da bo akcija vseskozi uspešna. Marsikdo namreč misli, da je dovolj kulturne že, če ve, zakaj praznujemo 8. februar, in se tedaj pokaže celo na karšni proslavi, med letom pa drema za zapečkom ali razmislija le, kako bo dvignil — svoj standard...

Sevniški paberki

POCENI KNJIGE — Po zaslugi papirnice v Gostinskem podjetju lahko kupci naročijo po močno znižanih (tudi do 50 odst.) cenah knjige Državne založbe. Naj opozorimo posebno na 3. knjigo Krajevnega leksikona Slovenije, kjer je obdelana tudi sevniška občina in stane le 350 din.

SAMOPOSTREŽBA — Okrog nedeljskega opoldneva. V »snack baru« hotela Ajdovec sedi nekaj gostov, bolj ali manj praznih mizah. Vstopi še nekaj žensk, ko vidijo, da ni nikogar za pultom, odidejo. Eden od gostov pokuka v kuhinjo: »Jejo«, odvrne in dvoje omizij noče več cediti slin in odide. Kdo je sedaj v lokalu za koga, osebe ali gosti?

REZ VINSKE TRTE — Društvo vinogradnikov Dolenjske, okoliš Sevnic Boštanj, vabi v nedeljo na prikaz rezi vinske trte. Inž. Darko Marjetič bo pokazal, kako se tej reči streže, ob 10. uri v vinogrodu Bruna Plaušteinera na Podvrhu, ob 14. uri pa pri Martinu Dolinsku na Vrhu. Prihodnja nedeljo bo o zaščitnih sredstvih govoril ob 8. uri v sindikalni dvorani inž. Mamilovič.

KOLIKO PIJAČE?

SEVNICA — Med delegati zadnjega zasedanja vseh treh zborov občinske skupščine na pepelnišči sredo je bilo tudi nekaj neveljavne zaradi predvidenih določil, koliko pijače imajo lahko za domačo uporabo. Kmetje menijo — negodovanje je izrazil delegacija iz Studenca — da je predvidenih 300 neodblavčenih litrov na odraslega člana kmetijskega gospodarstva premalo. Delegacija meni tudi, da bo zaradi nižjega neodblavčenega deleža znanja pod drevesi zgnilo še več sadja, boji proti alkoholizmu pa ne bo v ničemer pridobil. Davkarjem so delegati naložili, naj predlog uskladijo vsaj s sosednjimi občini.

Maja ponatis »Marjetke«

Pri šolarjih priljubljena knjiga Marjete Dajčman bo tokrat izšla s še več ilustracijami — Krajše delo bo pisateljica izdala v samozaložbi

NOVO MESTO — Založba Borec se je odločila, da bo ob 40-letnici osvoboditve ponovno izdala knjigo »Marjetke«, kaj je vojna« novomeške pisateljice Marjete Dajčman. V ponatisu, ki bo izšel maja, bo vseh petinšestdeset zgodb, v katerih je avtorica popisala, kako je kot otrok sama doživljala vojno v rojstni Beli krajini. Knjiga bo debelejša le za nove ilustracije, ki jih bo, tako kot za prvo izdajo leta 1979, pripravila slikarka Ančka Gosnik-Godec.

»Ponatis sem pričakovala, čeprav morda ne tako hitro,« pravi Dajčmanova. »Knjiga se je otrokom, ki sem jim jo tudi namenila, hitro priljubila in tudi na trgu kljub visoki nakladi 15.000 izvodov kmalu pošla. Uvrstili so jo med dela, ki jih morajo prebrati tekmovalci za bralno značko, marsikje je postala obvezno domače čtivo. V Pionirski knjižnici v Ljubljani je bila nekaj let med najbolj priljubljenimi. Na mnoge šole širom po Sloveniji so me vabili, pa se zaradi oddaljenosti nisem mogla odzvati. Rada pa sem obiskovala mlade bralce na Dolenjskem, če me seveda ni kaj zadržalo.«

Marjeta Dajčman za otroke ni napisala samo omenjene knjige, ampak tudi vrsto novih in drugačnih zgodb. Nekaj jih je že objavila, še več pa jih ima v rokopisu. Zdaj se je odločila, da bo nekatere izdala

v samostojni knjigi. »Pod naslovom »Kadar mamice ni doma« sem združila štiri zgodbe, ki so bile že objavljene, in sicer tri v reviji Kurirček, ena pa v Slovenskem koledarju, namenjenem zdomcem in izseljencem. Tudi v tej knjigi bodo ilustracije, izdelali pa so jih učenci grške osnovne šole. To bo izbor najboljših risb od 435, kolikor so jih naredili

Marjeta Dajčman izdaja letos novo knjigo za otroke.

učenci nižjih razredov na tej šoli. Pri izboru je pomagal likovni pedagog Niko Golob z Zavoda SRS za šolstvo, sicer tudi sam slikar.«

To delo bo Dajčmanova izdala v samozaložbi, ker pač, kot sama pravi, ne more računati, da bi prišla kaj kmalu na vrsto, če bi ga ponudila kateri od slovenskih založb. I. Z.

Brestaniška »Neopravičena ura«

Med 21 igralci učitelji, učenci, delavci, obrtniki — 33 vaj do premiere

BREŠTANICA — Redke so amaterske gledališke skupine, ki jim uspe postaviti na oder predstave z okrog 30 sodelujočimi. Med temi izjemami je tudi gledališče delavskega kulturnega društva Svoboda iz Brestanice, zato ti zanesenjaki gotovo zaslužijo malo večjo pozornost.

Za zabavnoglasbeno komedijo s plesom v šestih slikah, »Neopravičena ura« Frana Bekefičja, so pridobili kar 21 igralcev, da o tehničnem osebuju niti ne govorimo. »Pohvaliti moram izjemno prizadevnost brestaniških ljubiteljev kulture. Kje se še to dogaja, da se posreči privabiti za predstavo kar pet pedagogov, kot je to v Brestanici? V skupini so tudi delavci, učenci in celo dva obrtnika. To je izjemno homogen, mlad kolektiv. Kot ena družina! Občas sem se, da bom delal toliko časa, dokler ne bodo usposobili svojih režiserjev,« zadovoljno pripoveduje Boris Pšeničnik s

Senovega, ki je doslej režiral številne predstave v Celju, Hrastniku in na Senovem, sam pa je tudi igral v okrog sto delih.

Pšeničnik je besedilo »Neopravičene ure« izpred 70 let, prevedeno iz angleščine, dramaturško posodobil in bo to prva uprizoritev daleč naokoli. Brestaničani so sicer nazadnje igrali pred približno štirimi leti delo »Strogo zaupno«, ki ga je režirala Pavla Zajelšnik, sicer pa so vedno radi pomagali tudi Senovečanom. Pred dvema letoma je pri »Vasovalcih« Ljube Prenerjeve na Senovem gostovala celotna folklorna skupina z mentorji, glasbeni ansambel z dirigentom Jankom Avsenakom in nosilnimi vlogami solo

pevec. Tudi zato, da ne bi bila to le »nosmerna cesta« sodelovanja, Pšeničnik rad pomaga Brestaničanom. Da bi ustregel vsem, posebno učiteljem, ki imajo ob celodnevni osnovni šoli bolj malo časa, je takoj po avdiciji naredil natančen urnik vaj; zdaj ni nujno, da vsak dvakrat tedensko žrtvuje dve do tri ure, saj vsak ve, kdaj nastopa.

P. P.

Z »RAZTRGANCİ« V DOLENJSKE TOPLICE

SOTESKA — Gledališka skupina tukajšnjega kulturnega društva Zarja bo z Borovimi »Raztrganci«, ki jih je nastudirala to sezono, v soboto, 2. marca, gostovala v Dolenjskih Toplicah. Predstava v topliskem prostornem domu se bo začela ob 19. uri.

Spet natečaj za književno delo

LJUBLJANA — V času, ko se že tiskajo prve tri knjige zbirke ALEPH (njihovi avtorji so Štefan Remic, Igor Zabel in Milan Kleč), se je Književna mladina Slovenije, ki jo je spodbudil velik odziv oziroma uspeh prvega natečaja, odločila razpisati nov natečaj za književno delo.

Kdor se bo odzval temu povabilu, mora književno delo predložiti v dveh izvodih tipkopisa, priložiti svoje polno ime in priimek, naslov, kratak življenjepis in seznam morebitnih dosedanjih objav. Pošiljko je treba poslati do 1. maja na naslov: RK ZSMS, Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana, s pripisom: Za Književno mladino.

Natečaj je namenjen kvalitativnim besedilom in to ne glede na njihovo zvrstno, estetsko in generacijsko pripadnost. Za knjižni natis v začetku leta 1986 bodo predvidoma izbrali tri dela, od tega vsaj en prvenec. Katera oziroma čigava dela bodo to, bodo objavili jeseni.

Kajuhovi nagajenci

LJUBLJANA — Med deli, ki sta jih Založba Borec in Partizanska knjiga izdala zadnje leto, so štiri izbrali za posebno priznanje — Kajuhovo nagrado. Tako so letošnjo Kajuhovo nagrado prejeli: generalpolkovnik in narodni heroj Rudolf Hribnik — Svarun za zajeto kroniko narodnoosvobodilnih dogajanj v štirih knjigah z naslovom »Opredeletiv«, pisatelj Jože Javoršek za knjigo o pesnici Lili Novy, ki je izšla v zbirki Znameniti Slovenci pri Partizanski knjigi, pisatelj Vladimir Kavčič za roman »Ko nebo zažari« in uredniški odbor (Jože Novak, dr. Ruža Germ — Šegedin, dr. Pavla Jerina — Lah, dr. Davorin Valenti, dr. Viktor Volčjak, dr. Velimir Vuličić) za »Zbornik dokumentov in podatkov sanitetne službe NOV na Slovenskem 1941 — 1945«. Podelitev v Cankarjevemu domu je bila še posebej slovesna zato, ker slavi Založba Borec 25-letnico.

ORGELSKI VEČER

DOLENJSKE TOPLICE — V nedeljo, 3. marca, ob 19. uri v tu-kajšnji cerkvi orgelski večer, na katerem bo skladbe za orgle izvajal Željko Marasović iz Zagreba, speve za mezosopran pa bo pela Eva Novšak — Houška iz Ljubljane. Obiskovalci bodo lahko prisluhnili Bachovi, Purcellovi, Arnejevi, Waltherjevi, Haendlovu, Dvorakovi, Franekovi in Boellmannovi glasbi. V Dolenjskih Toplicah je vstopnice moč dobiti v recepciji zdravilišča, v Novem mestu pa jih prodaja poslovalnica Globtoura.

Ob 70-letnici Jožeta Dularja

METLIKA — V nedeljo, 24. februarja, je Jože Dular dopolnil sedemdeset let življenja. Metličani, med katerimi živi in dela že skoraj polna štiri desetletja, so mu že dva dni prej pripravili sprejem in literarni večer. Številni prijatelji in znanci so mu stisnili roko, od mnogih dobila pisma z željami, da bi mu zdravje in pero še dolgo služila.

Resnično težko je označiti vse dimenzije, ki jih odseva Dularjeva življenjska pot, toda če začenoma pri najvidnejših in najpomembnejših, moramo zapisati, da je Jože Dular najprej in predvsem človek peresa, slovenski književnik. Kar trideset let je vodil Belokranjski muzej v Metliki in Belokranjsko muzejsko društvo, si služil kruh kot profesor slavist, bil neutruden ljudskoprosvetni in kulturni delavec.

Krka, ob kateri se je rodil (v Vavti vasi), mu je »narekovala« najboljša pisateljska dela. To so zbirka novel in črtic »Ljudje ob Krki«, roman »Krka umira« in roman »Krka pa teče naprej«, sicer njegovo zadnje, a tudi najobsežnejše knjižno delo. Iz belokranjske zgodovine je vzel snov za roman »Udari na gudalo, Jandre«, iz medvojnega Ljubljane pa snov za povest »Andrej in Katja«. V samostojnih knjigah sta izšli tudi edini Dularjevi pesniški zbirki: »Zveste menjave« in »Trepetajoča luč«. Seveda smo tu našli le dela, ki so

ugledala luč sveta v knjižnih oblikah, ne pa tudi tistih v revijah in drugih publikacijah ali še v rokopisu. Po upokojitvi v Belokranjskem muzeju je Dular spet bolj zaposlil svoje literarno pero in nedavno sam omenil, da ima za tisk pripravljeni etnolog Bele krajine. Pisal je o Adlešičih, Metliki, metliški godbi in gasilcih, Župančičevi Vinici pa o mlinih ob Kolpi, zidanicah v belokranjskih gorah, svetilih, če naštejemo le nekatere teme. Enako marljivo je zastavil pisanje o muzejskih, spomeniškoarhivskih in drugih problemih, na katere je naleteval kot muzejski ravnatelj; uredil je Čampovo knjigo »Ivje se iskri«, napisal uvode k številnim knjigam z najrazličnejših področij itd. Od vsega začetka je bil sodruknik Dolenjskega lista, kjer se danes soureja Dolenjske razgledne, nepogrešljive pa je tudi pri prebujajočem se založništvu v Novem mestu.

Še in še bi lahko naštevati področja, na katerih je Dular zastavil plug in pero. Človek pa se že ob povedanem sprašuje, kako je Jože Dular sploh zmožek to »rabotno«, če je vsako področje posebej zahtevalo celega moža. Tisti, ki ga poznajo, vedo, da je bil vsemu temu lahko kos le zato, ker ni miroval, ker je bil vse življenje priden kot čebela. Bil pa je ves čas tudi trmasto vztrajen in ne samo delavno zagnan, da je lahko obdržal pokončno hojo in svojo misel tudi takrat, ko se je moral izogibati polenom. A to, zadnje, naj bo omenjeno le bolj mimogrede, da se ve, da tudi na življenjski poti Jožeta Dularja niso bile samo rožice.

I. ZORAN

PREMIERA BO 3. MARCA — Tedaj bodo Brestaničani na domačem oderu uprizorili Bekefičjevo »Neopravičeno ura«, po premieri pa bodo gostovali v Posavju in na Kozjanskem. Amaterskim gledališčnikom so obilno pomagali v brestaniški elektrarni in v Tesu. Na sliki prizor z vaj. (Foto: P. Pere)

Po novem tudi študentje

Jeseni tudi na univerzi usmerjeno izobraževanje — Komunisti govorili o problemih visokega šolstva

LJUBLJANA — Jeseni bo usmerjeno izobraževanje prvič dano na preizkušnjo tudi visokošolskim ustanovam. Po novem bodo začeli študenti v prvih letnikih fakultet, tako imenovani bruci. To bo pomemben, tako rekoč prelomni dogodek, ob katerem se bo pokazalo tudi, kako sta se obe slovenski univerzi, ljubljanska in mariborska, pripravili na prenovi visokošolskega študija.

Problemov v zvezi s reformo visokega šolstva je še veliko, na kar je v sredo prejšnji teden opozorila tudi

Foto-kino klub spet oživeljen

V fotogaleriji samo kvartilnetne razstave

NOVO MESTO — Dobri štirje meseci so minili, kar je delo novomeškega foto-kino kluba po večletnem mrtviku spet zaživel. Prelomnico je pomenil občni zbor, na katerem so sprejeli dokaj zahteven delovni načrt. Odtlej namreč poteka dejavnost kluba na treh področjih.

Osnovno delo poteka prek oblik klubskih dejavnosti, pri čemer člani sodelujejo na foto razstavah, si izpolnjujejo znanje, načrtujejo akcije, pripravljajo predavanja in podobno.

Dejavnost fotogalerije poteka v prostorih Doma kulture. Prirejajo razstave fotografij visoke kakovosti, zato je moč na njih srečati priznane mojstre fotografije. Razstave si je moč ogledati ob petkih, sobotah in nedeljah od 16. do 20. ure.

Kino dejavnost poteka za zdaj le prek občasnih akcij, ker ne morejo dobiti nosilcev za stalno delo.

Člani foto-kino kluba želijo, da bi se jim pridružili vsi, ki se ukvarjajo s fotografijo in filmom, pa bi radi kaj več vedeli o tem in aktivno sodelovali pri oblikovanju fotografskega in filmskega utripa v Novem mestu.

Zdaj seveda še ni moč zadržati reči, da je oživetje kluba uspelo, vendar pa opravljeno delo kaže, da bi s takim nadaljevanjem v Novem mestu lahko imeli uspešen foto-kino klub.

NA ODRU »VDOVA ROŠLINKA«

RADOVICA — Gledališka skupina kulturno-umetniškega društva Radovica bo v nedeljo, 3. marca, ob 15. uri v dvorani tukajšnjega gasilskega doma uprizorila ljudsko igro Cvetka Goljarja »Vdova Rošlinka«. S to igro bodo radoviški gledališčniki gostovali po metliški občini, med drugim v Metliki, Drašičih in na Suhorju.

kultura in izobraževanje

Vselej na robu sklepčnosti

BREŽICE — Tu so lani trikrat sklicali skupščino kulturne skupnosti, nobenkrat pa ni prišlo na sejo šestdeset delegatov, s čimer bi sicer dosegli sto odstotno udeležbo, ampak znatno manj. Dvakrat jih je v sejni dvorani sedelo samo toliko, da je skupščina še lahko veljavno odločala o zadevah z dnevnega reda. Obkrat je sklepčnost ogrozil zbor uporabnikov, ki šteje pedeset delegatov, toda namesto toliko se jih je na seji zbralo enkrat samo petindvajset in drugič le eden več. V nasprotju s tem pa zbor izvajalcev, ki je petkrat manjši od zbora uporabnikov, ni imel težav s sklepčnostjo. Njegova najslabša udeležba je bila 70-odstotna.

S tako udeležbo na sejah je skupščina odločala o pomembnih zadevah za kulturo v brežiški občini: o delovnem in denarnem načrtu, prispevni stopnji, financiranju dejavnosti pa o usmeritvah za novo srednjeročno obdobje itd., če ne vedemo le najodgovornejše naloge. Ob tem pa se je treba vprašati, ali je bil pri vsem tem izražen tudi interes tistih okoli, ki pri odločanju na skupščini niso bila navzoča prek svojih delegatov, zlasti še iz izdov in krajevnih skupnosti, od koder se delegati vse leto niso prikazali. Kot so navedli v gradivu za prvo letošnjo sejo skupščine, abstinentnih okoli ni bilo tako malo.

Lani se nobene seje skupščine kulturne skupnosti niso udeležili delegati iz dobovskega tozda za vzdrževanje, jeseniškega Kovinoplasta, Petrolovskega motela na Čatežu, Iskrinega tozda Ela na Bizeljskem, brežiškega pozda Regulator, brežiškega tozda IMV (TAP), prav tako delegatov niso pošiljali obrtniki in glasbena šola, od krajevnih skupnosti pa so se na črni listi izostankov znašle: Cerklje, Čatež, Krška vas, Mrzlava vas, Pečice — Krže, Pišce, Skopice in Sromlje.

Čeprav razlogov za izostanke ne poznamo, si vseeno ne moremo kaj, da bi povedanemu ne dodali še besedo ali dve. Predvsem je zaskrbljivo dejstvo, da na vabila kulturne skupnosti ni vse leto reagiral kar šestnajst delegacij. Ali je bil to njihov odgovor na prakso prejšnjih let, ko na sejah skupščine niso mogli uveljaviti svojih stališč in predlogov, ali so z izostajanjem hoteli »povedati«, da jim je vseeno, o čem skupščina razpravlja in sklepa?

Taka in podobna vprašanja se upravičeno zastavljajo v brežiškem primeru pa tudi v drugih občinah, kjer so večkrat s telefonskimi klici delegatov zagotavljali minimalno sklepčnost zasedanj. Očitno je, da z razumevanjem delegatske sistema in odločanja še marsikje niso pretirano daleč. Ali pa je ta sistem delegatom tudi dovolj blizu?

I. ZORAN

Tabu teme izzivajo film

O filmski ustvarjalnosti na Slovenskem je ob koncu tedna slovenskega filma v Novem mestu govoril Bojan Štih — Premalo denarja za sedmo umetnost?

NOVO MESTO — Ob zaključku tedna slovenskega filma v Novem mestu so se ljubitelji sedme umetnosti minuli petek popoldne zbrali v glasbeni sobi Doma kulture, kjer je o splošnih kulturnih razmerah pri nas, o razmerah, v kakršnih nastaja slovenski film, tendencah, ki jih kažejo tokovi filmske ustvarjalnosti, še posebej pa o temah, ki se jih bo moral prej ko slej lotiti tudi naš film, govoril Bojan Štih, direktor Viba filma.

Govornik je izhajal iz dejstva, da dobiva vsa slovenska kultura komaj pol tistega denarja, s katerim živi muenchenska opera, zato je seveda neobhodno, da bi bil film deležen večje gnotne pomoči, kot jo sicer dobiva, predvsem pa ni denarja, da bi mogli v filmu plačati tisto, čemur pravimo kakovost. Po Štihovem mnenju najrazličnejše primerjave tudi pokažejo, da nastajajo slovenski filmski projekti znatno ceneje kot operne ali gledališke predstave, kar po svoje tudi kaže na čuden odnos, da ne rečemo nerazumevanje poslanstva, ki ga film nesporno ima. Svoj lonček k temu pa pristavlja tudi kritika, ki pozna malo spodbudnih besed celo za tiste filme, ki so kasneje deležni laskavih priznanj na mednarodni filmski borzi.

Filmi, ki jih iz laboratorijev pošiljajo zadnje čase, kažejo določene premike v vsebinskem in slogovnem pogledu, vendar se nikakor ne morejo odlepiti od ekspressionističnih izkušenj, torej od sicer že presežene oziroma nadgrajene umetnostne smeri, ki je pri nas močno zaznamovala daljše obdobje. Bojan Štih je dejal, da se tega vpliva ne morejo znebiti niti mladi in najmlajši režiserji, čeprav bi človek pričakoval nasprotno.

Morda bo prišlo do tovrstnega preobrata pri obdelavi tem, ki jih je literatura že načela in zaposljuje premišljevalce v kulturni pa tudi politični sferi. To so teme, ki so dolgo veljale za tabu, pa naj gre za dachauske procese, dogajanja na Golem otoku in podobno, o čemer se veliko govori in piše zadnje čase. Seveda to ni vse, česar naj bi se lotili filmarji, saj je po Štihovem mnenju tudi današnji trenutek zanimiv za pripoved ali izpoved na filmskem platnu.

I. Z.

MLADI SO AKTIVNI

Člani dramske sekcije pri MA Leskovec že dober mesec vadijo igrano »Dan oddiha«, delo ruskega pisatelja Valentina Katajeva. Skupina šteje 13 članov, vadijo pa v večernih urah v stari šoli. Upajo, da jo bodo pod vodstvom režiserja Rudija Florjančiča doštudirali do konca marca in takrat prikazali na leskovškem odru. Zelo pohvalna aktivnost. Zanimivo pa bi bilo vedeti, kaj ob tej dejavnosti mislijo nekdanji člani včasih zelo aktivnega kulturnega društva Ivan Cankar, ali jim nudijo kakšno pomoč.

L. ŠRIBAR

KOČEVJE: NEKAJ ŠOLSkih

SMUČANJE IN POHOD — Učenci 5. do 8. razreda osnovne šole Zbora odposlancev so 19. februarja odšli po skupinah v razne kraje na smučanje in sankanje. Tisti, ki niso imeli smučali ali sani, pa so odšli na pohod v Cvišlerje in na Onek. Tako so uspešno zaključili zimski športni dan.

PREMALO HRANE ZA PTICE — V parku pri šoli so učenci že pred zimo postavili precej krmilnic, ki so jih izdelali pod vodstvom učiteljice tehnične vzgoje. Člani biološkega krožka pa polagajo vanje hrano za ptice pevke. Žal jim hrane že zmanjkuje.

MAŠKARE NA LEDU — Na zaledeneli Rinži je vsak dan veliko otrok. Okoli pusta se je drsalo tudi veliko maskar, ki so bile na ledu kar spretne.

V. I.

OČENJEVALI MASKE

KOČEVJE — Mladinska organizacija na osnovni šoli Zbora odposlancev v Kočevju je organizirala pustošenje učencev 7. in 8. razredov. Bilo je v telovadnici pri bazenu. Razpisali so tudi nagrade in tri najlepše maske nagradili. Ocenjevalna komisija je imela težko delo, saj je bila večina mask lepih in domiselnih. Prikazovale so vse rase, stanove in poklice v preteklosti, pa tudi več sodobnih. Tudi take prireditve so sestavni del vzgoje mladine, prispevajo pa k ohranjanju starih običajev. Škoda, da jih ni več.

V. ILC

BOGAT PROGRAM

Kultura nas bogati, plemeniti in nam lepša vsakdanjico. To smo imeli v mislih, ko smo se tudi letos 8. februarja odločili za kulturni dan. Povabili smo krajanje, naj si ogledajo delček naših dejavnosti. V knjižnici smo zapeli in prisluhli recitalu članov dramskega krožka, v telovadnici pa so nas folkloristi popeljali v svet ljudskih pesmi in plesov. Nato smo si ogledali razstavo dejavnosti novinarsko-literarnega krožka, ki nam je tokrat skušala približati Franceta Prešerna. Prešernove nagrade, stare predmete in orodja naših dedov in babic. Na koncu smo se nasmejali risankam.

ZDENKA TRATAR
OŠ Jančka Mevžlja
Mokronog

Skoraj milijon za polaganje sedmih ploščic

Res masten račun

ŠMARJE — Pri mesarji in samopostrežni trgovini je ob hudem mrazu v tleh zamrznil del vodovoda. Vodovodarji sevniške Komunale so morali razbiti sedem ploščic teracco in zamenjati zamrznolo cev. To delo so hitro opravili. Za njimi so prišli zidarji iz drugega tozda. Poslovodja trgovine Franci Hribar pravi, da so se s kombijem venomer vozili sem ter tja. Ko je prispel račun za ta del posla, so bili v trgovini nermalno presenečeni. Računan je bil dvojni »šilt« dvoh delavcev in kajpak vožnje s kombijem reci in piši 9.450 dinarjev.

Pripomniti velja, da je Komunala kakih 500 metrov od trgovine. »Sedem ploščic, navadne ploščice teracco, ne more biti tako dragih. Za nameček so na koncu, kjer bi bilo npr. treba vstaviti le okrog 5 cm širok košček ploščice, odprtino še nemarno zalili z betonom,« se ob mastnem računu jezi poslovodja Hribar.

A. Ž.

Kjer kukavica gnezdi

Ob dokumentarcu tedna (TV Lj. 20. feb.)

Kjer kukavica gnezdi je bil naslov dokumentarca tedna, predvajanega v ljubljanski televiziji 20. februarja. Ustvarjalci so se »spravili« nad zastrupitev Krupe s PCB. Preko pripovedi tam živečih ljudi so skušali prikazati vso škodo in grozo, ki jo je povzročila semiška tovarna kondenzatorjev Iskra s tem, da ni poskrbela za pravilna odlaganja odpadnega materiala. O tem danes čvčkajo že vrabci, odgovorni pa dajejo pojasnila po časopisih. Vse lepo in prav, toda Bela krajina je bila v omenjenem dokumentarcu prikazana kot bedna, nerazvita in zaostala dežela, polna smetišč, zastrupljenih ljudi, živali in rastlin. Ob gledanju oddaje bi nepoznavalec Bele krajine lahko sklepal, da žive Belokranjci v napol podrtih, s slamo kritih bajtah, da popoldne v bregaških plešejo svoja Mulasta in druga kola, ves preostali čas pa jadjkujejo nad usodno združenostjo s Krupo, Lahinjjo in (delno) Kolpo. Televiziji bi lahko še ostreje udarili po onesnaževalnih rek, pred kamero bi lahko

zvelikli tudi kakšnega občinskega odgovorneža, da bi malce zardeval, na drugi strani pa bi lahko »poslikali« tudi napredek, ki se kaže v novozgrajenih hišah, v lepo urejenih ulicah itd., kajti po tem, kar je televizija v sredo ponudila Slovencev, je močno dvomljivo, da se bo še kdo upal prestopiti Gorjanče.

Namen ustvarjalcev oddaje je jasen kot beli dan, toda slike, ki so spremljale obravnavano problematiko, niso prekoračile umazanega dvorišča, po brezah visečih polivinilastih in drugih odpadkov. Priznam: takšne prizore je videti, obsoditi jih je treba, še več — stran z njimi!

Drugi obraz Bele krajine pa je prijaznejši: polna je lepote, mehkočnosti, najde se tudi kje kakšen potoček, iz katerega lahko pijete mirne duše, brez strahu, da vam bodo v bližnji prihodnosti razpadla jetra. In ta drugi obraz moramo čuvati kot zenico v očesu. Ena Krupa je več kot preveč za ta košček slovenske dežele!

TONI GAŠPERIČ

Kljub vsemu: vigred v Metliki

»Javnosti dajemo pravo sliko, kdo je komu kaj vzel in kdo je izigran«

Pisanje v vašem cenjenem časopisu o »Vigredi« v Metliki ter podtikanje dobrih novinarjev ter vrlih metliških organizatorjev glede semiške razstave ali metliške vigrede nas je prisililo, da pojasnimo širši javnosti, kdo je komu kaj vzel in kdo se lahko počuti izigranega pri vinogradniški prireditvi, ki je vzdignila v Beli krajini toliko prahu. Leta 1976 smo se v Semiču odločili, da bomo organizirali vinsko razstavo, kot jo je že imelo Novo mesto. Potrebnovali smo pristanek obeh občinskih SZDL, kar smo tudi dobili. Obe belokranjski zadrugi sta prireditev podprli in predlagali tudi članice iniciativnega odbora za ustanovitev Društva belokranjskih vinogradnikov, ki naj bi zbiralo vina na celotnem območju Bele krajine.

Prvo leto je razstavo vin organizirala KS Semič s pomočjo iniciativnega odbora za ustanovitev društva. Razstava je izredno uspela, dala nam je nov polet, da smo vztrajali še naprej. Druga razstava je bila organizirana že pod vodstvom Društva vinogradnikov, ki je bilo v času te razstave ustanovljeno. Moram naglasiti, da smo se že po prvi razstavi dogovorili in v statut društva zapisali, naj bo razstava vsako leto v drugi belokranjski občini. Ker pa v Metliki ni bilo zainteresiranosti, čeravno smo prireditve ponujali, so se te vrstile v Semiču vse do šeste razstave. Šele takrat so v Metliki pokazali zanimanje, da bi sedmo razstavo organizirali pri njih. Razstavo v Metliki smo brez ugovarjanja podprli z dogovorom na skupščini društva, da bo 8. razstava zopet v Semiču. Vendar smo naslednje leto našli v Metliki na odpor, ki je prinesel v društvo precej nestrpnosti, ker je bil dogovor prekršen; v upravnem odboru društva smo namreč z glasovanjem prireditve dodelili zopet Metliki, čeprav smo jo Semičani hoteli organizirati. Dobili pa smo trdno zagotovilo metliških organizatorjev, da bosta naslednji razstavi zopet v Semiču.

Razstavi v Metliki smo dali vso podporo, pripravili smo celo dve stojnici z jedajo in pijačo, tako da je dobila prireditve res vsebelokranjski pomen.

Po razstavi smo zaprosili občinsko skupščino Črnomelj za soglasje, da bi tako velika prireditve dobila mesto v občinskih resolucijah kot gospodarsko-kulturno-kulturna prireditve v letu 1985. Skupščina je predlog sprejela. V upravnem odboru društva jeseni 1984 v Ručni vasi smo se dogovorili, naj bo razstava v Semiču, vendar da se še pogovorimo z Metliko o organiziranju prireditve. V Metliki so se sestali predstavniki obeh občin in upravnega odbora društva; po 4-urnem prepričevanju Semičani nismo hoteli odstopiti od prireditve, zato smo le neradi pristali, da postaneta to dve prireditvi.

Po dogovoru smo se še enkrat sestali na seji v Črnomlju. Semičani smo pušili z izdelanim predlogom prireditve in ga vsem prisotnim tudi predložili, vendar se o njem predsednik občinske skupščine Metlika in njegovo številno spremstvo nista hotela niti pogovarjati; po njihovo naj bi bila v Semiču manjša prireditve in »ta prava« le v Metliki. Metliški predsednik je še ugovarjal, da se s tako semiško prireditvijo ne strinjajo, in zagotovil, da je

MGL V BREŽICAH

Mestno gledališče iz Ljubljane je 19. februarja gostovalo v Brežicah s predstavo »Jaz nisem jaz«. Igra je bila kombinirana z baletom, igral pa je ansambel Srp. Predstava nam ni bila všeč, ker je bila sodobna.

LIDIJA KOSTEVČ
CVETKA OGOREVC, 7. r
OŠ Globoko

Še pojasnilo vaščanov

Prebivalci ob Krupi ne želijo polemike, ampak podajajo le svoje poglede na onesnaženje reke

Krajanje vasi ob reki Krupi ne želimo s tem prispevkom papirnate vojne, ampak bi radi k prispevku črnomajškega izvršnega sveta z naslovom Pojasnila izvršnega sveta o Krupi, ki je izšel v Dolenjskem listu 21. februarja, dodali še svoje poglede na problematiko onesnaženosti reke. Predvsem pa bi radi prispevek izvršnega sveta dopolnili s tem, kakšni so bili ukrepi ob tej ekološki nesreči pred 5. novembrom, ko je bila osnovana republiška komisija za reševanje tega problema.

Prve informacije, da so v Krupi poliklorirani bifenili (PCB), smo krajanje prebrali v dnevnem časopisu, oz. slišali v ljubljanskem TV dnevniku junija lani. Iz televizijske informacije, ki naj bi bila uradna, smo zvedeli, da vode iz Krupe nihče ne uporablja. Resnica pa je, da nas živi ob tej reki okrog 300 ter okrog 400 glav živine, vsi pa smo uporabljali vodo iz Krupe. Zgovoren dokaz za to je knjiga črpanja vode gasilskega društva Stranska vas, iz katere je razvidno, da je bilo iz reke v vodnjake prečrpanih okrog 1500 m³ vode na leto, tri gospodinjstva pa so imela hišne vodovode napeljene neposredno iz Krupe.

Po teh prvih neuradnih informacijah smo pričeli akcijo tudi krajanje, a ne stihajsko, čeprav so nas te vesti globoko pretresle, ampak zbrano in organizirano, kar je razvidno tudi iz

vprašanju naše delegacije krajanov, ki smo jo sestavili v začetku julija lani. Vprašanja, ki smo jih postavili republiški izvršni svet, so vsebinsko enaka vsebini dela republiške komisije, kar je dokaz več za gornje trditve. Vendar o tem pozneje.

Ena prvih akcij, ki je stekla na našo pobudo, je bilo čiščenje vodnjakov (v sredini septembra) in nabava cistern za tista gospodinjstva, ki vodnjakov niso imela. Vendar je po tej akciji nastalo mrtvilo, a ker smo ga želeli krajnjo prekiniti, smo postavili na seji zbora krajevne skupnosti in družbenopolitičnem zboru delegatsko vprašanje o tem problemu. Takrat so pristojni obljubili, da bodo prišli sami razložit situacijo, a s temi razlagami na zboru krajanov v Stranski vasi nismo bili zadovoljni. Zato smo iskali odgovor na republiški izvršni svet in mu poslali pismo, v katerem pojasnjujemo, da smo bili šele na našo energično zahtevo uradno obveščeni o ekološki nesreči. Spraševali smo, ali veljajo naša življenja res tako malo, da se nekaterim birokratom ni zdelo vredno takoj ukrepati in preprečiti nadaljnjo uporabo strupene vode. Prve ugotovitve o prisotnosti strupenih snovi v Krupi so namreč iz avgusta 1983 in govorijo o 0,3 ug/l vode (dopustna norma v ZDA je 0,001 ug/l). Torej smo se eno leto zastrupljali z vednostjo pristojnih, a brez naše vednosti.

Res je, da je po obisku naše delegacije pri republiški izvršni svet in imenovanju republiške komisije za koordinacijo strokovnega dela pri reševanju problematike onesnaženosti Krupe bilo reševanje tega problema bolj tekoče, vendar nas še vedno bega vprašanje, ali so bili zares storjeni vsi ukrepi za preprečitev vnosa PCB v organizem. Menimo, da ni bila le voda tista, s katero smo uživali PCB, ampak prav tako meso, mleko, ki ga brez zamenjave še vedno uživamo. Vprašanje je, koliko teh strupenih snovi je v zraku, saj meritve še niso bile opravljene. Prav tako ne razumemo pojasnila črnomajškega izvršnega sveta v prispevku v Dolenjskem listu, kjer je govor o minimalnem vnosu PCB v organizem. Vemo pa, da imajo nekateri krajanje tudi 200- do 500-krat preokračeno količino PCB v maščobnem tkivu (po ameriških normah).

Kot smo napisali že na začetku, zares ne želimo polemike, pač pa naj bo naše pisanje le dopolnilo pojasnilom črnomajškega izvršnega sveta o Krupi.

Vaščani šestih vasi ob Krupi

PUSTNI PLES

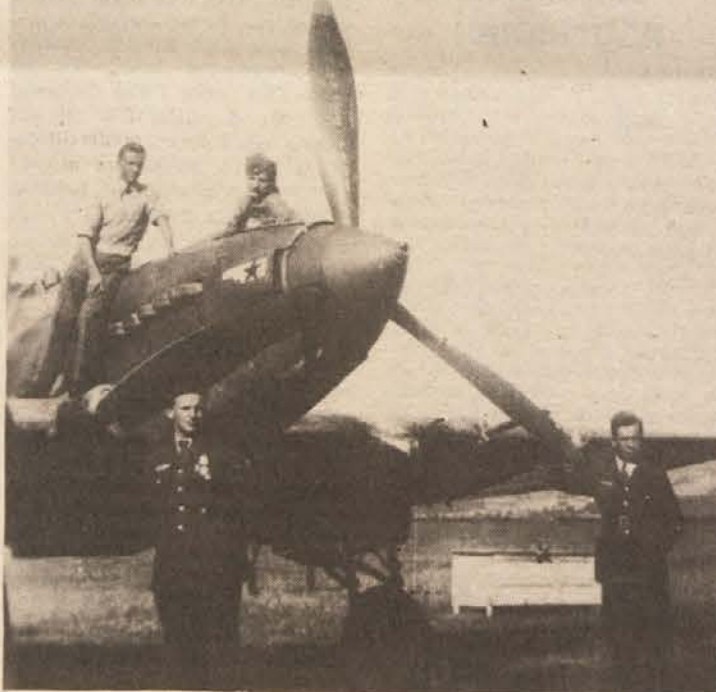
Pust smo letos slovesno proslavili. Predstavniki posameznih razredov so se predstavili s skeči, plesi in glasbenimi točkami. Po kratki predstavitvi šem pa se je pričel pustni ples s srečelovom. Rajanja so se udeležili tudi tisti, ki niso bili našemljeni. Pustno rajanje smo zaključili v domačih vaseh, kjer smo razveselili vaščane s plesom in petjem.

ANGELA KOVIČ, 8. a
OŠ Mirna peč

O POČITNICAH

Zimske počitnice sem preživel doma. Sprva sem bil vsak dan na smučeh. Ker pa je bilo zelo mrzlo, sem se smučanja kmalu naveličal. Ob dopoldnevih sem gledal televizijski program za otroke, ki je bil prav zaradi počitnic boljši. Ob večerih sem luščil fižol in ružil koruzo, da je bila stara mama vesela. Zadnji teden sem posvetil branju in nemščini, ki mi dela največje težave.

MIRAN KLUKEJ, 6. r
OŠ XII. SNOUB
Krmelj

ZAKLJUČEK ŠOLE 1946 — Prva generacija sedanje vojaške letalsko-tehnične srednje šole v Rajlovcu je zaključila učenje septembra 1946. Na sliki so: na letalu Civirci in Kušič, na tleh pa Merhar in Kordež.

Nepozabno srečanje po 40 letih

Častno mesto za prvo generacijo vojaške letalsko-tehnične srednje šole v Rajlovcu, ki je praznovala 40-letnico delovanja — Med njimi več Slovencev

Prijetno sem bil presenečen, ko sem videl, da se je Dolenjski list v peti letošnji številki spomnil jubileja vojaške letalsko-tehnične srednje šole v Rajlovcu, 40-letnice ustanovitve in delovanja. Sem namreč eden od pripadnikov prve generacije v tej šoli, bil sem tudi na jubilejni proslavi v začetku februarja.

Leta 1944 partizani že zdavnaj nismo bili oboroženi samo s pehotnim orožjem, v akcijah smo uporabljali zaplenjene topove in tanke, po morju so že pluli plovniki objekti partizansko zvezde in bil je čas za uporabo prvih letalskih enot. Vrhovni štab s Titom na čelu se je pravočasno začel pogajati z zavezniki o dodelitvi letal in šolanju kadrov. Prvi dve eskadrili sta že poleti 1944 posegli v boje pod našim nebom. Istočasno so se začele pripravne za šolanje lastnih kadrov doma. Novembra in prve dni decembra 1944 so vsi vseh slovenskih partizanskih enot v Beli krajini (na Krasincu in v okolici) začeli izbirati mlade borce za šolo. Opravili smo tudi zdravniške preglede. Na pot smo krenili 24. decembra 1944 s Krasinca. Do Bele Crkve smo opravili v 50 dneh preko 1.000 kilometrov dolgo pot. Bilo je nevarno, posebno v prvem delu poti, saj smo se

gibali med nemškimi, domobranskimi in ustaškimi postojankami. Napredovali smo ponoči, na osvobojenem ozemlju pa podnevi.

V Beli Crkvi se je zbralo okrog 2.000 mladih iz vse Jugoslavije. Iz te množice so nas 6. februarja 1945 odbrali 300 in z vlakom poslali v Novi Sad, v prvo letalsko podoficersko šolo. Iz Slovenije nas je bilo v tej skupini okrog 40. Odredba o ustanovitvi šole je izšla 3. februarja, pouk pa se je začel 17. februarja. Šola se je julija 1945 zaradi izboljšanja delovnih pogojev preselila v Kraljevo, marca 1946 pa v Rajlovac pri Sarajevu, kjer je še danes. Naša prva generacija je končala šolanje jeseni 1946 in obogatila vojaško letalstvo s 300 strokovnjaki raznih specialnosti. Že prej se je izdvojila skupina 50 pilotov, ob koncu šole pa so za 35 boljših učencev organizirali nekajmesečno pedagoško usposabljanje. Ko smo ga končali, smo postali predavatelji in inštruktorji v tej šoli. Potem so se naša pota začela razhajati. Nekateri smo ostali zvesti vojaškemu letalstvu, drugi pa so prešli v civilno.

1. februarja letos smo se začeli pripadniki prve generacije na povabilo upravne šole zbirati v Rajlovcu, da bi

proslavili 40-letnico šole s sedanjimi generacijami. Veterani smo bili gostje najmlajše, 38. generacije, ki je začela šolanje lani oktobra. Srečanje prve generacije je bilo nepozabno. Mnogi se nismo videli od konca šole. Žal niso več živi. Gostitelji so nam razkazali sedanjo šolo, ki je najmodernejša ustanova te vrste. Danes izobražuje v 4 smereh: strojnotehnični, elektrotehnični, elektronskotehnični in smeri telekomunikacij. V vsaki smeri je še več specialnosti. Šolanje traja 4 leta oz. 2 leti in pol za tiste, ki pridejo s končanim 2. letnikom srednjega usmerjenega izobraževanja. Šola ima zelo dobre predavatelje. Večina je svoje prvo strokovno znanje dobila v tej šoli. Videli smo, da šola neguje tradicijo, bratstvo in enotnost ter da vzgaja gojence v prave pripadnike Titove armade in zelo dobre strokovnjake JVL.

Na svečani proslavi 3. februarja smo pripadniki prve generacije stali na častnem mestu. Bili smo ponosni, da smo zaorali ledino, in srečni, da se bodočim starešini našega letalstva šolajo v neprimerno boljših pogojih kot smo se mi, a v istem duhu in za iste cilje.

L. MERHAR

Vsak dan 55 kilometrov na motorju

Poštar Drago: »Ljudje komaj čakajo Dolenjski list«

ORTNEK — Od septembra lani raznaša pošto na območju pošte Ortnek Drago Kegljevič iz Kočevja, ki se pripelje sem vsak dan iz 25 km oddaljenega Kočevja. Pošta Ortnek pokriva KS Velike Poljane in KS Sv. Gregor, skupno 26 vasi. Pošta raznaša vsak dan, kar pomeni, da s svojim motorjem prevozi na dan 54,7 km.

»Letošnja zima je izredno huda, a se zdrži. Ceste so vedno očiščene, zato s Tomosovim jeklenim konjičkom lahko vsak dan redno dostavljamo pošto,« pravi poštar Drago. »To delo imam rad, saj je razgibano. Vedno sem med ljud-

Drago Kegljevič

mi, ki komaj čakajo poštarja, saj prinaša v glavnem dobre novice. Prej sem delal v kočevskem Melaminu, pri Varnosti in drugod, najbolj pa sem zadovoljen zdaj, ko sem poštar.»

Drago pravi, da ima rad ljudi na tem območju pa tudi oni spoštujejo njega. Med časopisi je tu najbolj priljubljen Dolenjski list, ki ga ljudje komaj čakajo in se zato tudi najbolj hudujejo, če zakasni za kakšen dan.

M. GLAVONJIČ

MLADI DOPIŠNIK

RAČUNALNIŠKI KROŽEK

Vsako sredo popoldne imamo na naši šoli računalniški krožek. Za učenje imamo na voljo računalnik Sinclair K 16. Najprej nam tovariš Janko Rugelj, ki krožek vodi, predava o računalniku in njegovi zgradbi, potem pa eno uro igramo raznovrstne igrice, ob katerih kar uživamo. Rad obiskujem ta krožek, saj vem, da je v računalniku bodočnost.

JOŽE PADOVAN, 7. r
OŠ dr. Pavla Lunčeka
Šentrupert

ZA PRAZNIK

Ob letošnjem kulturnem prazniku smo imeli na naši šoli možnost ogledati si razstavo mojstra medaljerja Vladimira Štovička, ki izhaja iz Boštanjja. Bila je zelo zanimiva. Kot vsako leto smo imeli tudi letos proslavo. Sodelovalo je okrog 50 učencev. Nastopili smo z raznimi igrami in hudomušnimi prizori, kar je zelo navdušilo najmlajše, predstavitvi pa so se nam tudi učenci glasbene šole iz Sevnice na klarvirju, flavti, trobenti in harmoniki. Vmes so brali svoje prispevke naši mladi literati.

VOJKO KOTNIK, 8. r
OŠ Boštanj

BRONASTA ZNAČKA ZA MLADE GASILCE

V gasilskem društvu Mirna peč deluje pionirska desetica. Vanjo smo vključeni učenci od 5. do 8. razreda. V kratkem času smo se morali pripraviti za občinsko tekmovanje, zato smo vsako popoldne pridno vadili. Zasedli smo 8. mesto. Pred kratkim pa smo morali reševati še teste. Nanje smo se dobro pripravili. Tovariša Janez in Martin sta nam predavala o tem, kako gasimo. Naš trud se je izplačal. Vsi smo osvojili bronasto značko mladih gasilcev.

MIRAN KREVS, 5. b
OŠ Mirna peč

ŠPORTNI DAN

12. februarja smo organizirali športni dan. Bilo je zelo mrzlo, a smo vseeno privlekli s seboj opremo, sanke, smuči, vrece s slamo in drugo. Športni dan smo imeli na Pokleku, na Grančarjevem travniku. Tekmovali smo v veslaletoku, sankanju pa so se sankali vsepok. Posebne norčije so uganjali tisti, ki so se vozili na vrecah. Športni dan je mnogim pustil buške in bučke zadnjice.

MARICA ŽIBERT, 6. r
OŠ Blanca

Brežice: veliko družin na robu eksistence

Pa smo spet v začaranem krogu. Pri nagrajevanju zmaguje uravnilovka, razmerja se podirajo, saj sicer še veliko več delavcev ne bi dosegalo povprečno zajamčenega osebnega dohodka. Tisti, ki bi jim po vložnem delu in učinku pripadlo več, so razočarani nad delitvijo, ker njihov dodatni napor ni poplačan. Torej se ne bodo več trudili, da bi več in bolje delali.

Trenutno je v brežiški občini več tisoč družin, ki so na robu eksistenčnega minimuma in komaj stikajo konec s koncem. Med njimi jih je vsaj 3 tisoč, ki bodo prej ali slej potrebovale družbeno

Gozdarji trdijo, da so drva še prepoceni!

Kot strela z jasnega neba je med ljudi udarila vest, da so se drva podražila za 100 odst. Resda smo pri nas navajeni vseh vrst udarcev, vendar pa takega le nismo pričakovali. Poleg rasti vseh ostalih stroškov so se zdaj podražila še drva, ki so v primerjavi z nafto veljala za kurjavo »reževev«. In zakaj je prišlo do take podražitve? Pogovarjali smo se z vrsto odgovornih ljudi, a pravega odgovora vam ne moremo ponuditi. Čeprav je zgodba brez odgovora, je pa po svoje le zanimiva.

Medtem ko sekretar splošnega združenja gozdarskih organizacij pri Gospodarski zbornici Slovenije Ciril Remic trdi, da je na zahodu kurjenje z drvmi luksuz, ki si ga lahko privoščijo le največji bogataši, beremo v drugih virih, da drva postajajo spet pomemben energetski vir. Zakaj les je v primerjavi z nafto ali premogom ne samo čistejši vir toplote, ampak edini, ki se obnavlja. Prav zato imajo v razvitih državah načrte za ogrevanje z drvmi. Tako je v Zvezni republiki Nemčiji, kjer razmišljajo celo o nasadih hitro rastočega drevja, poskusno pa že deluje tudi centralno gretje za nekaj stavb, kjer je glavno kurivo les. In to kljub temu da v Nemčiji dobesedno umirajo gozdovi zaradi kislega dežja. Še več ogrevanja z drvmi je v ZDA; tam kar 3 odst. vse energije pridobivajo iz drv. Celotno električno energijo pridobivajo iz termoelektrarn, kjer namesto s premogom kurijo z drvmi. Zdaj gradijo dve taki centrali v zvezni državi Maine, ki bosta imeli vsaka po 22,5 megavata moči. S tem bodo prihranili 80 tisoč ton mazuta.

pomoč, nekatere pa to pomoč že prejeto. Za gospodarstvo brežiške občine je zniževanje življenjske ravni do kritične meje pri petini in več zaposlenih opozorilni znak, da je treba nekaj spremeniti. Tudi denar za solidarnost ne pada z neba, ampak ga mora nekdo zaslužiti.

Rešitev vodi v drugo smer: k večji učinkovitosti celotnega združenega dela, k povečanju produktivnosti, k ustvarjanju dohodka za modernizacijo, širjenje in boljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Če proizvodnja ne bo napredovala, se bo standard zaposlenih še slabšal.

● **Spoznanje, da za mesto občine na dnu lestvice v republiki ni kriva samo neustrezna sestava gospodarstva, ampak tudi slaba kadrovska zasedba, že prihaja na dan, čeprav pozno. Toda bolje pozno kot nikoli.**

A pustimo tuje zglede, saj je glavno vprašanje, zakaj so se morala naša drva tako zelo podražiti. Sekretar splošnega združenja slovenskih gozdarjev Ciril Remic pravi, da lanske cene niso pokrivali stroškov, ki so jih imeli gozdarji pri sečnji. Poleg tega slovenski lesni industriji primanjkuje surovin, ki jih mi kurimo, namesto da bi jih spreminjali v izdelke. Čeprav je več kot polovica Slovenije pod

Nepripravljenost za povezovanje in nezmožnost za večje investiranje ne napovedujeta hitrejšega zaposlovanja, neodzivnost pri planiranju za srednjeročno obdobje pa kaže na to, da v delovnih organizacijah ne znajo, ne upajo ali nočejo poglobljeje zastaviti svojega jutrišnjega razvoja.

Socialni standard številnih družin bi se hitro izboljšal, če bi bilo na voljo več delovnih mest za ženske. Nujne so torej dodatne proizvodne usmeritve. Povsod, kjer je zaposlen le en zakonec, nastajajo socialni problemi. Največ jih je pri mladih družinah.

Samoupravne interesne skupnosti dodeljujejo trenutno petnajst vrst družbenih pomoči, od otroških dodatkov do štipendij, regresov za vrtec in za stanovanje, pomoči nezaposlenim ipd. Ni še dolgo tega, ko so se nekateri delavci naravnost trudili, da bi manj zaslužili, ker bi sicer izgubili vrsto socialnih ugodnosti za družino. Majhen dohodek na delovnem mestu so nadoknadili s popoldanskim delom, in tako so imeli oboje, družbeno pomoč in neevidentiran zaslužek v prostem času. Poslej tega ne bo več: Delavec lahko zdaj uveljavlja pomoč samo na enem mestu, to je preko Centra za socialno delo. Ta bo imel za vsakogar kartico s podatki o vseh oblikah družbene pomoči, da se bo vedelo, kdo pije in kdo plača.

J. TEPPEY

Učilnic več kot učencev

V črnomaljski srednji šoli družboslovne in kovinarske usmeritve Edvarda Kardelja so za šolsko leto 1984/85 razpisali 6 oddelkov prvih razredov. Kljub temu, da so obiskali vse osnovne šole v Beli krajini in mnoge po Dolenjski in osnovnošolcem predstavljali usmeritve tudi s knjižico, jim je uspelo pridobiti v srednjo šolo, ki je regijskega značaja, le za 3 oddelke učencev. Za prihodnje šolsko leto so sicer razpisali 5 oddelkov, veliko vprašanje pa je, če jim bo uspelo napolniti dva razreda kovinske — strojniške usmeritve (srednji program), enega metalurške (skrajšani program) ter po enega družboslovno — jezikovne usmeritve in matematično — naravoslovne tehnologije (srednji program).

Kaj je vzrok, da se morajo v črnomaljski srednji šoli, ki je ena najsodobnejše opremljenih v Sloveniji, že nekaj let otepati s težavami zaradi premajhnega vpisa? Nedvomno drži, da je v regiji razpisanih glede na število učencev preveč mest v srednjih šolah, in da je v Novem mestu veliko podobnih programov. Seveda prispeva

svoje tudi dolenski občutek, kot da je pot od Črnomlja do Novega mesta krajša kot v obratno smer.

● **Sicer pa se v Črnomlju otepajo tudi s premajhnim vpisom v usmeritve, ki izobrazujejo za deficitarne poklice. Tako so prizadevanja, da bi odprli skrajšani rudarski program, padla v vodo. Tudi srednji metalurški program je ostal le na papirju, čeprav je lani Beltova livarna razpisala 20 štipendij. Zagotovitev zaposlitve po končanem šolanju je bila dovolj vabljiva le za enega učenca.**

Programi, za katere so se odločili v Črnomlju, a jim je pri njih spodletelo, imajo le eno veliko »napako«. Ti poklici so, razumljivo, težji, zanimivo pa je, da je težje kot učence za te usmeritve prepričati njihove starše. Zanje je še vedno pomembnejše, da se njihovi otroci izsolajo za »lagodnejše« poklice, pa četudi potem s spričevalom v žepu čakajo na delo.

Nečesa pa v črnomaljski srednji šoli le imajo preveč — učilnic. Od 23 jih uporabljajo le 11, 8 pa so jih oddali v najem osnovni šoli. To pa ne pomeni, da so rešili vprašanje materialnih stroškov, ki so zaradi neenakomerne porazdelitve med srednjo, osnovno šolo in zunanjimi uporabniki športne dvorane, za šolo Edvarda Kardelja veliko breme. Žalostno je, da so se morali zato zateči k tako absurdni rešitvi, kot je oddajanje učilnic celo ob sobotah in nedeljah, da se lahko preživljajo. A ne le to! Za kritje materialnih stroškov so porabili tudi okrog 3 milijone dinarjev, ki so jih v preteklem letu zaslužili v šolskih delavnicah in ki naj bi jih sicer namenili za posodabljanje opreme.

M. BEZEK

Da ne bodo reveži bogatejši od bogatašev

Z majem naj bi v Sloveniji začeli uporabljati že lani sprejeti samoupravni sporazumi o uveljavljanju socialnovarstvenih pravic, ki naj bi pomenil bistven napredek pri uresničevanju aktivne socialne politike. Ali bo res tako, pa je odvisno predvsem od delovnih organizacij in od krajevnih skupnosti, ki bodo izpolnjevale nov obrazec, s katerim se uveljavljajo vse oblike socialnovarstvenih pravic od otroškega dodatka in delne nadomestitve stanarine do štipendije iz združenih sredstev, enkratne in začasne denarne pomoči itd.

Načeloma lahko novemu sporazumu samo zaploskamo. Temelji namreč na na-

čelu, da je treba socialno varnost zagotavljati predvsem z delom, socialne pomoči pa dodeliti le tistim, ki jih v resnici nujno potrebujejo. Poleg tega sporazum izrecno poudarja, da prejemniki socialnovarstvenih pomoči ne smejo biti v boljšem materialnem položaju od tistih, ki si socialno varnost zagotavljajo z delom. Za vse oblike pomoči je osnova dogovorjena raven socialne varnosti. Za delavce je to 55 odst. povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega v Sloveniji v preteklem letu (lani je bil 27.762 din), za otroke pa 43 odst. tega dohodka (za kmečke otroke 23 odst.).

● **Do otroškega dodatka — to bo prva oblika pomoči, na kateri bodo »preizkusili« novi sporazum v novomeški občini — bo po tem sporazumu torej upravičen otrok iz družine, kjer mesečni dohodek na družinskega člana ne presega 43 odstotkov (11.938 din) povprečnega mesečnega republiškega dohodka v preteklem letu. Bistvena novost je tudi višina pomoči. Določala se bo namreč za vsako družino oz. prvi otroškem dodatku za vsakega otroka posebej, bo pa razlika med temi 43 odst. in stvarnim mesečnim dohodkom na družinskega člana. Poleg tega naj bi bili dohodki le okvirni pokazatelj, upošteval pa naj bi dejanski socialni oz. materialni položaj družine. Prav to pa je zanka, ki povzra dvome o popolni uveljavitvi sporazuma.**

Temelj za uresničitev tega zelo pomembnega namena, da se ob odločanju za neko pomoč upošteva dejanski materialni oz. socialni položaj družine, za katerega v veliko primerov osebnost kot brez težav ugotovljivi dohodek ni povsem realni pokazatelj, je namreč aktivna socialna politika, ki jo pomagamo posušeno oblikovati prav vsi. Zelo pomembno bo, koliko bodo aktivni pri izpolnjevanju novega obrazca za katerokoli obliko pomoči za delavca ali krajana v delovni organizaciji ali krajevni skupnosti, koliko dosledni bodo pri ugotavljanju stvarnega položaja družine. Ržne strokovne službe in komisije so pri odločanju brez te pomoči iz baze namreč precej nemočne. Kako družina živi, vedo najbolje sosesde, sodelavci, krajevna skupnost, delovne organizacije. Žal pa je še vedno tako, da zasebno skoraj vsakdo ve povedati za kak primer, ko nekdo do te ali one pomoči ni upravičen, a ko naj bi to povedal na pristojnem mestu, uradno, se umakne, ker se noče izpostavljati in zamerjati. Prav tako so zelo redki primeri, da bi se tisti, ki prejema neko pomoč, pa bi jim glede na socialni položaj ne bila potrebna, sami prostovoljno in brez neljubih zapletov odkleli tej pomoči.

ZDENKA LINDIČ—DRAGAŠ

Kaj na vse to pravi Jože Malenšek, vodja oddelka za strojne instalacije v Pionirjevem projektnem biroju v Novem mestu. Pritrjuje našim sogovornikom, da se pri nas ne bomo mogli zanašati na drva kot na toplotni vir. Drv je za slovenske potrebe premalo, gozdovi so že precej iztrošeni (gozdarji trdijo drugače), zato se bo potrebno preusmeriti na druga trda goriva. O nafti bomo še nekaj časa lahko samo sanjali, čeprav se že jutri poceni. V Novem mestu, kjer očitno podcenjujemo vprašanje ogrevanja, že tri leta leži v predalu študija o tem, kako bi bilo, če bi pri nas zgradili kombinirano napravo za proizvodnjo elektrike in toplote. Z bolj kvalitetno toploto naj bi poganjali turbine električne centrale s 50 megavati, z ostalo toploto pa naj bi ogrevali novomeška stanovanja. S tem bi najbolj gospodarno ogrevali veliko število gospodinjstev, hkrati pa bi kar se da malo onesnaževali okolje. Vendar takega objekta v 10 letih še ne bo, čeprav bi po Malenškovem mnenju lahko v dveh letih zgradili vsaj toplarno. Vendar pri nas na občini ali na drugih mestih ni človeka, ki bi se ukvarjal s temi problemi, še manj pa je takih ljudi, ki bi se na te zadeve spoznali.

Sicer pa meni, da je 100-odstotna podražitev drv prevelika. Čisto zadostovalo bi, če bi se drva podražila za okoli 60 odst. Kajti 5 kubikov drv je približno enakovredno 1000 litrom nafte. Nafta je še vedno za okoli 60 odst. dražja, vendar pa z njo ni nobenih težav pri transportu in kasnejši manipulaciji, pa tudi izkoristki so boljši.

Še vprašanje za konec: kdo se bo odpovedal drvom zaradi 100-odstotne podražitve? Najbrž nihče, saj drva kljub temu ostajajo še vedno najcenejši energetski vir.

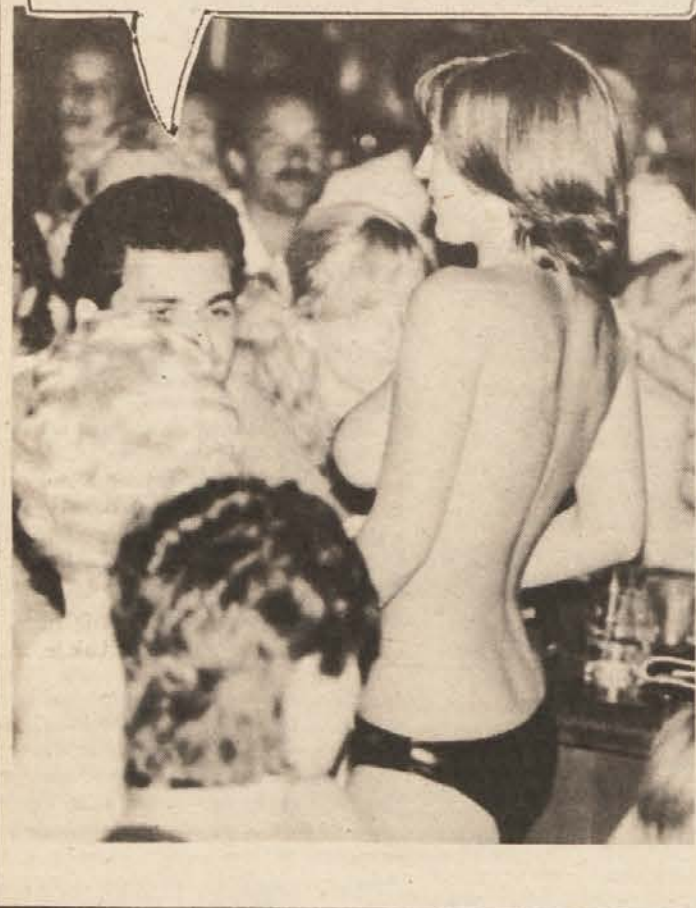
JOŽE SIMČIČ

NAGLUŠNA KAMERA

Fotosliša: Janez Pavlin

RES TEŽKI ČASI PRIHAJAJO. RAZPRODAJE SO MIMO, NEKATERI PA SO ŠE VEDNO NAPOL GOLI.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Kmetijstvo kar zaostaja

Kmetom zagotoviti najmanjše posojil — Okolica Kostanjevica slovi po pretepaštvu — Slabši kruh

KMETIJSTVO zadnja leta zaostaja za ostalim gospodarskim in družbenim napredkom. To se kaže v manjšem odkupu, manjši potrošnji umetnih gnojil in drugem. Tudi kooperacija z zadrugo kmete ni spodbujala k večji proizvodnji, predvsem zaradi nestalnih cen na tržišču. V metliški občini je bil izredno močan odliv delovne sile iz kmetijstva, za kar bi morali dobiti nadomestilo v mehanizaciji, te pa zasebni kmet še danes ne more dobiti. Da bi stanje kmetijstva, zlasti zasebnega, lahko izboljšali, so menili, da bi morali kmetom zagotoviti najmanjše posojil in stalne cene ter možnost nabave manjših kmetijskih strojev.

PREKRŠKI zoper javni red in mir so bili lani najpogostejši in so še vedno pereči. V prvo skupino štejejo pretepi in razgrajanja v javnih prostorih in na javnih mestih. Na senovskem področju je med rudarji žal še vedno nekaj posameznikov, ki opiti kalijo javni mir in izzivajo pretepe. Celo ostre kazni, ki jih izreka sodnik, ne morejo več doseči vzgojnega namena. Po pretepaštvu, ki ima neredko za posledice tudi lažje poškodbe, slovita okolica Kostanjevica in Podbočja.

DO PREDLANSKIM so novomeški železničarji vsako leto za Pusta pripravili spreved po mestu. Kot smo izvedeli, letos spreveda ne bo. Zanimanje menda ni upadlo, pač pa organizacija spreveda zahteva manjše ali večje stroške, katerih izvajalci sporeda ne morejo kriti sami. Kostanjevica, Metlika, Litija, Krško in še drugi manjši kraji to zmorejo, Novomeščani pa smo menda preresni za take stvari.

ZADNJE ČASE opažamo, da je kruh slabši, hitro se strdi in posuši, postane nizek in sploh ni več tak, kakršnega smo vajeni. Kje je tu krivda — v pekarni ali kje drugje? Krivda ni v pekarni: peki imajo namreč to veselje, da strdašno radi pečejo dober kruh, kakršnega si potrošniki tudi želijo. Iz slabe moke pa niti najboljši pek ne more in ne zna speči odličnega kruha.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 25. februarja 1965)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Govoril strahovite budalosti

Nespodobno početje brččas malo prismuknjene grofa — Utegne biti vojska med Italijo in Avstrijo — Ponarejeni bankovci — Zbiralci las, pozor!

(D r ž a v n i) zbor deluje še precej redno in mirno dalje, če izvzamemo skrajno nespodobno početje brččas malo prismuknjene grofa Sternberga, ki je preko glave udaril nekega časnikarja. Ker je v zbornici govoril strahovite budalosti in napadal cesarsko hišo, mu je predsednik vzel besedo. Poslanci pa so mu dovolili govoriti, zato je predsednik odstopil, pa se dal spet voliti.

(N a b a l k a n u) se resno pripravljajo na vojsko i Turki i združeni Srbi ter Bolgari — Italija bi tudi rada segla po Albaniji, a tega Avstrija ne bo smela in mogla dopustiti, če noče, da ji Italija prevzame še tisto malo pomorske trgovine, kar jo dosejaj imamo. Utegne se torej vneti vojska tudi med Avstrijo in Italijo, ki je na morju mnogo bolje oborožena ko naša Avstrija. Tega pa so krivi naši kratkovidni državniki, ki vedno sanjajo o najboljšem prijateljstvu med državama. Kdo ve, če to ni kratkovidnost, ampak plačano izdajstvo?

(B o l n i c a) usmiljenih bratov v Kandiji je prenapolnjena in naj blagovoli p. n. občinstvo popred

vprašati, če je prostor, ker bolniki leže na tleh in jih še tam ne moremo več devati.

(C. kr. ž a n d a r m e r i j i) se je posrečilo, zasačiti Ivana Krkoviča iz Boršta pri Krški vasi, ki je razpečeval ponarejene desetkronske bankovce. Ponarejeni denar se pozna po močnejši barvi in zamazani glavi, sicer pa ga je težko ločiti od pravega.

(O g l a s.) Izposojujem knjige sicer jako rad, vendar pa prav vljudno prosim, naj mi vrnejo knjige pred vsem oni, ki jih imajo že več let izposojene, da že njimi postrežem tudi drugim. Zlasti pa bi tem potom rad dobil nazaj neko zame jako dragoceno knjigo.

(Ž e n s k e) lase, zmešane in rezane, kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las naj se prepriča, da plačujem od zdaj najvišjo ceno. Izdelujem vsa vlasolarska dela, vlasulje, lasne verižice, kite in umetne slike iz las.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. marca 1905)

PO SVETU OKOLI

NI ŠLO — Stara navada je želena srajca, moč tega ljudskega izreka se je izkazala tudi v Kanadi, kjer je vlada popustila in po desetih letih ponovno privolila, da postanejo čevlji, inča in funt uradne merske enote. Deset let so namreč poskušali uvesti metre in litre ter kilograme, vendar so Kanadčani vztrajali pri starih merah. Nazadnje je vlada (pametnejši?) popustila.

NE DA — O nekdanji slavni Jacqueline Kennedy-Onassis se rado šepeta, da je bolj razmetljivega in zapravljevega značaja. Poslej pa velja, da je tudi nepopustljiva. Ob plačilu davka za neko lepo posestvo je plačala 6.859 dolarjev, pri preverjanju pa je ugotovila, da se je zmotila za 75 centov. Preveč vplačano je takoj zahtevala nazaj od davkarje. In tudi dobila. Težko bi torej še verjeli, da je 55-letna gospa zares razmetljivka, saj poznamo primere drugačnega razsipovanja denarja — niti ne daleč proč.

PROFIT — Dobri gospodarji poskušajo biti tudi možje združeni, ki skrbijo za urejanje pokopališča Highgate v severnem Londonu, zato so po novem začeli računavati vstopnino za obisk groba, kjer počiva Karl Marx. Ker veliko ljudi prihaja na grob začetnika znanstvenega socializma, ima njihovo ravnanje vse značilnosti tistega, kar je Marx tako silno analiziral in razgalil.

IZ OGLASOV — V enem od angleških časopisov je na oglasni strani izšel tudi tale oglas: »Udomačenega prašička, starega štiri mesece, zelo kultiviranega, želimo oddati v dobre roke. Sladokusci izključeni!«

PROFESIONALCI — Tatinška četica je poskušala srečo v banki v Windsoru. Ponoči so se z vso ustrezno varilno opremo lotili velike jeklene blagajne. Varili so in varili, nato pa razočarani odšli. Nikakor jim ni uspelo zvrtili luknje v blagajno in jo odpreti, pač pa so vrata trdno zvarili z okvirom. Po besedah direktorja banke imajo zdaj v Windsoru najvarnejše blagajne na svetu. Odpreti je ni mogoče niti s pravim ključem.

Najgloblji vbod v skorjo Zemlje

Sovjetski znanstveniki so izvrtali najglobljo vrtno na svetu — Prodrli so 12 kilometrov globoko v zemeljsko skorjo — Se druge globoke vrtnice

Že od leta 1970 stoji visoko na severu, 250 kilometrov nad polarnim krogom, blizu Murmanska na polotoku Kola visoka zgradba, v kateri se vrtili velikanski sveder, ki vztrajno prodira v globino zemeljske skorje. Prebil se je skozi trde skalnate plasti baltske kontinentalne plošče in privrtal do globine 12.000 metrov in še globlje. Vrtna na Koli velja danes za najglobljo vrtno na svetu, saj je kar za nekaj kilometrov globlja od najglobljih vrtn, ki so jih naredili pri iskanju nafte, zemeljskega plina, diamantov in nekaterih redkih kovin.

Sovjetski znanstveniki so se lotili tega naporega in edinstvenega podviga z namenom, da dobe globinske vzorce kontinentalne plošče, s pomočjo katerih bodo lahko temeljiteje spoznali zgradbo takšnih plošč in razumeli sile, ki so jih oblikovale v štirih milijardah let. Geološki strokovnjaki so doslej imeli na voljo predvsem vzorce iz manjših globin, kar pa je bilo kamenin iz večjih globin, so do njih prišli le tam, kjer so same prišle na površje.

Poleg tega bodo v tej najgloblji vrtni na svetu neposredno merili in raziskovali različne naravne pojave, ki se vrše v notranjosti zemeljske skorje.

Priloge na vrtnice so trajale nekaj let, saj so morali strokovnjaki izdelati primerno tehnologijo, ki je potrebna za vrtnice v takih izjemnih globinah. V ozadju tega znanstvenega poskusa so tudi čisto gospodarske koristi. Vrtnice je preskušanje nove tehnologije in hkrati ugotavljanje, do katerih globin gre iskati uporabne minerale, kot so oksidi in sulfidi železa, bakra, cinka, svina, bizmuta in živega srebra in seveda tudi težjih kovin, od zlata do telurja in selenija.

Težko si je predstavljati, kakšne težave prinaša vrtnice v globino več tisoč metrov. Že povezava glave svedra s pogonsko močjo, spiranje vrtnin in dviganje vzorcev je izjemno težavno, saj gre za milijone metrov posebnih aluminijastih cevi, ki jih morajo šestkrat dvigniti in znova spustiti nazaj v globino. Ker vzorci iz velikih globin ohranjajo v sebi močan pritisk, jih morajo na površje spraviti v posebnih vsebnikih, da se ne razdrobe.

Poseben problem so visoke temperature. Geologi so doslej menili, da se toplota kamenin dviga za eno stopinjo vsakih sto metrov globine v tektonsko stabilnih delih zemeljske skorje. Po teh predvidevanjih bi znašala tempe-

raturo v globini 7.000 metrov okrog 50°, v globini 10.000 metrov pa 100° Celzija. Med vrtnjem pa se je izkazalo, da to drži le do globine 3.000 metrov, potem pa se temperatura dviga veliko hitreje: pri 10.000 metrih znaša že preko 180°, torej znatno več, kot so pričakovali. To je postavilo pred vrtnice zahtevno tehnološko nalogo, saj običajne aluminijaste cevi niso bile več primerne. Izdelali so cevi iz posebne litine, ki zdrže precej večje toplotne obremenitve, ne da bi izgubile svojo trdnost.

Naj je slišati še tako čudno, vendar res, da imajo vrtnice velike težave pri ohranjanju navpičnosti. Največji odmik od navpičnosti znaša »samo« 840 metrov. Za toliko jih je zaneslo proti severu v globini 10.500 metrov, kar pomeni odmik za 17°. Sicer pa je vrtnice, kar se odmik od navpičnosti tiče, običajna: v povprečju je odmik 7-stopinjski.

Ob visokih temperaturah, odmikih od navpičnosti in težavah z dvigavanjem vzorcev imajo vrtnice nemalo preglavic zaradi visokih pritiskov, ki dosejajo tudi 3.000 atmosfer.

Vrtna na Koli ni edina izredno globoka vrtna v Sovjetski zvezi in drugod po svetu. Američani so izvrtali nekaj čez 9 kilometrov globoko, medtem ko nekatere naltne vrtnice segajo do 7 kilometrov globoko, vendar imajo zaenkrat le sovjetski znanstveniki obsežnejši načrt izvrtati vrtno vrtin na različnih krajih. Celotni sistem globokih vrtnin jim bo potem omogočil spremljanje seizmičnih valov in drugih pojav, ki potekajo globoko v zemeljski skorji. Južna super vrtna pri Kaspijskem jezeru je dosegla že globino 8.500 metrov. Druge bodo globoke okoli 7.000 metrov, še nekaj pa jih nameravajo izvrtati do globine 4.000 m.

Vrtnja v obeh super vrtninah, kolki in kaspijski, se nadaljujejo. Do kod bodo prodrli, ni mogoče zanesljivo reči. Po mnenju nekaterih strokovnjakov imajo sovjetski vrtnice na voljo tehnologijo, ki jim omogoča prodor 17.000 m globoko v zemeljsko skorjo.

Tistih, ki jih ne moreš ljubiti, se raje boj.

U. ECO

Nevaren ni tisti nasprotnik, ki pove, kar misli, ampak je nevaren tisti, ki to zamožli.

D. AHACIČ

Svoboda ni v neodgovorni razpuščenosti.

J. ZALOKAR

Oskubena carska krona

Direktorica muzeja je diamante iz carske krone zamenjala s ponaredek iz stekla — Za vedno izgubljeni

Natančen pregled nadvse dragocenih diamantov v kroni nekdanjih ruskih carjev, ki jih hranijo v sovjetskem mestu Kaljasinu, je pokazal, da je namesto večjega števila dragega kamenja v krono vdelano brušeno steklo. Do tega presenetljivega odkritja, ki je vsem zaprlo sapo, so prišli povsem slučajno. Neki znanstvenik si je ogledal v muzeju razstavljen dragoceni in zazdelo se mu je, da v kroni niso videti vsi diamanti enaki. Posumil je o njihovi pristnosti. In ker dvoma ni obdržal zase, temveč ga je sporočil strokovnjakom muzeja, je prišlo do omenjenega presenečenja.

Kdo bi bil krivec? Kot običajno pri takih veletatvinah niso izvzeli iz suma nobenega od tistih, ki so bili po službeni dolžnosti blizu velikim dragocnostim. Med njimi je bila tudi direktorica muzeja Galina Fedorova. Temeljito so preiskali njeno stanovanje, potrgali s sten tapete, zvrtili luknje v zidove, dvignili podnice, a niso

našli ničesar. Kriminalisti so se lotili tudi vrta pred hišo. Natančno prekopavanje gredic je bilo uspešno: v zemlji so našli nekaj škatel od sardin, v njih pa del ukradenih diamantov, seveda pristnih. V eni od škatel so našli še nekaj vzorcev ponarejenih diamantov, ki so čakali na primeren trenutek, ko bi jih tatinska direktorica zamenjala v kroni za preostanek pravih diamantov.

Fedorova je pod težo dokazov klonila. Priznala je, da je izpeljala vso akcijo. Zdad čaka na sojenje v zaporu. Medtem pa akcija teče dalje. V vrtno so namreč našli le del diamantov, saj je direktorica nekaj dragega kamenja že spravila v promet. Kupci so bili predvsem tuji diplomati. Zaradi tega je preiskava šla v zelo koeljnivo vode. Poznavalci tovrstnih preprodanj in kraj umetnin in starin pravijo, da je le malo možnosti, da bodo kdaj ugotovili, kje so vsi diamanti iz carjeve krone. Po vsej verjetnosti so za vedno izgubljeni. Škoda je toliko večja, ker ne gre le za drago kamenje, marveč za kulturno in zgodovinsko dragocnost.

Tihi krik

Ultrazvočni film o splavu: propaganda ali resnica?

S pomočjo ultrazvoka in posebne kamere, ki je visokofrekvenčne valove spremenila v gibljive oblike, so ameriški strokovnjaki posneli šokanten film, ki ga bodo uporabili v široki akciji proti abortusu. Tisti, ki so film že videli, pravijo, da naredi na gledalca zares močan vtis.

Gre za dokumentarni posnetek resničnega splava dvanajst tednov starega zarodka. Presenetljivo je predvsem to, da so na filmu dobro vidni obrambni gibi zarodka, ko zdravnik najprej potegnejo del telesa in nato še glavo iz maternice telesa. Že tako pretresljivo dogajanje komentira glas, ki pravi: »Vidimo tihi krik otroka, ki mu grozi izginotje, poskuša se odmakniti, da bi ušel neizprosni instrumentu...«

Film po mnenju nekaterih ginekologov dokazuje trditve, da zarodek ob splavu trpi bolečine in da gre za nečloveško ravnanje ter nasilje. Zagovorniki splava pa napadajo film kot ceneno neznanstveno propagando. Dvanajst tednov star zarodek namreč nima toliko razvitega živčnega sistema in možganov, da bi lahko čutil bolečino.

Kakor koli že, film je tukaj. Kako ga bodo sprejeli ljudje, je drugo vprašanje, če ga bodo sploh zares na široko predvajali.

Podobno se nad to jedjo navdušujejo tudi ostali Francozi. Samo v Parizu bi našli več kot 100 specializiranih restavracij, o katerih že ime (creperies) pove, kaj se tam peče dobrega. Indijci pečejo palačinke z riževjo moko, Mehikanci in Kolumbijci s koruzno, Avstralci delajo rožnate palačinke, ker dodajajo testu sladkorno peso, itd. Zdi se iz palačink naredili blince, Rusi bli-

S palačinko po svetu

Ljudje palačinke pečejo že od nekdanj — Kdo jih pole največ? Palačinkov tek iz 15. stoletja

Kot še marsikaj drugega je tudi nastanek palačinke zavil v temo skrivnosti. Nihče ne ve, ne kdo in ne kdaj je spekel prvo palačinko na tem svetu. Prav lahko, da so ljudje prvi kruh pekli v obliki palačink na razbeljenih kamnih, saj pozna umetnost priprave in peke te jedi skoraj vsaka dobra kuhinja na svetu, kar kaže, da sega izvor palačinke zares globoko v davnino. Dandanes pečejo po svetu debele in tanke, prazne in napolnjene, zrnatne in svilnato gladke palačinke na stotero različnih načinov in s tisočermi okusi, zares za vsakogar nekaj.

Menda so najbolj navdušeni jedci in peki palačink Bretonci. V vsaki vasi jih je mogoče dobiti skoraj vsako uro dneva, saj jih peko na tržnicah in v posebnih prodajalnah, da o tem, kako diši po palačinkah v domovih vrlih Bretoncev, niti ne govorimo. Gostilničar v vasi Cleder vam ročno pripravi katerokoli od njemu poznanih 182 palačink, naj bo to palačinka s sladlodekom, smetano, limono in banano ali čisto navadna gola palačinka. Vsak dan jih v gostilni La Galerne napečejo najmanj tisoč.

Podobno se nad to jedjo navdušujejo tudi ostali Francozi. Samo v Parizu bi našli več kot 100 specializiranih restavracij, o katerih že ime (creperies) pove, kaj se tam peče dobrega. Indijci pečejo palačinke z riževjo moko, Mehikanci in Kolumbijci s koruzno, Avstralci delajo rožnate palačinke, ker dodajajo testu sladkorno peso, itd. Zdi se iz palačink naredili blince, Rusi bli-

nise, ki so menda najmočnejše palačinke na svetu sploh, še zlasti, če jih nadevajo s prekajenim ribjim mesom in kaviarjem.

V samem vrhu svetovnih jedcev palačink so tudi Skandinavci. Svoje »pannkakor« že od srednjega veka sem jedo ob četrtekih. Navada je trdoživa, razložiti pa je ni mogoče, razen če ne verjamemo, da je bil četrtek nekdanj vmesni dan med postnima dnevnoma, ko se človek lahko pošteno naje. Švedsi imajo radi palačinke z mezo. Danci pa jih raje uživajo z vanilijevim sladoledom, medtem ko Finci prisegajo na palačinke, ki jih namažejo z marmelado iz divjih jagod.

Omenimo na koncu še palačinkov tek. To znamenitost gojijo v Olneyu in še v marsikaterem mestecu po Veliki Britaniji, vendar je olneyski najstarejši in izviren. Na pustni terek se pomeri nekaj gospodinj, ki morajo v predpasniku in sponjivo ter palačinko v nji preteči nekaj več kot sto metrov od hotela do cerkve. Zmagovalka dobi poljubno denarno nagrado in še ček v obliki palačinke. Jasno je, da se na vsak palačinkov tek zbere množica turistov, ki spodbujajo tekmovalke. Nič čudnega, saj v Olneyu pripravijo ta tek od 15. stoletja naprej, ko je — kot govori izročilo — neka meščanska pozabila na mašo, ker je preveč zavzete pekla palačinke. Ko je pozvonilo, je stekla v cerkev kar s predpasnikom in ponjivo. Že takrat je imela palačinka veliko moč.

MiM

(Vir: Reader's Digest)

NAGRADA V KRŠKO

MARJANA STARČIČ je rešila našo malo nagradno križanko iz predzadnje številke Dolenjskega lista in zrel je izbral za nagrado. Prejela bo najnovejšo izdajo treh tragedij enega največjih svetovnih dramatikov Williama Shakespeara. Želimo ji veliko užitka ob prebiranju Romea in Julije, Julija Cezarja in Hamleta.

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 8. marca na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, Novo mesto, s pripisom KRIZANKA. Lepa knjižna nagrada čaka.

Življenje, to je nekaj med strasno grozo in groznim strahom, a navsezadnje komaj več kakor nič.

E. FRITZ

Modrost je namreč v tem, da iščemo in dopuščamo vse, kar obstaja.

M. MAETERLINCK

Dobri pisatelji se pogosto dotikajo življenja, povprečni ga samo bežno preletijo, slabi pa ga onečastijo.

R. BRADBURY

Tudi pri nas je čutiti skrb za obnavljanje starih stavb. Staro jedro dolenjske metropole ima nekaj obnovljenih starih stavb in urejene fasade. Fotografija je iz časa, ko je novomeški Glavni trg doživel velik kozmetični poseg. (Foto: MiM)

Prebujena skrb za staro

Odvračanje od modernističnega videza — Zanimanje za stare stavbe — Obnavljajo tudi že izginule stavbe

Po zadnji vojni se je strahotno opustošena Evropa zagnano lotila izgradnje. Na Vzhodu in Zahodu so veselo rasle nove in nove stavbe. Moderna arhitektura je slavila svoj veliki praznik. Jeklo, beton in steklo, gigantski betonski čebelnjaki, vitki trgovski kolosi so zamenjali staro porušeno. Vse je kazalo, da se bo stara Evropa temeljito pomladila in spremenila. A že takrat je bilo slišati glasove, da se spreminja na slabše, se pravi, da se Evropa v urbanističnem smislu ne olepšuje, temveč postaja vse grša.

Potem pa je prišlo do dokaj tihega preobrata. Urbanistični načrtovalci so začeli opuščati težnje k modernističnim videzom. Priregovati so jih začeli stari deli mest, stavbe, pozabljeni in marsikje tudi zelo zanemarjeni spomeniki, skratka vse tisto, v čemer so pred desetletjem videli zgolj ruševine, ki jih je treba odstraniti in zamenjati s čim novim. In tako je zdaj v mnogih evropskih mestih videti, kako z ljubeznijo in skrbnostjo obnavljajo stare hiše, grade znova že davno porušene stavbe, spreminjajo skažene arhitekturne spomenike v nekdanjo obliko, obnavljajo vse, od starih kmečkih hiš do normandijskih ribiških vasic.

Poleg Angležev in Francozov, ki so že po tradiciji zagledani v preteklost in to spoštovanje do preteklega kažejo tudi z ohranjanjem kulturne dediščine, se z obnavljanjem starin najbolj navdušeno ukvarjajo zahodni Nemci. Obnavljajo vse po vrsti, od kmečkih stavb do dolgo časa zanemarenih bavarskih gradov. Najbolj očitno pa je obnavljalsko strast videti v mestih. V Frankfurtu so porabili kar 3,6 milijarde dinarjev, da so znova postavili na Roemerbergov trg šest srednjeveških hiš, ki so bile med vojno porušene do tal. V Hamburgu so obnovili Deichstrasse iz 17. stoletja in porabili za obnovo 2 milijardi dinarjev, v Marburgu so se lotili obnove kar 120 hiš. In še in še je primerov, ki nazorno kažejo zanimanje za staro. Letos je zahodnonemška vlada namenila 255 milijard dinarjev za tovrstno dejavnost.

V vzhodni Evropi je bilo prva leta po vojni opaziti nekaj po-

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

	DEVTERJ	KRALJ SKRATOV	KRAJ PRI MOSKVI (BITKA)	NOVOTARIJA	KONEC SAHOVSKE IGRE	DL	TANTAL	NOETOVA BARKA	IGRALEC ZIGON	NASILJE
						ZENIN OČE/ MIT. PRE. ROKINJA				
	NAPOLEON									
	AMORETI						SKALA/ KRAJ PRI LJUBLJANI			
AMPER	GORA V SRBIJI (PRI LEŠKOVCI)	ZAČETNA VEL. ČRKA/ ZAPOR						PASTIR OVNOV	KING COLE	
ZABJA NOGA			AFR. VELE- TOK/ ZVEZA DRŽAV			M. IME				
RUSKI VLADAR		BORBA/ GLASBENIK SOSIS		NOČNO ZABAVISCE	VRSTA KURIVA/ ZAIMEK					
VZOR			NARODNIK/ GALIJ							
MORSKI RAK				LAT. DUSA					DL	
GR.-RIM. STARI VEK				RAKAV BOLNIK						DL

Jeans odhaja?

Mladi Britanci so za klasiko v oblačenju

Vse je kazalo, da bo jeans ostal nesporen kralj v modi mladih, saj že vrsto let velja za zelo priljubljeno oblačilo mladim in manj mladim po vsem svetu. V Veliki Britaniji pa se kažejo jeansu slabi časi. Tako imenovane kavbojke vztrajno nosijo generacije, ki že dolgo niso več mlade, zato se sedanje mlade generacije nočejo več oblačiti v jeans, saj nikakor nočejo biti oblečene enako kot njihovi starši.

Britanski predstavnik slavne podjetja Levi Strauss je potrdil trditve londonskega dnevnika Daily Express, ki je posvetil nekaj prostora temu vprašanju. »Prodaja jeansa med mladimi zelo naglo upada,« je povedal.

In kaj bodo mladi nosili, da se bodo tudi po obleki ločili od svojih staršev, ki vztrajno nosijo kavbojke iz mladih dni? Presenetljivo je, da je opaziti vse več zanimanja za klasično obleko. Z leti je torej postal jeans klasika, nekdanja klasična oblačila pa zanimiva novost za mladino.

Rast tumorja

20 let na sledi

Že pred 20 leti je raziskovalec Judah Folkman posumil, da je tumor sposoben sam graditi ožilje drobnih krvnih žil, da se potem lahko razmahne v rasti. Nato je celo dve desetletji na harvardski medicinski šoli iskal znanstvene potrditve za svoje domneve. Uspešno mu je, da je skupaj s sodelavci izločil snov, ki jo čvrsti tumorji izločajo za tvorbo kapilar. Z odkritjem te snovi se kaže tudi pot, kako rast tumorja zavreti, kar predstavlja še eno od številnih možnosti pri iskanju učinkovitih zdravil zoper najrazličnejše oblike raka.

Pot do odkritja je bila dolga in naporna. Veliko let je znanstvenik porabil za poskuse, s katerimi je prvotno domnevo postavil na čvrstejša tla. Potem so spet tekla leta, preden mu je uspelo ugotoviti pravega činitelja. Še nekaj let je porabil, da ga je izločil in osamil. Tako po 20 letih vemo, da v ozadju širjenja tumorja stoji polisaharid heparin. Ta snov se sicer nahaja v mnogih tkivih, zdravniki pa jo uporabljajo tudi kot pripomoček za preprečevanje strjevanja krvi. Kako pride do zločestega učinkovanja heparina, je hudo zapleten in še ne povsem pojasnjen postopek. Kljub še nepopolnemu poznavanju vseh procesov pa je nekaj poskusov pokazalo, da v povezavi z nekaterimi drugimi snovmi heparin deluje zaviralno na rast tumorja.

JOŽE RAMOVŠ DOLGA POT GABROVIH 8

Celo vere se dotikata v svojih dnevnikih. Kaže, da imata do nje tradicionalen odnos, njuna verska zavest in poučenost je ostala na otroški ravni. Če si bosta družinskem urejanju alkoholizma na vseh področjih visoko prebudila zavest, bosta uvidela, da je taka otroška verska zavest — če se ne bosta zavzela, da jo sozrazmerno dvigneta — zanju otročja, in postajala jima bo čedalje bolj nadležna ovira.

Žena piše o tem: »Danes zjutraj sem šla na rodiljski sestanek za verouk. Ko sem se vrnila domov, sta šli punc in mož pogledat na smučarski sejem, jaz pa sem razmišljala, kaj mi pravzaprav pomeni cerkev. Otroke pošiljava k verouku in v cerkev, midva pa greva največ dvakrat na leto. Duhovnik je na sestanku govoril, naj bi taki, kisami niso pravi verniki, tudi otrok ne pošiljali v cerkev. V principu se mi zdi to prav, vendar se sama še ne bi mogla tako opredeliti. Do sedaj sem to opravičevala, češ tudi mene so tako vzgajali. Tam nič slabega ne učijo. In podobno. Naj te formalnosti napravita, potem pa naj se sami odločita. Zadnje čase pa ne mislim več popolnoma tako. Spoznala sem, da potrpežljivost in prošnja ne prineseta ničesar, dokler si človek sam ne pridobi tega. Še posebej zato, ker sta ženski, ne bi rada videla, da bi bili preveč namazani z božjo mastjo. O tem bom morala še razmišljati in se pogovoriti z možem. Čeprav jemlje on vse tako mimogrede. Njemu je več ali manj vseeno. Bistveno je, da punc radi hodita. Sedaj se učijo o Kristusovem življenju in jima je zanimivo.«

Mesec dni pozneje pa: »Nocoj nisva imela z možem skoraj nič večera, gledala sva dokumentarno oddajo o Ivanu in pomislila sem, koliko še ljudje verujejo v Boga. Ne znam si predstavljati, da bi tako ljudstvo živelo svobodno po svojih potrebah in človeških načelih. Saj jih tako močna vera gotovo zadržuje.«

Torek, 25. 3. 1980

Odnosi s sorodniki so se začeli normalizirati. Pišeta, da so »začeli dobivati zaupanje vanju.« Ko je bil še aktiven alkoholik, so mu njegovi ožji sorodniki pridi-

gali, naj manj pije, ko pa sta se začela zdraviti, se je njima zdelo, da so proti temu in da jih je sram. Na obiskih — posebno je to bodlo voči okrog novega leta — so vztrajno molčali o vsem in se delali popolnoma nevedne o njunem zdravljenju, ne jemu so natočili sok, medtem ko je za vse druge bilo vedno na mizi vino, kot je splošna navada.

V družini je ob prvih lepih doživljajih treznega in zoravega življenja igrivo navdušenje. Za nekaj trenutkov nato pa lahko kaka živčna praska. Je že tako: alkoholna družina je prva leta učenja skladnih družinskih in zakonskih odnosov podobna naglemu pubertetnemu razvoju, kjer je v enem košu navdušenje in malodušje, jok in smeh. Spreminjanje lastne podobe o sebi zahteva svoj čas že pri posamezniku, kaj šele pri družini, kjer se oblikuje nova identiteta kot razmerje vseh osebnih identitet članov.

Iz Mihovega februarkega tednika: »Doma se vse spreminja. Je lepše, kot je bilo nekoč. Smo več skupaj in si imamo tudi več povedati. Žena ima več zaupanja vame pa tudi otroci so več pri meni. Življenje se nekako normalizira, ne lovimo se več za besede, kot smo se nekoč. Počutim se drugače, kot sem se prve dni zdravljenja.«

In iz Tončkinega: »Toliko nenavadno lepih trenutkov se vrsti, da kar verjeti ne morem, da je to resnica.«

Tončka v prvem marčnem tedniku: »Le to me še vedno zelo moti, ker se s puncama ne zna zblizati. Ali jih prav neslano ljubkuje ali pa se obnaša do njiju ukazovalno, z naglašanjem premoči. Niti z enim niti z drugim se ne strinja, zato se mu nekako odkikata ali mu odgovarjata. Ko se mi že vse povzpne na glavo, mu rečem, naj se malo zbere, in jez njima kot je treba.«

Petek, 28. 3. 1980

Skupinski pohod na Nanos. Bila sta oba s hčerka-ma. V običajnih spisih o doživljanju pohoda pišeta, da so ga vsi težko pričakovali in ga lepo doživeli. Sicer pa se redno udeležujeta skupinskih pohodov torkove

VAŠA ZGODBA

ČAS TEČE...

Novo leto je nama prineslo pet razglednic. S petih celin. Čas pa beži. Ko naju ne bo, tudi razglednic ne bo. Pozabili bodo na dom ob potoku. Kako vse odhaja, teče. Kot potok. Kje so najini otroci? Zdi se mi, kot bi jih neka neubranljiva roka razmetala po svetu. Vsakega posebej. Vsakega na svoj konec.

Večkrat na dan sem ob potoku. Vodo nosim v škafo. Naš potok se je precej spremenil, kar vas ni več doma. Poglabili so ga. Zdaj teče hitreje. Nič več se ne dvigne k nam v kuhinjo. Le kdo še pride k nam? Pismonoša. A zelo na redke čase. Molč je zdaj tu. Težak molč. Še očetovih besed ni veliko, kot bi se mu že prej razletele v ustih. Nekaj pa jih le še zdrkne na dan: »Prekleti čas! Kdo je kriv, da se je vse tako razdrobilo?« Nekaj momlja o trnih, ki so baje v njegovem mesu.

Kako vse teče! Kot potok. Neprestano le naprej... Tudi oče se je klatil po svetu. Francija, Amerika, Kanada... Vrnil se je z nič kaj zajetnim možnjičkom, nekam razbit v sebi, s tujim naglasom v besedah. Čas je to obtesal, obrusil, da je zdrknil v ustaljene tire.

Ko ste se komaj dobro pognali v rast, ste si že začeli utirati pot v svet. Odhajali ste. Zvabili so vas tuji jaški, nepregledni afriški pragozdovi, morje, tovarne na tujem...

Vse teče: čas, potok, življenje in misli... Čas je nama postregel z obraza svežino, radost, zgbul ga je. Tak je kot razpokana ilovica. Ob potoku se v meni vse razgiblje. Kot bi stopala po mavrici tja v svet, za vami... Veste, otroci, tudi srce je popotnik.

Nekako sva se izrinila iz zime. Pomlad bo. Ne vem, če bova še kaj sejala. Tudi moč je otekla. Tople sape pa že objemajo njive. Potok se je na široko razklenil. Razigran je, kot bi se pretakal v pijanosti.

Vse teče... Tudi letni časi. V meni je vse pomešano. Čakala sem in čakala. Srce se je zaletavalo v upanju, da se bo kdo od vas le vrnil. Upanje je vse bolj krhko, skoraj ga ni več. Čas je vklesal vanj brazgotino, ki se iz dneva v dan poglablja, spodjeda še tisto malo moči, ki razmetana sameva po obeh. Zdi se mi, da čutim je zimo. Oče pogosto pogleda svojo dlan in spet njegove čudne besede: »Še malo, pa bom odstranil življenja.«

Tudi midva potujeva: potujeva proti koncu. Boste prišli nazaj? Kaj naj z imetjem? Ni ga veliko. Pa vendar je v njem vse najino življenje. Naj ga treščiva v potok?

V očetu se je vse čudno zavozlalo. Pije, duša se mu je razbolela. Tak je kot staro drevo, z načetimi koreninami. Kar nagnil se bo. Zaradi vas občuti tako težo, da ga bo zvililo.

Čas teče...

Otroci, ali ne čutite tega? Z nama je tisti čas, ko je jutro lahko se sveže, na široko odprto, večer pa se nenadoma zapre, osuje... Kam bo zdrknilo seme? Na zapuščen breg ob potoku? Potok pa kar teče.

Čas, tudi... Tudi vam, otroci. To ni svarilo. Slovo je. Slovo...

ANICA ZIDAR

Nezakonit in neustaven odlok

Črnomaljska občinska skupščina je lani sprejela odlok, ki je po odločitvi Ustavnega sodišča SRS v nasprotju z zakonom in ustavo

ČRNO MELJ — Skupščinski Dolenjski list je lansko leto prinesel odlok črnomaljske občine, ki se je te dni znašel pred Ustavnim sodiščem Slovenije. Senat je papirje, ki so določali prispevno stopnjo za gradnjo, sanacijo in dograjevanje komunalnih naprav ter izgradnjo komunalnega omrežja na območju črnomaljske občine, proglasil za nezakonite in neustavne.

Postopek se je začel, ko je neki občan o navedbah omenjenega odloka seznanil Ustavno sodišče. Črnomaljsko se namreč odločili, da morajo delovne organizacije, poslovne enote, samoupravne in druge skupnosti ter občani, ki z osebnim delom in lastnimi sredstvi opravljajo gospodarsko in negospodarsko dejavnost v občini in ki niso pristopili k aneksu samoupravnega sporazuma o združenju sredstev za potrebe komunalnega omrežja, plačevalci v letu 1984 občinski samoupravni komunalni skupnosti prispevek v znesku 2,2 odst. od osnove bruto osebnih dohodkov.

Preden podrobneje pogledamo odločitev Ustavnega sodišča, naj omenimo, da je pripravljali postopek po-

kazal, da je omenjeni predpisani prispevek namenjen opremljanju stavbnih zemljišč, izgradnji vodovoda, čistilnih naprav, kanalizacije, avtobusne postaje in servisne ceste v Črnomlju. Brez dvoma gre za Črnomlju izredno pomembne objekte, ki pa seveda ne morejo opravičiti neustavnosti in nezakonitosti. Zakon o komunalnih dejavnostih namreč ne omogoča občinski skupščini, da zavezanecem predpiše plačilo kakršnegakoli prispevka komunalni skupnosti, razen povračila za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe, pa še to le v primeru, če se uporabniki in izvajalci o tem niso sporazumeli. Ne nazadnje pa

še tole: opremljanje stavbnih zemljišč ni komunalna dejavnost, vodovod, kanalizacija in čistilne naprave so po zakonodaji objekti in naprave individualne rabe, tudi avtobusna postaja ni nikakršen komunalni objekt, kar je razlog več, da občinska skupščina za izgradnjo vsega naštetega zavezanecem ne more predpisati plačila obveznega prispevka komunalni skupnosti.

Za nameček je Ustavno sodišče v odloku našlo še eno nepravilnost, ki gre na rovaš neustavnosti. Ustava SRS namreč določa, da noben predpis ali splošni akt ne more imeti učinka za nazaj, kar pa črnomaljskih občinskih mož ni motilo, da že tako nezakonite odloku, ki so ga sprejeli 8. marca lani, ne bi pripisali veljavnosti od 1. januarja 1984 naprej.

B. BUDJA

Zakaj so goreli milijoni

V družbenem sektorju so požari lani povzročili kar za 33-krat večjo škodo kot predlanskim — Vzrokom je ime malomarnost

ČRNO MELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — O škodah, ki so jo povzročili lanski požari, smo vesda bolj ali manj sproti poročali, tokrat pa imamo pred seboj prav zastrašujočo tabelo, ki kaže, da se je v štirih dolenjskih občinah lani število požarov povečalo od predlanskih 67 na 95, povzročena škoda pa od 13 milijonov 608.800 din na 56 milijonov 865.000 din. Porast, ki mu ob vsaj na papirju večji požarni varnosti in osveščenosti ne bi smelo biti opravičila.

In če je še nekako razumljivo dvakratno povečanje povzročene škode ob požarih v zasebnem sektorju, pa ni moč mimo tega, da se je vrednost z ognjem povzročene škode v družbenem sektorju povečala za trinidesetkrat (od 1.157.500 v letu 1983 na laniških 33.838.000 dinarjev). Resda gre največji delež pripisati požaru, ki je lani uničil telovadnico osnovne šole v Metliki in povzročil za 20 milijonov din škode, vendar je bila tudi tukaj vzrok, kot še marsikje, malomarnost. Če lahko verjamemo podatkom, s katerimi so prejšnji teden na posvetu o ureditvi delavci pred požari postregli delavci novomeške UNZ, je malomarnost kriva za kar 54,7 odstotka vseh požarov na Dolenskem in Beli kra-

jini, daleč za njo pa najdemo s 7 odstotki požige, otroko igro z vžgalicami (6 odstotkov), naravne pojave (11 odstotkov), medtem ko je neznanih povzročiteljev za 11 odstotkov. Ne bi se dosti motili, če bi odstotek krivde, ki je pripisan malomarnosti, še krepko dvignili. Navsezadnje je to naša malomarnost, če otrok lahko pride do vžgalice, s katerimi zaneti požar, tudi pri naravnih pojavih, med katere sodijo samovžigi, je posredi velikokrat malomarnost, saj bi se dalo nevarnostim, ki peljejo do samovžiga, izogniti, da ne naštevamo naprej.

Za konec pa še tble: novomeška UNZ je že po prvem polletju lani, ko se je požarna varnost krepko poslabšala, skupaj s požarnimi inšpektorji in člani komitejev za SLO in družbeno samozaščito izvedla kar 33 pregledov delovnih organizacij. Morda nam bodo prejšnji podatki o porastu požarov in ogromni škodi še jasnejši, če povemo nekatere ugotovitve: gasilski aparati niso vzdrževani in so težko dostopni, hidranti so zanemarjeni in neoznačeni, v skladiščih lahko vnetljivih tekočin se nihče ne meni za predpise o ustrezni skladiščni, pomanjkljiva je električna napeljava, gasilske enote v delovnih organizacijah so slabo opremljene...

B. BUDJA

IZGОВOR BOLJŠI OD PATENTA

METLIKA — Na nedavnem občnem zboru avto-moto društva Bela krajina — krožka v Metliki — je beseda tekla tudi o uporabi in neuporabi varnostnih pasov. Pa je eden od navzočih predlagal, da bi avtomobile privedli tako, da bi vžgali le, če bi bil voznik privezan s pasom. Ne vemo ali bo dal voznik ta svoj patent zaščititi, res pa je, da bi bila ta izboljšava dober izgovor naših avtomobilskih tovarn za novo podražitev jeklenih konjičkov.

B. BUDJA

Vse več želja po novi obleki

Veliko primerov pobud o novi organiziranosti v minulem letu — Dolenjski list vendarle ostal z Grafiko — Spor med Tesnili in Donitom še nedokončan

ČRNO MELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Čeprav še ni celovitega pregleda o tem, koliko sprememb je v samoupravni organiziranosti delovnih organizacij na Dolenskem prineslo minulo leto, je vendarle moč že na prvi pogled ugotoviti, da je bilo tovrstnih pobud in odločitev kar precej. Še posebej je to očitno iz lanskoletne vsebine dela družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki je ob pomanjkanju pobud in opozoril o morebitnih kršitvah samoupravljanja veliko časa posvetil prav temu področju.

Iz črnomaljske občine je bil najbolj odmeven primer izločitve tozda Bel-

sad iz črnomaljske KZ k ljubljanski Kolinski, ki pa je bila po ugotovitvah družbenega pravobranilca vodeno pravilno in zakonito. Pobuda za spremembe organiziranosti je prišla tudi za metliški Metko, ki je zaradi zmanjšanja dela v tujini začel v precejšnje težave. Prav zategadel je bila podana pobuda o združitvi s SSCT Ljubljana, vendar postopek organiziranosti še ni končan. V novomeški občini je v lanskem letu veliko prahu dvignila nova organiziranost Dolenskega informativnega in tiskarskega centra. Iz delovne organizacije se je namreč izločila Tiskarna, po njeni poti pa je skušal iti tudi Dolenjski list, kar je seveda pomenilo, da bi se moral tudi tretji toz (Grafika) organizirati kot samostojna delovna organizacija.

Po sporu pred novomeškim sodiščem združenega dela, ki je zavrnil pritožbo delavcev Grafike na takšno odločitev Dolenskega lista, je sodišče združenega dela SRS zavrnilo prvostopenjsko odločitev, kar je seveda pomenilo, da se Dolenjski list še vsaj do dokončne odločitve ne bi mogel organizirati v samostojno DO. Prav zato so se delavci Dolenskega lista še v teku sodnega postopka odločili, da ostanejo statusno povezani s tozdom Grafika v Dolenskem informativnem centru.

Naj omenimo ob novomeških primerih še, da so bili poskusi izločitve TZO Suha krajina Žužemberk iz KZ Krka in da je družbeni pravobranilec veliko dela namenil neuspešni združitvi Mercatorja, tozda Standard in tozda Oskriba v KZ Krka. Iz trebanjske občine sta bila v lanskem letu dva primera, kjer je posredoval družbeni pravobranilec samoupravljanja. Obstajala je pobuda za združitve tozda Gradisce s trebanjsko KZ, vendar je kasneje zamrla.

ker strani nista našli ustrezne bodoče organizacije (!). Omeniti velja še vedno nedokončani postopek v Tesnilih Velika Loka, kjer dolgotrajni predvsem drag proces še do danes ni prinesel sporazuma o razdelitvi sredstev, pravic in obveznosti med Donitom in Tesnili.

B. B.

PO DOLJENJSKI DEŽELI

● Neokopana je prejšnji teden ostala žena Novomeščana Marka Polenska. V kopalnici si je namreč hotela zagotoviti dostojno temperaturo in v ta namen prižgala infra peč, nato pa kopalnico zapustila. Vročina je bila očitno prehuda celo za plastični umivalnik znamke Kolpa san in garderobne omare nad njim, tako da je nastal požar, ki ga je Polenska na srečo hitro zavohala in tudi sama pogasila. S kopanjem seveda ni bilo nič pa tudi povzročena škoda ni prav nedolžna.

● Neki Marko Stojanović iz Žabjeka je bil prejšnji teden hudo pogumen v Malnarjevi gostilni v Bršljinu. Svojo moč in neustrašnost je gostom kazal na več načinov, prekipelo pa je, ko je pričel uporabljati pesti in celo nož. Poročilo pravi, da se je po pogledu na modre uniforme spremenil v povsem krotkega človeka.

● Z bližajočo se pomladjo so se prebudili tudi ljubitelji kokošjega mesa. V dokaz temu navedimo, da je bil kokošnjak Antona Zupančiča z Daljnega vrha v čudoviti jasni noči ob 12 prebivalcev ženskega spola, ki so bojda veliko okusnejši od moških predstavnikov.

ODTRGALA SE JE STRANICA TOVORNJAKA — 18. februarja je 45-letni Vili Novina iz Dolenjskih Toplic peljal tovornjak iz Novega mesta proti Metliki, nekje pri Jugorju pa se mu je v zavoj odtrgala stranica in padla na vozišče. Prav takrat je nasproti z osebnim avtom pripeljal Stjepan Bregar iz Ozlja in trčil v stranico, pri čemer sta se poškodovala voznik Bregar in sopotnik Anton Bukovec. Prepeljali so ju v novomeško bolnišnico. Materialno škodo so ocenili na 300.000 din.

VOZILU ODPADLO KOLO — 22-letni Nurdin Zobič iz Jajca je 18. februarja vozil tovornjak po cesti iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Skopcah je na ravnem delu ceste iz neznanega vzroka potrgalo vijake, ki so držali

kolo. Kolo je odpadlo, vozilo pa je zaneslo na levo čez nasip, kjer se je prevrnilo. Materialno škodo so ocenili na 300.000 din.

TOVORNJAKA STA SE OPLAZILA — Puljčan Jovan Čakić je 19. februarja peljal tovornjak iz Otočca proti Ljubljani. Na karteljevskem klancu je dohitel tovornjak, ki je zaradi okvare stal na cesti. Čakić ga je začel prehitevati, ko mu je nasproti, prav tako s tovornim vozilom, pripeljal Peter Šarec iz Preserja. Vozila sta se oplazili z vzvratnimi ogledali, kar je bilo dovolj, da je Šarčev vozilo zaneslo na desno, kjer se je prevrnilo v gozd. Na razsutem tovoru in vozilih je bilo materialne škode za kar poltretji milijon din.

MAJI IN OTROK POŠKODOVANA

ŠKOCJAN — 17. februarja okoli 19. ure se je 38-letna Majda Božič iz Cirja pri Raki peljala z osebnim avtomobilom po lokalni cesti skozi Škocjan. Pri hiši št. 54 je pričelo vozilo med vožnjo po klancu navzdol zanašati, Božičeva je izgubila oblast nad njim, tako da se je avto prevrnil. V nezgodi sta se poškodovala Božičeva in njen 4-letni otrok, oba pa so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialno škodo so ocenili na 200.000 din.

MRTEV OBLEŽAL NA TIRIH

DOLENJSKI BOŠTANJ — 19. februarja okoli 9. ure je prišlo pri železniški postaji v Dolenjem Boštanju pri Sevnici do nezgode, v kateri se je smrtno ponesrečil 71-letni Adam Mirtelj iz Dolenjega Boštanja. Mirtelj je tega dne hodil po železniškem tiru med Jelovcem in Boštanjem, nekaj pred postajo pa ga je v ovinku dohitel potniški vlak, ki ga strojevodja Franc Progar navzlic zaviranju ni mogel pravi čas ustaviti. Mirtlja je zadel in zbil, tako da je bil pri priči mrtev.

NA VLAKU IZBRUHNIL POŽAR

SEVNICA — Na potniškem vlaku, ki je 19. februarja peljal med Zidanim mostom in Sevnico, je okoli 15. ure izbruhnil požar. Po doslej znanih podatkih je ogenj povzročil kratek stik na električni napeljavi v petem vagonu, na srečo pa je bil o požaru dovolj hitro obveščen strojevodja Maks Plevnik, ki je vlak ustavil in ogenj pogasil. Vlak so toliko usposobili, da je pripeljal do sevnške železniške postaje.

OGENJ UNIČIL AVTO

ZALOG — 22. februarja se je 28-letni Franc Logar iz Novega mesta peljal z osebnim avtom, last PTT Novo mesto, po cesti iz Zaloga proti Straži. Že kakih 200 metrov izven Zaloga pa je na vozilu opazil dim, zato je avto ustavil in odprl pokrov motorja. V tistem hipu se je ogenj razširil na vse vozilo in ga popolnoma uničil.

Z AVTOM V SANKE

ŠKOCJAN — 78-letna Antonija Plankar iz Hrastulj je prejšnji teden peljala na saneh vrečo moke iz mlina v Škocjanu. Ko je hodila ob cesti, je za njo z avtomobusom pripeljal 52-letni Alojz Saje iz Stare Bučke. Malo preden je Plankarjevo dohitel, je ženička nenadoma prečkala cesto, tako da jo je avtomobus navzlic zaviranju zadel in zbil po tleh. Plankarjeva se je ob tem hujše poškodovala in so jo prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

J. T.

dežurni poročajo

IZ STANOVANJA ODNESEL 45 TISOČAKOV — Miličniki se zmeraj niso našli sledu za zmikavtom, ki je 20. februarja iz stanovanja Novomeščana, 26-letnega Silva Mlakarja, odnesel 45 tisočakov. Prav tako ta čas še niso znane podrobneje okoliščine kraje.

ODNESEL NAFTA IN ORODJE — Prav tako še ni glasu o storilcu, ki je v noči na 21. februar vlomil v tovrnjak, ki je bil parkiran ob magistralni cesti Ljubljana—Zagreb v Karteljevem. Neznavec je najprej iz rezervuarja na silo iztočil okoli 200 litrov nafte, nato pa je vlomil še v kaseto za orodje in iz nje pobral dvigalko ter več raznovrstnih ključev. S tatvino je Istra benz kot lastnik oškodovanega tovrnjaka ob najmanj 30 tisočakov.

«VLJUDEN» VLOM V VIKEND — Februarja je nekdo vlomil v vikend Antona Sajeta, ki je ta čas na začasnem delu v Zahodni Nemčiji. Vlomilec je bil dokaj vljuden, saj po lastnikovih besedah ni odnesel prav ničesar.

OB BUNDO, DENAR IN DEVIZE

BRESTANICA — V noči na 23. februarja je nekdo vlomil v stanovanjsko hišo Ernesta Vovčaka iz Brestanice. Na hodniku v pritličju je pograbil za bundo, v kateri je bila denarnica s 5.500 din in 500 nemškimi markami, poleg bunde pa je odnesel še sukunje, tako da je Vovčak oškodovan za okoli 60 tisočakov. Storitca še iščejo.

Hišniku znižali kazni

Namesto 10 le 6 let zopora

LJUBLJANA — Poročali smo, da je bil hišnik kočevske osnovne šole Franc Kerec pred temeljnim sodiščem v Ljubljani obsojen za tri kazniva dejanja spolnega napada na osebe, mlajše od 14 let, na 10 let zopora. Višje sodišče v Ljubljani pa je te dni delno ugodilo pritožbi obdolženčevega zagovornika in Francu Kerecu znižalo kazni na 6 let zopora.

Sodišče druge stopnje se je sicer strinjalo, da Kerčevno dejanje zahteva strogo družbeno obsodbo, vendar je bila izrečena kazen le prestroga. Obteževalne okoliščine so bile namreč pri izreku prvotne sodbe precejšnje, hkrati pa niso bile dovolj upoštevane olajševalne okoliščine, nekatere pa so bile celo prezrte.

Tako je sodišče druge stopnje menilo, da so v prvotni sodbi prišle premalo do izraza okoliščine, ki se nanašajo na obdolženčevu osebnost. Franc Kerec ima namreč 30 let delovnih izkušenj in do tega kaznivega dejanja doslej sploh še ni prišel v navzkrižje z zakoni. Njegovo življenje je bilo neoporečno. Zadovoljivo je izpolnjeval svoje delovne, družinske in družbene obveznosti, kar vse je bilo ugotovljeno tudi med kazenskim postopkom.

Glede na vse te ugotovitve je pritožbeno sodišče znižalo kazni na 6 let zopora. Menilo je namreč, da je taka kazni povsem v skladu s storjenimi Kerčevimi kaznivimi dejanji in da bo z njo dosežen tudi namen kaznovanja.

J. P.

Krajo hotela podtakniti sinu

Leto in 9 mesecev zopora za Emo Brajdič — Največ kradla po Dvoru in Žužemberku — Eno krajo skušala prevaliti celo na 11-letnega sina

NOVO MESTO — 42-letna Ema Brajdič iz Bogdanje vasi pri Žužemberku ni le stara znanka sodnikov, pač pa tudi tamkajšnjih krajanov, ki jim ostaja v spominu predvsem po dolgoročnih posegih. Nekaj teh so ji našli pred dnevi na obravnavi pred senatom novomeškega temeljnega sodišča.

Brajdičeva je lani 6. marca popoldne nepovabljena vstopila v stanovanjsko hišo Slavke Slak na Dvoru in jo v odsotnosti lastnice mirno preiskala. Še posebej aktivna je bila v dnevnem prostoru, kjer pa jo je zasačila lastnica, ki se je medtem vrnila domov. Tatvica je zbežala, Slavkova pa dejanje takoj prijavila domačim miličnikom.

30. junija lani je Ema Brajdič stopila v stanovanjsko hišo Zore Može, prav tako na Brodu, in se povzpela na

NAPA KRIVA POŽARA

BELA CERKEV — 20. februarja okoli 13. ure je prišlo do požara v kuhinji stanovanjske hiše Mire Košljarič Bele cerkve. Kot je pokazala preiskava, je ogenj povzročil kratek stik na elektromotorju v kuhinjski napravi, požar pa se je iz nje hitro razširil na višje omarice in kasneje na celo kuhinjo. Z ognjem so obračunali lastnica in sosedje, vendarle pa je povzročena škoda ocenjena na preko 200.000 din.

podstrešje. Tam je našla dve pernici in odejo in jih seveda odnesla s seboj. Obravnava je obtoženki dokazala tudi tretjo tatvino: vinjena je 10. oktobra 1983 okoli 16. ure v Žužemberku obiskala hišo Milana Zalaščka. Očitno pa vpliv alkohola le ni bil tako močan, da ne bi razločno videla treh tisočdinar-skih bankovcev, ki jih je urno spravila v žep, in ženske jopice, ki je prav tako dobila noge. In končno: 2. septembra lani je izkoristila odsotnost Ane Zaletel in iz njene nezaklenjene stanovanjske hiše v Klečetu odnesla nekaj rut, dvoje spodnjih hlač, predpasnik, škarje za blago, srp in denarnico.

Brajdičeva je očitna dejanja na obravnavi večidel zanikala. Za prvo je trdila, da je tisti dan sploh ni bilo na Brodu in da oškodovanka laže, medtem ko je dopuščala možnost, da je obiskala podstrešje Možetove, vendar da se ne spominja, da bi karkoli prinesla domov. Tretjega dejanja se po lastnih izjavah zaradi vinjenosti sploh ne spominja, saj sta z možem, ki je medtem že umrl, popila kar liter encijana, medtem ko je trdila, da je iz hiše

Ane Zaletel na Klečetu kradel njen sin, ne pa ona.

Sodišče je seveda imelo na razpolago dovolj dokazov, predvsem pa verodostojnih izjav prič, da jo je spoznala za krivo očitanih dejanj. Za prve ji je prisodilo 4 mesece zopora, za drugo dva, za tretje tri, prav toliko tudi za četrto. Ob upoštevanju kazni 10 mesecev zopora, ki jo je Brajdičeva za enaka kazniva dejanja pred časom že izreklo novomeško sodišče, ji je senat sedaj prisodil enotno kazni 1 leto in 9 mesecev zopora. Pri tem so ji v olajševalno okoliščino šteli delno priznanje in dejstvo, da je mati kar dvanajstim otrokom, v obtežilno pa, da gre za povratnico.

Z AVTOM V SANKE

ŠKOCJAN — 78-letna Antonija Plankar iz Hrastulj je prejšnji teden peljala na saneh vrečo moke iz mlina v Škocjanu. Ko je hodila ob cesti, je za njo z avtomobusom pripeljal 52-letni Alojz Saje iz Stare Bučke. Malo preden je Plankarjevo dohitel, je ženička nenadoma prečkala cesto, tako da jo je avtomobus navzlic zaviranju zadel in zbil po tleh. Plankarjeva se je ob tem hujše poškodovala in so jo prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Tri medalje in grenka izkušnja

Janez Božič državni prvak v ciklokrosu — Kruljac drugi — Med mlajšimi mladinci Ravbar tretji — Sandi Papež 2. med člani, a izven konkurence

DVA NA ZMAGOVALNIH STOPNICAH — Da imamo v Novem mestu najboljši mladinci v državi, je potrdilo tudi nedeljsko državno prvenstvo v ciklokrosu v Poreču. Na zmagovalnih stopnicah sta pri starejših mladincih stala kar dva: Marko Kruljac (levo) in Janez Božič (v sredini), njun uspeh pa je s 5. mestom dopolnil še Peter Štangelj. (Foto: B. Budja)

POREČ — Vsi, ki karkoli pomenijo v jugoslovanskem kolesarstvu, so se v nedeljo zbrali v Poreču, kjer je ljubljanski Rog pripravil letošnje državno prvenstvo v ciklokrosu. V hudi konkurenci preko 150 kolesarjev iz domala vseh jugoslovanskih klubov je bila bera Novomeščanom več kot zadovoljiva: zlata, srebrna in bronasta medalja so novomeški kolesarje postavile ob bok kranjski Savi, to pa sta bili tudi daleč najuspešnejši ekipi nedeljskih bojev za državne naslove. Seveda pa se tisti, ki smo bili v nedeljo v Poreču, ne moremo znebiti občutka, da so bili Novomeščani po »zaslugi« organizatorja prikrajšani še za kakšno odličje. Pa o tem nekoliko kasneje.

Vrstni red ostalih Novomeščanov: 11. Glivar, 12. Robič, 23. D. Papež, 26. Zagorac itd. Startalo je 83 kolesarjev.

B. BUDJA

Sedaj že postaja jasno, da uspeh novomeških kolesarjev na republiškem prvenstvu ni bil naključje in da se lahko mesto ob Krki postavi tudi za najobetavnijem naraščanjem v državi. Na startu tekme mlajših mladincev se je pojavilo preko 40 kolesarjev, že po prvem od petih krogov sta prevzela vodstvo Novomeščana Šmajdek in

Organizatorji že deležni prvih pohval

V petek se je sestel častni odbor Bakopa — Pohvala predsednika KZJ

NOVO MESTO — V petek popoldne se je na svoji 1. seji sestel 61-članski častni organizacijski odbor letošnjega balkanskega kolesarskega prvenstva, ki bo od 4. do 7. julija v Črnomlju. Metliki in Novem mestu. Priprave za to doslej največje športno prireditve na Dolenjskem in Beli krajini, na kateri bodo nastopili najboljši kolesarji iz Bolgarije, Grčine, Romunije, Turčije in Jugoslavije, so že v polnem teku, člani organizacijskega odbora pa so prisotne seznanili z vsemi podrobnostmi doslej opravljene dela.

Prav nobene bojazni ni, da s kolesarsko balkanijo na Dolenjskem ne bi vnovič potrdili ugleda, ki ga ima Jugoslavija pri organizaciji največjih športnih prireditev. Sicer pa je najbolj laskavo priznanje v petek izrekel organizatorjem Vladimir Gudlin, predsednik

Kolesarske zveze Jugoslavije: »Že polnih 38 let delam v kolesarstvu, sodeloval sem na številnih prvenstvih in tekmovanjih, a resnično ne vem, če sem doslej že srečal tako temeljite in vsestranske priprave, kot ste se jih lotili v Novem mestu. Prav nič ni prepuščenega naključju, pa čeprav so do pričetka prvenstva še polni štiri meseci. Ne bom se dosti zmotil, če že sedaj rečem, da bo to doslej verjetno najbolje organizirano balkansko kolesarsko prvenstvo.«

• Ta čas je v delu tudi ves propagandni material, ki bo izšel ob letošnji kolesarski balkaniji. Organizatorji obljublajo, da bodo posterji, značke, nalepke, majice in naglavni trakovi pripravljani za prodajo že ob koncu prihodnjega meseca, tečejo pa še razgovori z novomeško poslovalnico Globtoura, ki naj bi prevzela razpečevanje propagandnega gradiva. Omenimo še, da je oblikovanje vseh materialov za BAKOP delo Design studia Pelko iz Ljubljane.

Znan je že tudi podroben urnik tekmovanj. Na dan vstaje, 4. julija, bo ob 10.30 v Metliki start ekipe voznice mladincev, naslednjega dne ob 16. uri bo med Novim mestom in Kostanjevico članska ekipna dirka, medtem ko bodo posamične tekme v soboto in nedeljo. Najprej se bodo v soboto pomerili mladinci, start dirke bo ob 9.10 v Metliki, medtem ko bo v nedeljo verjetno najzanimivejša dirka, tekma članov, ki bodo startali ob 9. uri v Novem mestu.

B. B.

V soboto odbojkarški derbi

V 14. kolu II. zvezne-lige prihaja v Novo mesto vodilna ekipa Fužinarja — Kočevke presenetile v Ljubljani

MEŽICA — Odbojkarji novomeškega Pionirja so bili v sobotnem srečanju 13. kola v II. zvezni ligi zelo blizu dveh novih točk, ki bi jih na lestevici celo izenačili s četrto uvrščenim Bledom, a jim je športna sreča obrnila hrbet.

Slovenski drugoligaški derbi v Mežici je trajal debeli dve uri, prinesel

Ekipni zmagi tekačem iz Krke in Pionirja

Prvenstvo Novega mesta v smučarskih tekih

NOVO MESTO — Pred nekaj dnevi je bilo na odlično urejenih stezah na Cikavi letošnje občinsko prvenstvo v smučarskih tekih, ki sodi v okvir tekmovalnih delavskih športnih iger. Tekmo je organizirala novomeška ZTKO, pripravila pa tekaška sekcija SD Rog.

Rezultati: ženske nad 30 let: 1. Molan, 2. Uhan, 3. Potrč (vse Krka Trim), ženske do 30 let: 1. Škarjak (Krka Trim), 2. Fir (Zdravstveni center), 3. Gorše (Novoles), moški nad 50 let: 1. Lapajne (Sava Projekt, Krško), 2. Čibej (GG Novo mesto), 3. Požun (IMV Novo mesto), moški od 41 do 50 let: 1. Mrvar (IMV Novo mesto), 2. Majes 3. Bračko (oba SGP Pionir), moški od 31 do 40 let: 1. Strniša (SGP Pionir), 2. Žužek (Temeljno sodišče Novo mesto), 3. Špiler (Dolenjski projektivni biro), moški do 30 let: 1. Iler (Pionir Novo mesto) 2. Mokotar (Iskra Novo mesto), 3. Herič (ISC Boris Kidrič).

V skupni razvrstitvi ekip je med ženskami zmagala Krka Trim z 80 točkami, 2. Zdravstveni center (65), 3. Novoles (22), medtem ko je bil pri moških vrstni red naslednji: SGP Pionir 163, Krka Trim 133, IMV Novo mesto 130, Novoles 113, Zdravstveni center Dolenjske in Iskra Šentjerneja po 88, Iskra Novo mesto 58, Temeljno sodišče 58 itd.

Jeseni športna dvorana

1000 m² igralnih površin, prostora pa za 500 gledalcev

METLIKA — Ko je lani v začetku maja požar močno poškodoval metliško telovadnico, se je bilo treba odločiti, ali staro telovadnico obnoviti ali zgraditi novo. V Metliki so se odločili za gradnjo nove, saj je za to govorilo več argumentov kot za obnovo. Stara telovadnica je bila s svojimi 800 m² površine premajhna za potrebe šolske in izvenšolske telesne kulture in za druge prireditve. Zato so imeli že prej v načrtu gradnjo nove večnamenske športne dvorane. Po požaru je bila ena od variant obnova in povečanje stare telovadnice, vendar je račun pokazal, da bi to stalo blizu 60 milijonov dinarjev, se pravi dve tretjini denarja, potrebnega, za gradnjo nove dvorane. Novo športno dvorano bo gradil novomeški Pionir, stala naj bi 89 milijonov dinarjev, v metliški šoli pa računajo, da bodo šolarji oktobra teledadili že v novi športni dvorani.

Nova športna dvorana, ki bo stala na mestu stare, bo merila nekaj čez 1.400 m², od tega bo okoli 1.000 m² igralnih površin. V dvorani bo na fiksnih tribunah prostora za 260 gledalcev, z dodatnimi sedeži pa bo lahko sprejela celo do 500 gledalcev. Dvorano bo moč s pregradnimi zavesami razdeliti na tri dele, tako da bodo lahko hkrati imeli telovadbo trije oddelki, kar je v Metliki potrebno, saj je bilo v stari telovadnici na teden več kot 120 ur telesne vzgoje. Seveda bodo v novi dvorani tudi rokometne tekme, ki jih sedaj niso mogli igrati, ker je bilo igrišče premajhno. Z novo dvorano bo Metlika dobila tudi pravega prostor za estradne in druge prireditve.

Večina denarja za novo športno dvorano je že zagotovljena: 20 milijonov dinarjev sredstev, ki so se za razširitev stare telovadnice zbirala pri interesnih skupnostih za izobraževanje, telesno kulturo in skupnosti otroškega varstva; 17 milijonov je od zavarovalnice, nepoškodovano konstruirano in še nekatere dele stare telovadnice je za 13 milijonov kupila Beti,

pa je razburljivo, borbeno in kvalitetno odbojko. Igra in rezultat sta bila vseskozi izenačena, kar trije od petih nizov so se končali z najmanjšo možno razliko v prid enega ali drugega nasprotnika, tako da so gledalci resnično prišli na svoj račun. Pionirjevi igralci so bili bliže zmagi, povedli so z 1:0 in 2:1 v setih, vendar so v četrtem nizu nerazumljivo popustili in ga izgubili kar s 3:15. Tako je odločil zmagovalca šele peti set, v katerem se je vnovič vnela ogorčena borba za sleherni žogo in točko; gostitelji so vodili že z 10:2, vendar so jih Novomeščani z izvrstno serijo ujeli, izenačili rezultat na 12:12, v odločilnih trenutkih pa jim je športna sreča obrnila hrbet, tako da so ta set dobili Mežičani s 15:13.

Pionirjevi navzlic porazu še naprej ostajajo na 5. mestu, njihova dobra forma pa obeta v soboto pravo poslastico za vse ljubitelje odbojke, saj prihaja v športno dvorano pod Marofom trenutno vodilna ekipa prvenstva, ravanski Fužinar, ki je tudi najresnejši kandidat za vstop v I. zvezno ligo.

V SKL brez presenečenj

Tesen poraz Novolesa v Mariboru — Štiri točke Novomeščank z dveh srečanj

MARIBOR, NOVO MESTO — Košarkarji Novolesa so v 15. kolu republiške lige izpolnili plan, saj so tekmo s prvouvrščenim Timom MTT izgubili z majhno razliko, prav tako pa so načrtovane točke dosegle novomeške košarkarice v tekmi s Pomurjem in v zaostalem srečanju z Metko.

Novomeški košarkarji so v Mariboru nudili nepričakovano močan odpor favoriziranim gostiteljem, ki so si za

Za presenečenje v ženski republiški ligi pa so tokrat poskrbele igralke Kočevja, ki so v Ljubljani ugnale Partizana Tabor s 3:1 (1.-8.-6.-5) in se tako z 8 točkami po 11. kolih prebile na 6. mesto. V soboto igrajo Kočevke doma z Mežico.

B. B.

VELESLALOM MOŽICU IN FLISKOVI

SEVNICA — Komisija za šport in rekreacijo pri OO ZSS je skupaj s sevniškim smučarskim klubom pripravila tekmo v veleslalomu na Hrašah. Tekma je štela v rezultat delavskih športnih iger za leto 1984/85. Ekipni vrstni red, moški: Mercator Kopitarna, Lisca I, Prosveta; posamično: Možič (Jutrjanjka), Balog (Prosveta), Korač (GIP Beton); ženske ekipno: 1. Lisca; posamično: Flisek (GIP Beton), Pečar (Mercator), Guštin (Lisca). Po petih disciplinah je pri moških na čelu Mercator Kopitarna, pred Lisco in Metalno iz Krmelja.

J. BLAS

prihodnjo sezono verjetno že zagotovili nastopanje v I. B zvezni ligi. Tekma med Novolesom in Timo je bila vseskozi izenačena in šele sredi drugega polčasa so si Mariborčani priigrali 12 točk prednosti, ki je odločila tudi o končnem zmagovalcu. Resda so se Novomeščani tri minute pred koncem približali gostiteljem na vsa 89:84, vendar je finiš ponovno pripadel igralcem Timo, ki so dosegli načrtovani točki.

Veliko bolj razburljivo pa je bilo v soboto v Novem mestu, kjer so se v 13. kolu SKL pomerile igralke Novega mesta in Pomurja. Gostje so prišli v najmočnejši postavi — zanje je igrala tudi Alenka Žitek — medtem ko so gostiteljice nastopile brez Amice Gal. Tekma je bila vseskozi negotova, tisto, kar je ob koncu odločilo zmagovalca, pa je bil boljši skok Novomeščank v obrambi. Po zaslugi Dragmanove, Bunčeve, Adamičeve in Avguštinove so si gostiteljice priigrale prednost petih točk, ki so bile na koncu dovolj za zmago.

Nič bolj negotovo ni bilo zaostalo srečanje 12. kola, odigrano med tednom v Celju proti Metki. Novomeščanke so si točki zagotovile šele po podaljških, kjer je prišla do izraza njihova večja želja po uspehu, tudi tu pa je zmagovalca odločil boljši skok, k čemur sta največ prispevali Dragmanova in Bunčeva z enajstim uspešnimi skoki.

B. B.

NASLOV GOSTITELJEM

ČRNOMELJ — V počastitev občinskega praznika je bilo pred dnevi v Črnomlju občinsko prvenstvo v streljanju s pehotnim orožjem. Med desetimi ekipami iz Duge Rese, Metlike in Črnomlja je zmagala domača strelska zveza pred Topl. Črnomelj in VP Črnomelj. Posamično je zmagal Marič v streljanju s palovmatško puško, Željko z avtomatsko in Zlogar v streljanju z vojaško pištolo.

J. D.

ŠPORT ZA KRAJEVNI PRAZNIK

SENOVO — V počastitev krajevnega praznika so na Senovem pripravili nekaj športnih tekmovanj. Tako je TVD Partizan pripravil turnir v malem nogometu, na katerem je zmagala vrsta Rekreacije nad 2. Rudnik, 3. Metalno, KD Senovo pa je organiziralo VII. odprto prvenstvo kraja v kegljanju. Med ekipama je zmagal KK Mercator Trebnje, 2. KK Iskra Novo mesto, 3. KK Rudi Kepa Sevnica, posamezno pa Krčan Mlakar, 2. Burja (Proletarec Zagorje), 3. Brežičan Zorič.

Ravbar, kasneje pa se jima je pridružil še Zaletel. Žal pa je Šmajdek sredi dirke padel, za nameček se mu je predrlo še kolo, tako da je skozi cilj pripeljal šele kot 15., medtem ko so rogovce Jakomin, savčan Galof ter Ravbar in Zaletel v finišu odločili o medaljah. Novomeščanom je po zaslugi Ravbarja pripadel bron, Zaletel je bil 4., P. Judež 7., Krevs 11., R. Judež 12. itd.

Največ veselja je novomeškemu taboru prinesla dirka starejših mladincev. Že takoj po startu sta povedla Janez Božič in Peter Štangelj, sledil jima je le rogovce Premužič. In ko je že vse kazalo na prepričljivo zmagovalstvo, je Štangelj na povsem ravnem delu ceste med prehitevanjem zaostalih tekmovalcev padel in seveda veliko izgubil. Božič je iz kroga v krog povečeval prednost, vse bolj pa je bil Marko Kruljac, ki se je vedno bolj približeval vodilnim in ob koncu prepričljivo osvojil 2. mesto za svojim kolegom Božičem. Štangelj je navzlic precejšnjemu zaostanku ob padcu prišel celo do 5. mesta in tako dopolnil novomeško zmagovalstvo. Od ostalih je bil Zdobec 16., Majes 33., Golob 34. itd.

Do zapletov pa je prišlo pred člansko dirko. V Poreču sta se namreč na presenečenje tistih, ki so zanesljivo računali z medaljami, pojavila tudi Sandi Papež in Jože Smole, ki služita vojaški rok v Kranju. To seveda ni bilo pogodu v prvi vrsti rogovcem, ki bi, kot se je kasneje tudi izkazalo, ostali brez medalje, zato je njihov prvi mož Zvone Zanoškar obema prepovedal start, češ da nimata dovoljenja vojaških oblasti, čeprav je bilo jasno, da sta bila oba v Poreču z dovoljenjem starešin, ki so ju nagradili za doseženo 2. in 3. mesto v vojaškem biatlonu na armadnem prvenstvu. Šele po ogorčenem protestu Novomeščanov in posredovanju zveznega kapetana in predsednika KZJ je bilo obema dovoljeno, da se pojavita na startu, vendar izven konkurence. Obema je šlo bolj za to, da pomagata svojim tovarišem iz kluba, poleg tega pa jima je tudi Hvasti zabil, da naj ne silita v ospredje. Papež se tako sploh ni trudil, da bi ogrozil prvo mesto Bojana Ropreta, je pa z 2. mestom (ki seveda ni šlo v uradni razvrstitvi) pred vsemi ostalimi olimpijci dokazal, da je v izredni formi. Skoda je le, da je Bojanc v finišu zapravil medaljo, saj je v cilj pripeljal skupaj s Papežem, Čuderanom, Pavličem in Lampičem. Končni vrstni red je bil takšen: 1. Ropret (Sava), 2. S. Papež, 3. Čuderan (Sava), 4. Pavlič (Rog), 5. Lampič (Sava), 6. Bojanc (Novo mesto), 7. Ugronovič (Rog), 8. Smole, 9. Marn (Sava) itd. Ker pa sta Papež in Smole vozila izven konkurence, so se seveda vsi pomaknili za mesto oziroma dve naprej, to pa je pomenilo, da so do bronaste odličja prišli tudi rogovci...

SEVNIŠKI ŠAHISTI V II. KOLO

SEVNICA — V I. kolu šahovskega tekmovanja za Titov pokal v zasavskosavske regiji sta se pomerili ekipi domače Sevnice in Krškega. Zmagali so gostitelji, ki se bodo v 2. kolu pomerili z zmagovalcem srečanja Zagorje — Brežice. Rezultat je bil 3:1 (Levičar — Volčanšek 1:0, Tavčar — Tunič remi, Šorli — Gmajner remi, R. Blas — Znidaršič 1:0).

J. BLAS

Štirje dvoranski naslovi atletom Dolenjskih Toplic

Velik uspeh Hrenove, Križetove in Šimuniča

DOLENJSKE TOPLICE — Topliški atleti so konec minulega tedna sodelovali na republiških dvoranskih prvenstvih v Ljubljani in Celju, domov pa so se vrnili kar s štirimi naslovi republiških članskih prvakov.

Hrenova in Križetova sta vnovič dokazali, da po vrhu lahko posežeta tudi v članski konkurenci. Greta Hren je osvojila kar dve zlati medalji, prvo v teku na 60 metrov z ovirami s časom 9,14, kar je njen drugi najboljši dosežek, in v skoku v daljino z odličnimi 581 centimetri. Prav tako odlično se je odrezala Cilka Križe, ki je v skoku v višino s 178 centimetri, kolikor je skočila tudi zmagovalca, osvojila srebrno medaljo. Strokovnjaki, ki so spremljali njen nastop v Ljubljani, so napovedali, da bo ob takšnem delu v poletni sezoni sposobna celo skokov okoli 185 cm.

Bero odličnih topliških dosežkov je z dvema zlatimi odličjema dopolnil še Milan Šimunič, trener Hrenove in Križetove: v skoku v daljino je zmagal s 7,19 m, v troskoku pa je dosegel odličnih 15,71 m. Šimunič je po poskodbi tako vnovič najavil boj za mesto v dresu z državnim grbom.

Iz Celja s tremi srebrnimi medaljami

Uspeh novomeških atletov na dvoranskem prvenstvu — Fabjan 6. na DP

CELJE, MURSKA SOBOTA — Novomeški atleti se z atletskega dvoranskega republiškega prvenstva v Celju vračajo s tremi srebrnimi medaljami, osvojili pa so jih: Erženova v teku na 60 m z ovirami z 9,35, Zupančič med starejšimi mladinci v troskoku s 13,97 metra in Tekstor v teku na 60 m z ovirami za mlajše mladince z 8,6 sekunde. Zupančič je s tem rezultatom za več kot pol metra popravil osebni rekord, zaradi poskodb pa ni nastopil v tekih z visokimi ovirami, kjer bi verjetno tudi posegel po medaljah. Še najbolj je v Celju presenetil Tekstor, ki tek z ovirami resno trenira šele od jeseni, od ostalih rezultatov pa omenimo še 5. mesto Zuliča pri mlajših mladincih v teku na 60 m z osebним rekordom 7,49 sekunde in dober članski rezultat Milana Štuparja v isti disciplini s 7,48.

V Murski Soboti je bilo v nedeljo državno prvenstvo v krosu, kjer je Novomeščan Matjaž Fabjan zasedel 7. mesto in tako le za las zgrešil uvrstitev v državno reprezentanco, ki bo nastopila na balkanskem krosu.

J. P.

NOVA ZMAGA NOVOMEŠKIH KEGLJAČEV

ZAGORJE — Novomeški kegljači so v 6. kolu II. republiške lige zabeležili že svojjo tretjo zmago. Tokrat so v Zagorju premagali Proletarca s 5:237:5.115. Metličani pa so že naprej brez uspeha, saj so tokrat na Loku izgubili s trboveljskim Rudarjem 4:958:5.124.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod — moški 13. KOLO: MEŽICA — PIONIR 3:2 (-13, 13, -7, 3, 13)
Pionir: Vernig, Brulec, Babnik, Gregurek, Prime, Škrbec, Petkovič, Pečar, Berger, Smrke.

LESTVICA po 13. KOLU: 1. Fužinar 24, 2. Novi Zagreb 22, 3. Student 20, 4. Bled 18, 5. Pionir 16, 7. Metalac 14, itd.
V 14. kolu igra Pionir doma z ravenskim Fužinarjem.

košarka

SKL, moški, 15. KOLO: Tima MTT — NOVOLES 95:86 (47:44)
Novoles: Peljhan 13, M. Cerkovnik 8, Lalič 1. Kek 22, Zupcevec 17, Plantan 25.

LESTVICA: 2. Tima MTT 28, 2.—3. Slovan in Ilirija po 26, 4. do 6. mesto Novoles, Kraški zidar in Helios po 16 itd.
V 16. kolu igra Novoles s Triglavom.

SKL, ženske, 12. KOLO: METKA — NOVO MESTO 68:70 (63:63, 31:33)
Novo mesto: Avguštin 17, Gal 4, Smrke 4, Srebrnjak 18, Bunc 25, Adamič 4.

LESTVICA po 13. KOLU: 1.—2. Mengoč in Ilirija po 24, 3. Jesenje 20, 4. Novo mesto 16, 5. Kladivar 12 itd.
V soboto potujejo Novomeščanke v Maribor.

SKL, ženske, 13. KOLO: NOVO MESTO — METALOSERVIS POMURJE 66:65 (43:45)
Novo mesto: Avguštin 17, Dragman 4, Smrke 4, Srebrnjak 12, Bunc 26, Adamič 5.

LESTVICA po 13. KOLU: 1.—2. Mengoč in Ilirija po 24, 3. Jesenje 20, 4. Novo mesto 16, 5. Kladivar 12 itd.
V soboto potujejo Novomeščanke v Maribor.

Še norčije so se zresnile

V zadnjih letih več kritik na račun pustnih norčij v Kočevju, Ribnici in Sodražici — V Krškem pred 150 leti prepovedali pustne burke — Tudi Friderik Baraga je leta 1829 v Metliki preveč resno vzel pustni pogreb

RIBNICA, KOČEVJE — Medtem ko je prejšnji teden množica Ribničanov iskreno žalovala ob odru pokojnega Naceta in zalivala žalost z alkoholom, smo se zapletli v razgovor z nekaterimi organizatorji ribniškega pustnega karnevala.

Novi predsednik pustnih šem Lojz Gelze je potožil, da za pustne šege ni več pravega razumevanja. Včasih so v podjetjih po teden dni delali le za pusta (maske, vence, opravo za maskare itd.). Zdaj pa podjetja na noben način več ne po-

● **MOZELJ** — Kar pet dni — od sobote do srede, 20. februarja — so bile v Mozlju živahne pustne norčije. Poleg »cerkvenih« obredov za pokojnim Gasperjem so imeli v prostnem domu prikaze v obliki igrice: »Prigode iz Gasperjevega življenja«, »Ohcet« in »Zapuščinska razprava«. Posebno presenečenje je bil obisk »Lepe Brene«.

magajo maskaram. »Včasih smo posneli pustne norčije na film. Zdaj pa za to nimamo več denarja. Ljudi žicamo«. Pa pravijo, da smo neumni. Po tisti komplikaciji (prejšnji predsednik je bil obsojen na 7 dni zapore) je vse drugače.

Ribničani so vedeli povedati, da so imeli nekaj težav tudi Sodražani, ki so posmrtno ostanke pokojnega Pusta metali v Bistrico. Očitno so jim, da onesnažujejo okolje. Sodražani so kritiko upoštevali in zdaj pokojnikove posmrtno ostanke zažigajo.

Poročali smo že, da so bili lani hude kritike deležni organizatorji pustnih norčij iz Mozlja. Kritizirala jih je tako »cerkvena kot posvetna gosposka«.

Po svoje so bili zanimivi tudi posvetni očitki, ki jih je nekdo izrekel na nekem sestanku. Taka pustna norčija je resna zadeva. Na njej govorijo vseh vrst »grehih«, in to tudi najodgovornejših funkcionarjev. Vse to lahko vzmerni javnost. Nekdo bi takle pustni karneval lahko izkoristil za propagando zoper našo oblast. Zaradi vsega tega je potrebno za take prireditve dobiti pred dovoljenje, razen tega bi bilo treba govoriti na njih pregledati in uradno odobriti!

Pusta norčija je torej resna zadeva. Mozeljčani so kritiko vzeli resno in jih letos ni bilo v Kočevje. Baje so tudi Livoldčani, ki so imeli v svoji

pustni občeti »župnika«, prej vprašali pristojno mesto, če nimajo nič proti. Previdni Livoldčani niso imeli v Kočevju tudi nobenih govoranc in se tako niso nikomur zamerili.

Sicer pa je že v minulih stoletjih prihajalo do podobnih »nesporazumov« med cerkveno ali posvetno gosposko in med maskarami oz. organizatorji pustnih norčij. Razlika je le v tem, da so v preteklosti vedno zmagale maskare.

Prisluhnilo etnologu Niku Kuretu in njegovim ugotovitvam v »Pustnih norčijah«. »Sodba nad Pustom je bila od vseh začetkov le sodba nad srenjo, pretes vseh napak v minulim letu. Javna kritika je bila stara pravica pustnih šem!«

Naša najstarejša poročila o pustnih norčijah segajo v začetek 17. stoletja. Jezuitski kronist nam je zapisal leta 1631, da so v Ljubljani skušali zajeziti razposajene in hrupne pustne obhode s posebno pobožnostjo v jezuitski cerkvi. Trajnega uspeha pa ni bilo.

Hudo je bilo v Ljubljani spet sredi 18. stol., ko so bile maske na cestah prepovedane in je mestni policaj vsako aretiral. Kasneje so bile maske na pustnih plesih celo obvezne.

Pa pogledimo še v naše kraje, v Krško, kjer so imeli nekaj svoj pustni korzo. Nekaj opis pravi, da so Krščani pri tem »kaj radi ponoreli in

drug drugemu oponašali, če je med letom kateri kaj napočnega včimil. Bilo je leta 1834, ko so se pripravljali snovatelji na pustni dan, da bi »korzo« napravili; graščinski uradniki pa, ki so to čuli, ne vese kaj jih je napotilo, so jim pa hoteli to veselje kaliti.« Graščinski birič je na pustni dan oznanil Krščanom, da ne smejo zganjati nobenih burk, sicer bodo kaznovani s palicami. Krščani pa so razglasili »protioklie«, da bo vse tako kot prejšnja leta. Ko je popoldne ob dveh vinci že razgelo živce, jo primahajo s Turna sodnik Galinger in štiri biriči, ki so maskare lovili in jih vodili do mestnega »rihtarja« Brotmana. Meščan Janez Wertel je začel sodniku ugovarjati, sodnik pa ga je udaril s palico po glavi, da je močno krvavel. Biriči so hoteli maskare odpeljati v zapor na Turn. Takrat pa se je začelo. Maskare so se obožile, napadle biriče, ženske celo z burklami, kolji in blatom. Biriči so pretepeni zbežali. Sodnik Galinger se je skrnil pri Brotmanu na podstrešje, od koder si je upal z vozom domov šele ponoči, problemčen v žensko. Naslednji dan je prišel sodnik spet v Krško, se opravičil Janezu Wertlu, ki ga je prejšnji dan raniil s palico, in mu dal za bolečine 6 goldinarjev.

Za zaključek naj iz Kuretovih »Pustnih norčij« povzamemo še zanimiv dogodek, ki se je zgodil leta 1829 v Metliki in o katerem govori ohranjeno poročilo:

»Tedad so Metličani pripravili skupino godcev na konjih, za njimi pa so nosili štiri našimljeni možaki na nosilih slamnatega Pusta, ki sta ga z obeh strani božala črna dimni-

● **ZBURE** — Za pusta so zburke trapine priredile bogat sprevod po Zburah in okoliških vaseh ter prikazale nekaj izboljšav, izumov in ponazoritev našega vsakdanjika. Zaradi mraza trapine niso mogle do Novega mesta, obljubljajo pa, da bodo pustni sprevod pripeljale naslednje leto.

karja vsak s svojo metlo po našemljenem obrazu. Nato se je razvil dolg sprevod različno napravljenih šem, nekatere so imele tudi živalski rep. Eden izmed fantov je bil preoblečen v žensko, bil je »Pustova nevesta«, ni pa nič žaloval, ampak venomer zbijal »nepriстойne in razuzdane šale«. Prav takšno je bilo tudi vedenje repatih šem, »črno ali rdeče in žolto po obrazu pomazanih«. Zaletovale so se v dekle, ki so hodile k mestnemu studencu po vodo ali pa se s polnimi »čobricami« na glavi vračale domov. Že se je ta sprevod bližal župni cerkvi, kar se iz nje prikaže tedanji metliški kaplan, poznejši ameriški misijonar in škof Friderik Baraga. S palico v roki se ustavi pred godci, potegne izpod sukne razpelo, ga vzdigne in v sveti jezi zavpije: »Križajte ga! Križajte ga drugič!« Vse ostrmi, nihče ne erno. Samo eden izmed godcev sikne tovarišu: »Hajd naprej, pogazimo farja! Nihče ga ne posluša, ves sprevod se začne razhajati. Na tleh ostane nosilnica s slamnatim Pustom. Baraga se zdaj skloni nadenj. V zanesenosti ne vidi, da je Pust slamnat. Začne ga opominjati. Množica naokoli pa v smeh — tedaj šele goreči dušni pastir spozna svojo zmoto...«

Za zaključek naj zaželimo, da bi spoznali svojo zmoto tudi vsi tisti, ki danes »preganjajo« Pusta, saj so jo spoznali celo strogi ljubljanski jezuiti, krški sodnik in znameniti Friderik Baraga.

JOŽE PRIMC

KISEL NASMEŠEK — Pankerića Andreja se je zvito in kisel smehljala, ko je spremljala žalostni dogodek v Kočevju, kjer so spravili na hladno »funkcionarja vseh funkcionarjev, izobraženega na plesnih tečajih in strokovnjaka za svetnike, ki rešujejo tečajne razlike«. Z verigami, zakovicami in sponkami je čvrsto pripeta na lepšo bodočnost, ki s Pustom ni šla v grob. (Foto: J. Primc)

ZAMRZNJEN PUST — Sevničani so letos nesrečnega Pusta globoko zamrznili, namesto da bi ga pokopali, kot veleva stari običaj. So pač pametne glave in vedo, da bodo optimizem še kako potrebovali v sedanjih razmerah; takrat bodo Pusta zbudili in spravili k življenju, da ne bo v prazno drnjahal kot rudnik B(i)lanca. Na sliki: zamrzovalni rov za sevnškega Pusta (Foto: A. Železnik).

KLOBASACIJA — Uspešno so vsaj za nekaj veselih pustnih uric razrešili težko vprašanje komasacij (klobasacij?) v Brezicah, kjer so združeni Artičani, Brezničani in Čatežani z Brezničani pripravili zanimiv pustni sprevod, ne da bi se kaj dosti dogovarjali, pregovarjali, spreminjali ustavna določila in pretehtavali ustavnost dogovorjenega in rečenega. (Foto: J. Teppey)

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 1. III.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Zakaj, zakaj. Mesto raste, Angleščina, Branje, Poročila
10.35 TV V ŠOLI 12.30 POROČILA
17.20 — 23.50 TELETEKST
17.35 POROČILA
17.40 ČIV. ČIV. ŠE DOLGO BOM ŽIV, prvi del
17.55 GRIZLI ADAMS, ameriška nanizanka
18.25 OBZORNİK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 AJDNA, ponovitev izobraževalne oddaje
19.00 SPEKTER: Raziskave ledenikov
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 PRIČEVANJA O EDVARDU KARDELJU: Krištofovo zorenje, 2. del dokumentarne serije
20.40 NE PRFZRITE

20.55 MIKE HAMMER, ameriška nanizanka
21.45 DNEVNIK
21.55 ČLOVEK SLON

To je pretresljiv film, podoba človeških zmot in zablod, da bi morda lahko našli potrditev samega sebe in lastne normalnosti v spačenosti sočloveka. Film govori o človeku, ki je od rojstva močno deformiran, ima tako imenovano »slonovo glavo in ga kažejo kot sejemsko zanimivost. V resnici pa je ta človeška spaka globoko čuteče bitje, ki pozna tudi Sveto pismo in šele zdravnik Johna Merrička, kot je bilo človeku, o katerem film pripoveduje, ime, počloveči, zavaruje v bolnišničnem azilu in ga uveljavi, prav tako pa sebe, v svetu aristokracije, ki je navdušena nad človeškimi sposobnostmi te spake. Toda ta naklonjenost Merrička ne more osvoboditi spačene podobe, globoke človeške melanholije in prizadetosti. Globoko human film, ki govori tudi o snačenosti

ti normalnih ljudi, ki so presenečeni, ko najdejo več človečnosti pri tistem, kar jim je na videz tako malo podobno.

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Mama, ata in jaz — 18.15 Ženska in alkoholizem — 18.45 Humoristični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 21.00 Vidiki — 21.50 Črna serija (francoski film)

TV ZAGREB

16.20 Video strani — 16.30 TV v šoli — 17.30 Poročila — 17.35 TV koledar — 17.45 Mama, ata in jaz — 18.15 Ženska in alkoholizem — 18.45 Humoristični klub — 19.30 Dnevnik — 20.00 Gangsterska kronika — 20.55 Zabavna oddaja — 21.40 Dnevnik — 21.55 V petek ob 22. uri

SOBOTA, 2. III.

7.45 — 12.15 in 15.20 — 23.10 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 F. Rudolf: ČAROBNA VRTAVKA, 1. del
8.20 P. Stroyer: PEPE S TROBENTOM
8.35 A. Ingoli: UDARNA BRIGADA, ponovitev 6. dela lutkovne nadaljevanke
8.50 PEPELKA NA OBISKU (po motivih pravljic Ele Peroci)
9.20 PRVA LJUBEZEN, dokumentarni film
9.50 MITI IN LEGENDE: Zgodbe o mezopotamskih bogovih, 1. del
10.05 OTROŠKA TELEVIZIJA: Plava oddaja
10.35 MPZ ZAGORJE 84, prva oddaja
11.05 ČUDEŽI NARAVE: SKRIVNOSTNI SVET OPIC, 2. del
11.30 PRIČEVANJA O EDVARDU KARDELJU: Na pragu spomina, ponovitev 1. dela dokumentarne serije

12.10 POROČILA
15.35 POROČILA
15.40 PLAVAČ IN VRATKO, češko-slovaški mladinski film
17.00 PIV KOŠARKI — PARTIZAN: BOSNA, prenos
18.30 BOJ ZA OBSTANEK: Peščena pregrada, angleška dokumentarna serija
18.55 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 PROSLAVA OB 50-LETNICI PLANICE, prenos iz Cankarjevega doma
20.55 ZRCALO TEDNA
21.15 PYGMALION, angleški film
Antična legenda o ciprskem kiparju Pygmalion, ki je izrezljal svoj ženski ideal in ga je boginja Afroditia oživila, ker se je tako zaljublil vanj, je bila osnova za Shawjevo bridko satiro o profesorju Higginsu in njegovi učenci, ulični prodajalki cvetja Elizi Doolittle.
23.05 POROČILA

DRUGI PROGRAM

14.00 Krik ranjenih (indijski film) — 16.20 Hobit — 17.05 Sto radosti (sovjetski film) — 18.10 Zgodbe iz delavnice — 19.00 Ljudski običaji — 19.30 Dnevnik — 20.00 V družbi s skupino »Divje jagode« — 20.30 Dobrodošla — 21.15 Poročila — 21.20 Športna sobota — 21.45 Mohiere (francoska nadaljevanke) — 22.45 Poezija

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli — 15.45 Kritična točka — 16.15 Narodna glasba — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka Partizan: Bosna — 18.30 Turistični panoptikum — 19.30 Dnevnik — 20.00 Tajni agent Flint — 21.45 Dnevnik — 22.00 Za konec tedna

NEDELJA, 3. III.

8.15 — 12.35 in 14.05 — 22.05 TELETEKST
8.30 POROČILA
8.35 ŽIV ŽAV: Risanke, Smrkci
9.25 GRIZLI ADAMS, ponovitev ameriške nanizanke
9.55 ŽIVLJENJE VERDIJA, ponovitev 6. dela italijanske nadaljevanke
11.10 FESTIVAL DOMAČE ZABAVNE GLASBE — PTUJ 84, 3. oddaja
11.40 625 — oddaja za stik z gledalci
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 POROČILA
14.20 MOSTOVI
14.50 N. Novak: GLEDALIŠČE V

HIŠI, nadaljevanje in konec
15.40 POROČILA
15.45 MAYERLING, angleški film
To je romantična avstroogrška zgodba o ljubezni med prestolonaslednikom Rudolfom in Marijo Večero, ki je razburjala dunajski dvor, pripoved o svojeglavem Rudolfu, tiranskem Francu Jožefu, razumevanju kraljici materi in o strastni ljubezni med Rudolfom in Marijo, ki se konča s samomorom nežnih ljubimcev.
17.55 TV KVIZ
18.50 KNJIGA
19.05 RISANKA
19.25 PODARIM — DOBIM, 3. žrebanje
19.30 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

9.00 Oddaje za JLA, Bitka na Neretvi (jugoslovanski film) — 13.45 TV esej — 14.30 Atene: EP v dvoranski atletiki — 19.10 Na štirih koleh — 19.30 Dnevnik — 20.00 Moja domovina — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 TV kinoteka: Virginia City (ameriški film)

PONEDELJEK, 4. III.

17.20 — 22.20 TELETEKST
8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Varujmo zobe, Jeziki manjšin, Predstavljamo vam, Pristop k umetniškemu delu, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
17.35 POROČILA
17.40 OTROŠKA TELEVIZIJA: Pisana oddaja, nanizanka TV Beograd
18.10 F. Rudolf: ČAROBNA VRTAVKA, 2. del

18.25 PODRAVSKIH OBZORNİK
18.45 VAM, zabavno-glasbena oddaja
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 L. La Plante: VDOVE, nadaljevanje in konec
20.55 AKTUALNO: Manj razviti v prihodnje
Katera republika ali pokrajina se bo v prihodnje še obdržala na seznamu manj razvitih, na osnovi katerih kazalcev in meril bo to moč ugotoviti? Zapleteno vprašanje, na katerega

DRUGI PROGRAM

17.30 Beograjski TV program — 19.00 Telesport — 19.30 Dnevnik — 20.00 Raziskovanja — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Dinastija — 22.00 Festival italijanske popevke Sanremo 85

TOREK, 5. III.

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Dan žena, Izbrali smo za vas, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
16.00 — 23.10 TELETEKST
16.15 ŠOLSKA TV: Zasužnjeni, a ne pokorjeni, Varnostni pas
17.35 POROČILA
17.40 MPZ ZAGORJE 84, 7. oddaja
18.10 MITI IN LEGENDE: Mezopotamski miti — ZGODBE O MEZO-

POTAMSKIH BOGOVIH, 2. del
18.25 OBALNO KRAŠKI OBZORNİK
18.40 PERISKOP
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 Saša Vuga: RAJNI TAKRAT, TV drama
21.05 OMIZJE

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju — 18.15 Življenje knjige — 18.45 Železi ste, pogledje — 19.30 Dnevnik — 20.00 Narodna glasba — 20.45 Žrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.04 Revolucija, ki traja — 21.50 Izobraževalna oddaja

SREDA, 6. III.

9.15 TV V ŠOLI: Poštni nabiralniki, Stare kulture Mezopotamije, Posvetovalnica za starše, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
17.15 — 23.05 TELETEKST
17.30 POROČILA
17.35 KLOBUČEK IN KLOBUČICA, 1. del predstave Lutkovnega gledališča Maribor
18.25 NOTRANJSKI OBZORNİK
18.40 RAČUNALNIŠTVO, angleška

izobraževalna serija
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.45 Sokoli — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Prijatelji glasbe — 19.30 Dnevnik — 20.00 Športna sredi

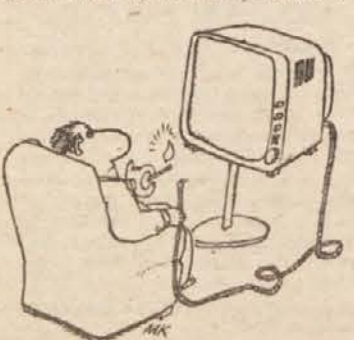
ČETRTEK, 7. III.

9.00 TV V ŠOLI: Povej mi, povej, Ljubzen, Nihče ne skrbi zanje, Okno v

vesolje, Za vaš odmor, Antarktika, Poročila
10.35 TV V ŠOLI
12.30 POROČILA
16.00 — 22.30 TELETEKST
16.15 ŠOLSKA TV
17.35 POROČILA
17.40 ZLATA PTICA
17.55 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: Beltinska banda
18.25 KOROŠKI OBZORNİK
18.40 DELEGATSKA TRIBUNA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 TEDNIK
21.10 P. Haavikko: ŽELEZNA DOBA, nadaljevanje in konec

DRUGI PROGRAM

17.25 Dnevnik — 17.46 Jelenček — 18.15 Človekove pravice in svobode — 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 19.00 Risanke — 19.30 Dnevnik — 20.00 Želena doba (3. del finske nadaljevanke) — 21.30 Poročila — 21.35 Tokio: SP v umetnostnem drsanju

Na podlagi 25. člena statuta Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, določil Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS, št. 3/81), Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981—1985 ter 24. člena in 26. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Krško Odbor za graditev in prenovu stanovanj Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško

objavlja javni natečaj

- za posojila organizacijam združenega dela, TOZD in DS za nakup in zidavo stanovanj **65.660.000,00 din**
 - za kreditiranje komunalnega opremljanja zemljišč v usmerjeni gradnji ali kreditiranje izgradnje omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega in sekundarnega pomena **20.100.000,00 din**
 - za revitalizacijo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini po letnem programu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško **12.000.000,00 din**
 - za posojila delavcem za nakup stanovanj v etažni lastnini ter posojila delavcem za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš **38.000.000,00 din**
 - za posojila delavcem, zaposlenim pri zasebnih delodajalcih, za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš ter nakup stanovanj v etažni lastnini **4.300.000,00 din**
 - dodatna sredstva za kreditiranje udeležencev NOB za gradnjo in adaptacijo njihovih stanovanjskih hiš **5.800.000,00 din**
 - dodatna sredstva SPIZ za prenavo, adaptacijo in modernizacijo stanovanjskih hiš upokojujencev in invalidov **7.000.000,00 din**
- SKUPAJ 152.860.000,00 din**

I. UPRAVIČENCI DO POSOJIL

- OZD, TOZD in DS, ki so podpisale Samoupravni sporazum o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981—1985,
- Samoupravna komunalna interesna skupnost občine Krško in komunalne organizacije, ki so podpisale Samoupravni sporazum o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti za obdobje 1981—1985,
- Enota za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami in poslovnimi prostori Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško ali podpisniki Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981—1985, če imajo usklajeno revitalizacijo objekta z letnim programom Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško,
- delavci, ki združujejo svoje delo v OZD, TOZD in DS, ki združujejo sredstva vzajemnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško,
- delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom, in pri njih zaposleni delavci, če združujejo sredstva vzajemnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško,
- udeleženci NOB, stanujoči na področju občine Krško,
- upokojujenci in invalidi, stanujoči na področju občine Krško.

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

- za OZD, TOZD in DS
Posojilo iz vzajemno združenih sredstev vzajemnosti lahko pridobijo OZD, TOZD in DS, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so sprejele samoupravne splošne akte o osnovah in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, usklajene z Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in Družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji
- da začasno niso sposobne oblikovati dovolj sredstev v skladu skupne porabe za planiran obseg stanovanjske gradnje, ki vrednostno ni večji od 3,6% celotne mase BOD v tem obdobju
- da združujejo sredstva za vzajemnost v dogovorjenem roku in obsegu ali pa so zaradi neugodnih poslovnih rezultatov začasno oproščene tega združevanja v stanovanjski skupnosti
- da prikažejo potrebe po stanovanjih in program reševanja stanovanjske problematike svojih delavcev
- da sprejemajo obveznost zagotavljanja lastne udeležbe, vračila anuitet in izpolnjujejo obveznosti posojil iz združenih sredstev vzajemnosti
- da gradijo ali kupujejo stanovanja v okviru programa stanovanjske izgradnje stanovanjske skupnosti.

Poleg navedenih izjav je potrebno vlogi predložiti še:

- izračun povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji v letu 1984
- sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje nakup ali gradnja najemnih stanovanj.

Lastna udeležba OZD, TOZD in DS za gradnjo ali nakup stanovanj v družbeni lastnini znaša najmanj 40% od predračunske vrednosti ali od končne kupoprodajne cene.

Organizacija, katere povprečni OD na zaposlenega znaša več kot povprečni mesečni OD na zaposlenega v republiki, plača lastno udeležbo po progresivni lestvici, s tem da se za vsakih 5% prekoračitve OD lastna udeležba poveča za 5%.

Lastna udeležba	Pripada posojilo od predračunske ali končne vrednosti stanovanj	Odplačilna doba posojila
40%	60%	10 let
45%	55%	10 let
50%	50%	8 let
55%	45%	8 let
60%	40%	7 let

- za Samoupravno komunalno skupnost in komunalne organizacije
Do posojil iz združenih sredstev vzajemnosti, namenjenih za kreditiranje komunalnega opremljanja zemljišč in izgradnje omrežja komunalnih naprav in objektov primarnega in sekundarnega pomena, so upravičene organizacije če izpolnjujejo naslednje pogoje in priložijo k vlogi izjave:

- za združujejo sredstva vzajemnosti pri SSS Krško v dogovorjenem roku in obsegu
- sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje najem posojila in se zagotavljajo lastna sredstva za plačilo lastne udeležbe in za plačevanje posojila
- program izgradnje in tehnično dokumentacijo
- izračun stroškov in vire sredstev.

Lastna udeležba znaša 40% od investicijske vrednosti.

- za revitalizacijo stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini

Veljajo isti pogoji kot pod točko II/2.

- za individualne prosilce

Do posojil iz združenih sredstev vzajemnosti za nakup etažnih stanovanj, za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš pa so upravičeni delavci iz točke I./4, če:

- imajo do dneva objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo najmanj do III. gradbene faze, to je objekt, zgrajen do pod strehe, oz. objekt, zgrajen do 40%
- imajo do dneva objave tega razpisa zgrajeno stanovanjsko hišo do faze, ki je potrebna za postavitve montažne stanovanjske hiše, ter zagaranjena lastna sredstva do višine minimalne lastne udeležbe
- že izvajajo adaptacijska dela na stanovanjski hiši, oz. če dozidujejo ali nadzidujejo stanovanjski objekt, ki bo predstavljal samostojno stanovanjsko enoto, da je le-ta zgrajen do vključno III. gradbene faze
- bodo s preureditvijo podstrešja v stanovanjski hiši, katere solastniki so, pridobili nove stanovanjske površine, ki ne presegajo normativov stanovanjske površine za eno družino
- kupujejo stanovanje, zgrajeno v okviru usmerjene stanovanjske izgradnje občine Krško.

Prednost pri pridobitvi posojila imajo tisti upravičenci, ki:

- nimajo stanovanja ali imajo neprimerno ali neustrezno stanovanje in niso sami in njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda, ki presega 42 m²
 - imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje in bodo z gradnjo ali nakupom stanovanja oz. stanovanjske hiše sprostili družbeno stanovanje v roku 1 leta
 - so imeli nižji povprečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu
 - ne izpolnjujejo pogojev lastne udeležbe, osebni dohodek družine pa ne presega 20% povprečnega osebnega dohodka na družinskega člana v preteklem letu.
- za delavce, zaposlene pri zasebnih delodajalcih
Veljajo isti pogoji kot pod točko II./4.
 - za udeležence NOB
Veljajo isti pogoji kot pod točko II./4.
 - za upokojujence in invalide
Veljajo isti pogoji kot pod točko II./4.

III. VIŠINA POSOJILA ZA TOČKE II/4, 5, 6, 7

- Posojilo, ki ga dobi delavec za nakup etažnega stanovanja, znaša največ do 30% predračunske ali kupoprodajne cene standardnega stanovanja.
- Posojilo, ki ga dobi delavec za gradnjo, adaptacijo, dozidavo ali nadzidavo stanovanjske hiše, pa do 30% od vrednosti standardnega stanovanja, ki se izračuna: 4-članska družini pripada po pravilniku stanovanjska površina 70m², če pa je dejansko število večje, se stanovanjska površina poveča za 15 m², vendar ne več ko 90 m². Za izračun vrednosti standardnega stanovanja oz. stanovanjske hiše se uporablja povprečna gradbena cena 1 m² stanovanjske površine v okviru družbeno usmerjene stanovanjske gradnje v občini Krško v letu 1984 in znaša 33.248,22 din.
- Delavec, ki gradi, kupuje, prenavlja, doziduje ali nadziduje stanovanjsko hišo, katere standardna površina je večja od površine pripadajočega standardnega stanovanja, ne more dobiti posojila za del stanovanjske hiše, ki presega standardno stanovanjsko površino.
- Skupna vsota vseh posojil za nakup etažnega stanovanja ne sme presegati 80% predračunske ali končne vrednosti po kupoprodajni pogodbi ob upoštevanju standardne površine stanovanja.

- Skupna vsota vseh posojil za gradnjo, adaptacijo, dozidavo in nadzidavo stanovanjskih hiš ne sme presegati 60% vrednosti standardnega stanovanja. Posojila na podlagi dinarskega varčevanja se ne bodo upoštevala v masi pridobljenih posojil.
- Za izenačevanje vseh posojil, ki so jih prejeli prosilci pred razpisom, se bodo le-ti revalorizirali v čas razpisa po sprejeti lestvici letnih revalorizacijskih količnikov.
- Upravičencem do posojila, katerih zakonec je že prejel stanovanjsko posojilo pri drugi stanovanjski skupnosti, se lahko odobri samo razlika med revaloriziranim posojilom, ki ga je dobil zakonec, in možnim posojilom, ki bi ga lahko dobil upravičenec.

Vsi upravičenci do posojila bodo točkovani po Pravilniku o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Krško.

Posojilo se ne bo dodeljevalo tistim prosilcem, ki:

- jim je bilo v letu 1984 dodeljeno maksimalno število točk na lastno udeležbo
- so imeli objekt zgrajen do 90% oz. do 100% in jim je bilo v 1984 dodeljeno posojilo
- so že pridobili povečano posojilo zaradi izpraznitve družbenega stanovanja v roku enega leta
- za katere se bo ugotovilo, da imajo objekt zgrajen do 90% oz. do 100%
- bodo zbrali na podlagi točkovanja 300 ali manj skupnih točk
- še niso pričeli z adaptacijskimi deli na stanovanjskem objektu
- bodo opravljali tekoča vzdrževalna dela na stanovanjskem objektu.

Vsem tistim prosilcem s področja Kostanjevice in okolice, za katere se bo ugotovilo, da morajo stanovanjsko hišo obnoviti tudi zaradi potresa v letu 1984, se bo pri točkovanem sistemu dodalo 100—600 točke, glede na ugotovljeno škodo.

IV. OBRESTNA MERA IN ODPLAČILNA DOBA

Obrestna mera za vsa posojila po tem razpisu je 8% na leto.

Odplačilna doba za točke 1, 2 in 3 tega razpisa je navedena v poglavju II pod »pogoji za pridobitev posojila« pri točki 1.

Odplačilna doba za točke II/4, 5 in 6 pa bo določena po kreditni sposobnosti posojiljemalca in njegovih družinskih članov in na podlagi povprečnega mesečnega osebnega dohodka na člana družine, vendar ne more biti daljša od 15 let in ne krajša od 5 let.

V. VLAGANJE VLOG

- Prosilci za posojila pod točko II/1, 2 in 3 vlagajo vloge v vsemi potrebnimi izjavami.
- Prosilci za posojila pod točko II/4 in 5, ki želijo pridobiti posojilo, vlagajo vloge na posebej tiskanih obrazcih, ki jih dobijo pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško, CKZ 30.
- Prosilci pod točko II/6 in 7, ki želijo pridobiti posojilo, vložijo poleg lastnoročno napisane vloge še naslednjo dokumentacijo:
 - izpisek iz zemljiške knjige kot dokaz o lastništvu
 - gradbeno dovoljenje ali prigrasitev gradbenih del
 - odrezek zadnjih treh mesecev pokojnine ali drug dokaz o dohodku.

Rok za sprejemanje vloge po tem razpisu je 28. 3. 1985. Vloge za posojila, ki bodo vložena po tem datumu, in nepopolne vloge ne bodo obravnavane.

VI. DRUGA DOLOČILA

Odbor za graditev in obnovo stanovanj bo po preveritvi vlog izdelal prioriteto listo ter jo dal v potrditev zboru uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, ki jo bo tudi objavil na vseh oglasnih deskah OZD, TOZD in DS, podpisnikov Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško za obdobje 1981—1985.

Upravičenci, ki ne bodo uvrščeni na prioriteto listo, lahko vložijo ugovor v roku 15 dni po dnevu objave na skupščino Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško. Sklep skupščine je dokončen in nanj ni pritožb.

Upravičenci, katerim bo odobreno posojilo po tem razpisu, bodo sklepali posojilne pogodbe pri LB — TPB Krško PE za stanovanjsko in komunalno kreditiranje.

Krško, dne 20. 2. 1985

Odbor za graditev in prenovu stanovanj
133/9-85

**Krka, tovarna zdravil,
KRKA n. sol. o., Novo mesto**

objavlja
prosta dela in naloge v tozdu Zdravilišča

— vodje kuhinje v PE hotel Grad Otočec

Za opravljanje del se zahteva V. stopnja strokovne izobrazbe gostinske smeri in 3 leta delovnih izkušenj. Kandidate, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresirani za opravljanje navedenih del, vabimo, da oddajo pismene prijave v roku 8 dni v kadrovsko službo delovne organizacije v Novem mestu, C. herojev 45. Na navedenem naslovu lahko dobijo kandidati tudi vse informacije.

135/9-85

NAŠ KULTURNI DAN

8. februarja smo imeli na naši šoli kulturni dan. Učenci nižjih razredov so si ogledali film, nato pa risali in opisovali najljubše prizore iz filma ter pripravili razstavo. Učenci višjih razredov smo v Domu kulture poslušali koncert Lada Jakšca iz Ljubljane. Pred tem so petošolci obiskali knjižnico SŠTZU in Jakšev dom, šestšolci Dolenjski muzej, sedmošolci Jakšev dom in kulturne znamenitosti mesta, osmošolci pa študijsko, pionirsko in ljudsko knjižnico. Literarni krožek je tudi letos obiskal grob Primčeve Julije in položil šopek nageljinov. V šoli pa so mladi knjižničarji pripravili razstavo o Prešernu.

MATEJA RAVBAR
OŠ Milka Šobar—Nataša
Novo mesto

ZIMSKI ŠPORTNI DAN

V sredo, 13. februarja, smo imeli športni dan. Peti in šesti razredi so tekmovali v smučanju in sankanju v Paletovi dragi, sedmi in osmi razred pa so tekmovali na Gričku. Dekleta so se pomerila v odbojki, zmagala je ekipa 8.b. Drugi so tekmovali v streljanju.

MATEJA ŠEPEAR
OŠ Črnomelj

**SOZD REK Edvarda Kardelja Trbovlje
DO Rudniki rjavega premoga Slovenije
TOZD Rudnik rjavega premoga
Kanižarica — Črnomelj**

Na osnovi sklepa delavskega sveta se proda na javni dražbi, ki bo v četrtek, dne 7. 3. 1985, ob 11.00 uri pred upravo Rudnika Kanižarica

1 osebno vozilo

LADA 2102 Karavan, leto proizvodnje 1983, 44 KW, 1198 cm³

Izključna cena znaša 250.000,00 din. Prednost pri licitaciji ima družbeni sektor. Ogled je možen eno uro pred pričetkom dražbe. Udeleženci dražbe morajo pred pričetkom dražbe vplačati na blagajni rudnika varščino v višini 10% od izključne cene.

Najnižji dražbeni znesek je 1.000,00 din. Kupec mora vplačati kupnino in prevzeti vozilo v roku 5 dni po dnevu prodaje. Vse datjave v zvezi s prodajo plača kupec.

127/9-85

**»Novotehna« trg. pod. na debelo in drobno,
p.o.
Novo mesto, Glavni trg 11
Komisija za delovna razmerja**

objavlja
prosta dela in naloge

1. lesarski tehnik

— tehnolog v PE Mizarstvo Mirna peč

2. mizar

v PE Mizarstvo Mirna peč

3. avtomehanic

v PE Avtomobilski servis Trebnje

4. samostojni prodajalec tehnične stroke

v PE št. 2, Novo mesto

5. trgovski delavec

Pogoji za zasedbo:
Pod 1: lesarski tehnik in 2 leti delovnih izkušenj v stroki, poskusno delo 2 meseca.

Pod 2: KV mizar in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca.

Pod 3: KV izobrazba avtomehanske stroke in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca.

Pod 4: KV izobrazba trgovske smeri in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca.

Pod 5: NK delavec in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec.

Za objavljena prosta dela in naloge bomo delovno razmerje sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Ponudbe z dokazili naj kandidati pošljejo na naslov v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate pismeno obvestili v 30 dneh po objavi.

128/9-85

**DO »Iskra«, Industrija
kondenzatorjev Semič**

**Delovna skupnost skupnih služb
TOZD Mehanski deli in naprave**

Komisija za delovna razmerja Delovne skupnosti skupnih služb in TOZD Mehanski deli in naprave

objavlja
prosta dela in naloge, in sicer v Delovni skupnosti skupnih služb za

1. diplomirane inženirje elektrotehnike in
2. diplomirane inženirje strojništva

za delo na razvojnem področju in v projektivi. Kandidati morajo imeti visoko izobrazbo in odslužen vojaški rok. V TOZD Mehanski deli in naprave objavljamo prosta dela več

rezkalcev.

Kandidati morajo imeti poklicno šolo IV. stopnje in odslužen vojaški rok. Delo se opravlja v dveh izmenah. Vse potrebne informacije dobite v kadrovske službi DO — telefon 56-230.

129/9-85

**Beogradska banka —
Temeljna banka Ljubljana
Agencija Ribnica,
posluje od 1. 3. 1985 dalje, in sicer:**

ponedeljek od 8. do 17. ure, torek, sredo, četrtek in petek pa od 8. do 15. ure.

137/9-85

**Državna založba Slovenije
Ljubljana, Mestni trg 26**

K sodelovanju vabimo delavke, ki bi opravljale delo po pogodbi v manjšem počitniškem domu v Piranu:

1. kuharice

za vodenje dela v kuhinji, kuhanje in delitev hrane

2. kuhinjske pomočnice — servirke

za pomoč pri delu v kuhinji, prodajo pijač in serviranje hrane

3. pomožne delavke

za opravljanje pomožnih kuharskih del, pranje in pospravljanje sob in drugih prostorov

Prednost pri sklenitvi pogodbe imajo delavke z izkušnjami pri podobnih delih in nalogah.

Delo traja od 1. junija do 1. septembra 1985.

Pisne prijave z opisom delovnih izkušenj sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Splošno kadrovske sektor, Ljubljana, Mestni trg 26.

130/9-85

**Industrija pletenin INPLET p. o.
Dolnje Brezovo 34, 68290 Sevnica
Slovenija**

**Industrija pletenin
Inplet v ustanavljanju
Sevnica, Dolnje Brezovo 34.**

Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela oz. naloge:

1. izmenovodja oplemenitilnice

— 2 delavca

Pogoji: — ing. tekstilne tehnologije ali tekstilno-kemijski tehnik

— eno leto delovnih izkušenj.

— delo v treh izmenah.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev sprejema splošno kadrovska služba 10 dni po dnevu objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izteku objave.

132/9-85

**Na podlagi sklepa komisije za delovna
razmerja pri Svetu delovne skupnosti
Temeljnega sodišča v Novem mestu**

objavlja
prosta dela in naloge

1. vodje službe za sodno upravo

(tajnik sodišča)

2. vzdrževanje snage

(snažilca)

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

pod 1: končana pravna fakulteta

3 leta delovnih izkušenj

pod 2: končana osnovna šola

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 8 dneh, po objavi na naslov: Temeljno sodišče v Novem mestu, Jerebova 2 (tajništvo).

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 8 dneh po preteku prijavnega roka.

131/9-85

**Delovna organizacija Prevoz
Brežice
Komisija za delovna razmerja**

objavlja več prostih mest

voznikov za domačo in mednarodno špedicijo

Pogoji:

— voznik C in E kategorije

— eno leto delovnih izkušenj

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki imajo več delovnih izkušenj na špediciji.

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za delovna razmerja DO Prevoz Brežice 15 dni po objavi. Nepopolnih vlog komisija ne bo obravnavala.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

136/9-85

**Samoupravna stanovanjska skupnost
občine Metlika**

Odbor za reševanje stanovanjskih
vprašanj članov ZZB NOV

razpisuje

natečaj

za posojilo pri dograditvi in obnovi stanovanj članom
ZZB NOV Metlika v razpisni vsoti

2.000.000,00 din

Prosilci borci s priznano posebno dobo za čas NOV kot tudi vdove padlih in umrlih borcev NOV, vojni invalidi in invalidski družinski upravičenci lahko dobijo posojilo za dograditev ali obnovo stanovanja ali stanovanjske hiše. Posojilo lahko dobijo člani ZZB NOV, ki stalno prebivajo na območju občine Metlika in nimajo zadovoljivo rešenega stanovanjskega vprašanja.

Ob enakih pogojih imajo prednost tisti prosilci, ki do sedaj niso dobili družbene pomoči.

Posamezni prosilec lahko dobi do 200.000 din posojila z odplačilnim rokom do največ 20 let.

Prošnjo za dodelitev posojila je treba vložiti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Metlika najkasneje do 20. 3. 1985.

Prosilci, ki so vložili prošnje pred razpisom, morajo pismeno potrditi, da so kandidati za kredite iz tega natečaja. Rok za potrditev je isti kot za vložitev prošnje.

Prošnje, ki bodo dospele po tem roku, ne bodo upoštevane.

134/9-85

**DO »Komunala« Novo mesto, p. o.
Cesta komandanta Staneta 2
Novo mesto**

Zaradi zagotovitve nadaljnjega razvoja komunalne dejavnosti želimo pridobiti iniciativne strokovne delavce, ki bodo s svojim znanjem in delovnimi izkušnjami prispevali k uresničevanju zastavljenih ciljev.

Vabimo k sodelovanju:

- diplomiranega inženirja gradbeništva
- inženirje gradbene, komunalne ali strojne smeri

Zaželene so delovne izkušnje za opravljanje odgovornih strokovnih in vodstvenih opravil na področju komercialne, razvoja vodovodnih in kanalizacijskih sistemov ter uvajanja novih tehnologij.

K sodelovanju vabimo še:

- gradbenega tehnika (pripravnik)
- kemijskega tehnika
- več ključavničarjev
- več monterjev vodovodnih naprav
- več delavcev za komunalna dela

Bodočim sodelavcem nudimo možnost nadaljnjega strokovnega usposabljanja, osebnega razvoja in napredovanja ter reševanja stanovanjskih zadev.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite v 15 dneh po objavi v časopisu splošno kadrovskega sektorja DO Komunala Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 2, 68000 Novo mesto.

**Iskra, Industrija za avtomatiko
Ljubljana, n.sub.o.
Ljubljana, Stegne 15 b**

tozd Tovarna napajalnih naprav
Novo mesto, o.sub.o.
Novo mesto, Bršljin 63

Na podlagi sklepa delavskega sveta, razpisna komisija tozda

razpisuje
prosta dela in naloge

direktorja tozda

(ni reelekcija)

Pogoji za imenovanje:

Za direktorja tozda je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev, določenih v zakonu, izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da ima visoko izobrazbo elektro, strojne ali ekonomske smeri,
2. da ima več kot 5 let delovnih izkušenj v stroki,
3. da zna en svetovni jezik.

Pri izbiri kandidatov se poleg navedenih pogojev upošteva tudi celovitost strokovnih znanj in osebnostnih lastnosti v skladu s kriteriji kadrovanja po družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju občine Novo mesto ter sposobnost za organiziranje in usklajevanje delovnega procesa.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov:

Iskra, Industrija za avtomatiko, tozd Tovarna napajalnih naprav

Novo mesto, Bršljin 63, v zaprti kuverti s pripisom »Za razpisno komisijo«.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 15 dneh od dneva imenovanja.

OPOMBA: Gre za združeni subjekt, ki bo imel po registraciji v sodnem registru ime »tozd Tovarna energetske elektronike, Novo mesto, o.sub.o. Novo mesto, Velika Cikava 22«.

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi ata, stari ata, brat in stric

JANEZ STRAH, st.

iz Kamnega potoka 13 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom vaščanom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi GD Občine in Velika Loka, Stanetu Gorcu za poslovljeni govor ob odprtem grobu, Društvu upokojencev Trebnje, pevcem za zapete žalostne in duhovniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

ALOJZIJA JOVANČIČ

iz Orešja 32

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter spremili pokojno na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo tovarni zdravil Krki, Petrolu, Industriji obutve, družini Hočvar, sosedu Ljubomiru in Perovim. Pristrčna hvala tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

TEREZIJA PERUCI

roj. Roštahar
iz Krškega

Najpristrčneje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti. Pristrčna hvala sodelavcem in OO ZS TOZD Sigmata Brestanica za podarjene vence, Društvu upokojencev, pevcem za zapete žalostne ter duhovnikom za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

NIKOLAJ ČEMAS

iz Učakovcev 24 pri Vinici

Ob boleči izgubi se najpristrčneje zahvaljujemo dobrim sosedom, prijateljem, sorodnikom, znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje in pokojnega spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se DO Petrol Črnomelj, Semič, Metlika in Vinica, GD Učakovci ter ZZB Vinica. Hvala tudi župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: sin Franc z ženo Anico, hči Anica, vnuki Majda, Dušan, Jože, Vlado in Miha ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

ALOJZA HOČVARJA

zidarja v pokoju
s Krke 5

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega v tolikšnem številu spremili na zadnji poti in mu darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo Redkovin, Milanu Moharju, Judežu ter ostalim vaščanom, predstavnikom DOV Varnost, SCGT Novo mesto, Žito—TOZD Pekarna in slaščičarna. Zahvaljujemo se duhovniku za pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, bake, prabake in tete

MARIJE ANŽIČEK

iz Novega mesta

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, za darovano cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Vodniku, ki je dolga leta požrtvovalno skrbel za zdravje pokojne. Obenem se zahvaljujemo župnikom za zadnje poslovljene besede.

Žalujoči: vsi njeni

*Je v našem domu žalost, mrak,
odkar zamrl
v njem je tvoj korak.*

V SPOMIN

25. februarja mineva leto žalosti in praznine, odkar nas je zapustil dragi mož in ati

STANE SMOLIČ

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

Njegovi: žena in hčerke

ZAHVALA

Svojci pokojnega

ALFONZA MIKCA

iz Slepška 3 pri Mokronogu

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami ter nam pisno in ustno izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo osebju zdravstvenega doma Trebnje, zlasti dr. Vilfanovi za lajšanje bolečin, vsem družbenopolitičnim organizacijam, ZB Mokronog, Šentrupert, Mirna, Društvu upokojencev Mokronog, govornikom za ganljive poslovljene besede, trebanjski godbi in vaščanom, ki so nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: žena in sorodstvo

ZAHVALA

V 90. letu je nepričakovano ugasnilo življenje drage žene, mame stare mame, sestre in tete

MARIJE JARC

z Malega vrha 2, Mirna peč

Pristrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem. Lepa hvala vaščanom za vso pomoč, darovane vence in cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo pokojne na zadnji poti. Zahvalo smo dolžni tudi kolektivu Pionir—TOZD MKI za podarjene vence, udeležbo na pogrebu, župniku za opravljeni obred in pevcem. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mož Jože, sin Lojze z družino in ostalo sorodstvo

*Ljubila si življenje,
ljubila si svoj dom,
a v težkem trpljenju
odšla si v večni dom.*

V SPOMIN

2. marca mineva žalostno leto dni, odkar se je od nas za vedno poslovila

PEPCA RAJK

Gabrje 44

Spomin nate živi v naših srcih!
Hvala vsem, ki se je spominjate in ji prižigate svečke v njen spomin.

VSJ NJENI

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše dobre mame, babice in prababice

TEREZIJSKE KRESE

iz Šalke vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence ter nam izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih. Posebno zahvalno izrekamo delavski godbi, govorniku za poslovljene besede ter Društvu upokojencev. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Zinka z možem Hilarijem, sin Rudi z ženo Božo, sin Štefan in ostalo sorodstvo

Šalka vas, 20. februarja 1985

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek in stric

ALOJZ ŠALEHAR

z Male Cikave 1

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Iskreno se zahvaljujemo kolektivoma Industrija obutve Novo mesto, Ključavničarstvu Lisac, Vodopivčevim, patru Niku za lepo opravljeni obred in vsem, ki so pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

*Preljubi očka naš,
prezgodaj si odšel od nas.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina,
spomin na tebe pa živi,
čeprav te več med nami ni.*

V SPOMIN

Minilo je že leto dni, odkar ste nas za vedno zapustili, naš dragi ata

JOŽE JERMANČIČ

Ohranili vas bomo v trajnem spominu.

Žalujoči: žena Lojzka oziroma mama in otroci z družinami

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 28. februarja — Romana Petek, 1. marca — Albin Sobota, 2. marca — Milena Nedelja, 3. marca — Janja Ponedeljek, 4. marca — Kazimir Torek, 5. marca — Janez Sreda, 6. marca — Danica Četrtek, 7. marca — Felicita

LUNINE MENE

28. februarja ob 0.41 — prvi krajec
7. marca ob 3.13 — ščip

BREŽICE: 1. in 2. 3. hongkonški film Meč rumenega tigra. 3. in 4. 3. ameriški film Ragtime. 5. in 6. 3. ame-

riški film Zakaj ste me obsodili na življenje?

ČRNOMELJ: 28. 2. jugoslovanski film (ob 17. uri) Davitelj proti davitelju in (ob 20. uri) Leto odločitve. 1. 3. (ob 20.) in 2. 3. (ob 17. uri) jugoslovanski film Posladkana vodica. 3. 3. italijanski film Nepremagljivi gladiator. 5. 3. nemški film Lažne hčere lažnega doktorja. 7. 3. jugoslovanski film Mister Boo.

KOSTANJEVICA: 2. 3. ameriški film Furijski. 3. 3. italijanski film Banana Joe.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: Od 1. do 3. 3. (ob 16.30 in 19. uri) ameriški film Dan potem. 4. 3. (ob 17. in 19. uri) in 5. 3. (ob 17.) ameriški film Dvojčice iz začaranega mesta. 5. 3. (ob 19. uri) in 6. 3. jugoslovanski film Ugriz angela. 7. 3. ob 15. uri španska melodrama Mati poslušaj pesem moje. 7. 3. filmsko gledališče Boh slon — indijski film.

Branko Lavrenčič, Vel. Podlog, telefon 75-722.

Z 750, letnik 1976, zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. Marjanovič, Stranska vas 1, Novo mesto.

Z 101 C, letnik 1980, prodam. Ljubljanska 25, Novo mesto.

Z 750, letnik 1976, obnovljeno, prodam za 9 M. Telefon 44-649, popoldne, ali Jože Prešeren, Dol. Nemška vas 48, Trebnje.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1984, prodam ali zamenjam. Juršič, tel. 43-731. R 4 GTL, letnik 1982, prodam. Tel. 24-436.

R 4 TLS, letnik 1978, poceni prodam. Zdravko Robek, Dobruška vas 29, Škocjan, tel. 85-218.

Z 101 comfort, prevoženih 45000 km, letnik 1980, prodam. Ogled popoldne. Šmihel 35, Novo mesto.

126 P, letnik 1978, prodam. Tone Pungercar, Slakova 2, Novo mesto.

FICKA, letnik 1970, registriranega do novembra, prodam. Golob, Malenska vas 12, Mirna peč, telefon 84-334.

Kmetijski stroji

TRAKTOR IMT 540 (42 KM, 800 delovnih ur) prodam. Marjan Klemenčič, Mestne njive 45, Novo mesto.

TRAKTOR FENDT (28 KS) s koso, odlično ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi lista (885/85) ali po telefonu 72-197, zvečer.

TRAKTOR TV 18 ter kosilnico in travnik v Lepstanu (parcele so tudi za vikend) prodam. Alojz Kocjan, Gorinja Stara vas 5, 68295 Tržišče.

PRODAM premični molzni stroj Nacional v zelo dobrem stanju, mlatilnico s popolnim čiščenjem, črpalko za gnojevko na elektromotor ter zastavo 750, letnik 1970, nevozno, lahko tudi po delih. Janez Koba, Dol. Straža 57.

POSTARI CENI prodam nov kombinirani stroj Osijek Standard UM 11 (mletje koruze, žaga — 8 operacij) ter nov priključek — vlečno frezo za motokultivator Honda F 600. Naslov v upravi lista (886/85).

MOTOKULTIVATOR Agria (8 KM) z obračalnim plugom, koso, frezo ter prikolico prodam. Mikolan, Stopiče 38.

TRAKTOR Ursus 35, dobro ohranjen, prodam. Jože Kosec, Vel. Brunovice 72.

TRAKTORSKO PRIKOLICO, enosno, prodam. Obradovič, Kočarija 15, 68311 Kostanjevica.

TRAKTOR Tomo Vinkovič (18 KM) prodam. Drago Košmrlj, Podklanc 15, 61310 Sodražica.

TRAKTOR Štore 404 prodam ali zamenjam za IMT (35 KM), Ciril Flažs, Sp. Vodale 18, Tržišče.

BCS, staro 4 leta, odlično ohranjen, prodam. Sandi Znidaršič, Slepšek 11, Mokronog.

PRODAM TAM 5500, dobro ohranjen, registriran, in motokultivator GOLDONI — LABIN (14 KS) diesels prikolico. Telefon 84-178.

LIČKALNIK za koruzo ograd prodam. Alfred Zeleznik, 68294 Boštanj 56, telefon (068) 81-069.

PRODAM traktorsko kiper prikolico. Dobrava 17, 68275 Škocjan.

PRODAM

PRODAM nove varnostne pasove za Z-750. Tel. 24-953.

PRODAM otroško posteljo, tel. 25-911.

OKROGLO MIZO s štirimi oblazinjenimi stoli prodam. Nadu, Bršljin 42, Novo mesto.

MOTORNO ŽAGO homelite 360, staro 3 leta, prodam. Franc Derganc, Dol. Straža 115.

VERIGO in list za motorno žago tomos prodam. Tel. 23-355.

PRAŠICA, težkega 120 kg, prodam. Informacije na telefon 44-661.

ZAMRŽOVALNO OMARO (240 l) v polni garanciji prodam. Katič, Kajuhova, Krško.

500 kg koruze in nekaj kostanjevega kolja prodam. Mačkovec 9, Novo mesto.

CESTNE MREŽE (kotno 45 x 45, ploščato 40 x 10, dolžina 3,5 x 30,2 kom) po ugodni ceni prodam. Mirna peč 109 (železniška postaja).

SENO in 500 kosov rabljene strešne opeke prodam. Franc Kartuš, CBO 7, Črnomelj.

100 6-valnih salonitnih plošč prodam. Telefon 20-276, po 17. uri.

KRAVO, brejo 6 mesecev, prodam. Franc Regina, Vel. Cerovec 28, Stopiče.

PEČ EMO 5 in Džibo prodam. Nahigal, Trebnje, tel. 44-554.

KUHINJSKI PULT (120/44 cm) in pomivalno korito (80/56 cm) bele barve ter kuhinjsko mizo (115/80 cm) z jedilnim kotom, odlično ohranjeno, ugodno prodam. Jože Kragelj, Krško, Rozmanova 18, telefon (068) 71-381.

GARAŽO na Ragoški 6 prodam. Informacije na tel. (061) 40-461.

SUHO SENO in deteljo lucerno prodam. cena 25 din za kilogram. Štefka Frlič, Titova 86, Senovo.

PLETILNI STROJ Passap duomatic in navijalni stroj na dve vreteni prodam. Tel. (068) 25-915.

5 ton sena prodam. Janez Jordan, Draga 1, Šmarješke Toplice, telefon 84-923.

SPALNICO prodam. Telefon 24-070.

PRODAM kueppersbusch in peč Husqvarna. Erna Setine, Adamičeva 4, Novo mesto.

KRAVO, primerno za zakol, mlado, prodam. Juršič, Igljenik, telefon 43-731.

SEDEŽNO garnituro Čabar (4 enosedi in kotni) prodam po polovični ceni. Telefon 24-827, popoldne.

KUHINJO (5,20 m elementov) z nerjavim dvojnimi koritom in štedilnikom ter dve žimnati vzmetnici prodam. Ogled: Cankarjeva 3, Novo mesto, telefon 25-938.

3 m3 smrekovih desk prodam. Vprašajte po telefonu 85-181.

1000 kg koruze prodam. Informacije na tel. 85-985.

PRODAM 100 lesenih izdelanih stebričkov za vinograd ter prešo na kamen. Jože Rešetič, Mihovo 7, 68310 Šentjernej.

5000 kg sena prodam. Stane Škufca, Vel. Podluben 22, Uršna sela.

PLETILNI stroj Empisal, dvoredni, z vzorčnim kartami, avtomatik, ugodno prodam. Telefon 24-256, po 14. uri.

KOMBINIRKO (poravnavanje, debeljenje, žaganje) prodam. Telefon (068) 81-475.

4 kom grede za ostreže (strešne, glajti), dolžine 8,5 m, prodam. Stane Hrovatič, Stranska vas 1, Novo mesto.

PRODAM prikolico za prevoz živine, moped na pet prestav, tip 15 SL. Telefon (068) 40-127.

OVNA in ovco, staro dve leti, prodam. Ciril Grlica, Biška vas 22, Mirna peč.

PRODAM hladilnik, zamrzovalno skrinjo in sedežno garnituro, vse v dobrem stanju. Telefon 20-402.

OSTREŠJE (grušt) 11,5 x 9,5 m prodam. Tel. 22-415, popoldne.

OHRAJENJO spalnico (50.000 din) ter njivo v neposredni bližini Šmarjete 27 a (120.000 din) prodam. Telefon popoldne 22-784.

KUPIM

KRAVO, vozno, kupim. Naslov v upravi lista (887/85).

KUPIM kvalitetne suhe gobe. Telefon (068) 22-004.

POSEST

ZIDANICO z opremo ter 36 ha vinograda prodam. Kati Požar, Poljče 15, 64275 Begunje na Gorenškem.

PRODAM novo zidanico v Šmavru nad Trebnjem (vel. 7,5 x 5,5). Voda, elektrika, vinograd s 450 trtami (cepljenke), sodobno urejen, 300 m od asfalta. Telefon (061) 612-606 ali 612-250.

VINOGRAD v Trški gori z lokacijskim dovoljenjem prodam. Informacije na telefon 22-798.

VINOGRAD s hramom v k. o. Cerovec pri Dolžu (Bukovče) prodam. Tone Draginc, Slavka Gruma 2, Novo mesto.

POSESTVO z vseljivo hišo in gospodarskim poslopjem pri Škocjanu prodam. Naslov v upravi lista (884/85).

VINOGRAD z zidanico v Trški gori prodam. Tel. 85-950.

VINOGRAD v Dedni gori ugodno prodam. Poizese pri Karlu Bohvanu, Dol. Impolje 4, Studenec.

HIŠO pri Dolenjskih Toplicah, vseljivo, z nekaj ari zemlje, prodam. Cena po dogovoru. Informacije od 15. ure dalje. Tončka Medic, Dol. Sušice 20, 68350 Dolenjske Toplice.

PARCELO (cca 1500 m²) za vinograd — ves dan sonce, približno 150 m od asfaltne ceste, odlična priložnost, prodam. Informacije na telefon (061) 343-500, Ljubljana.

MLIN v Gradcu ugodno prodam. Informacije na telefon ZRN 9949/8802689 ali (068) 56-663.

MANJŠI VINOGRAD z zidanico v bližini Sevnice prodam. Informacije po telefonu (068) 81-286.

NJIVO (24 arov) pri Konjci prodam. Peter Rangus, Čadraže 6, Šentjernej.

POSESTVO (18 ha obdelovalne zemlje in 10 ha gozda) prodam. Informacije: Ivan Medved, Sinji vrh 27, Vinica pri Črnomlju.

VINOGRAD v Novi gori — Drašiči na žici prodam. Voda in elektrika. Dovoljena gradnja. Telefon 20-256.

V ROVIŠČU pri Studencu prodam starejšo nenaseljeno hišo z vrtom. Voda in elektrika v hiši. Alojzija Ribič, Koritno 16, 64260 Bled.

RAZNO

SPREJMEM kakršnokoli delo na domu. Naslov v upravi lista (883/85).

PROSIM vse, ki se videli prometno nesrečo, ki se je zgodila 2. februarja 1985 na Ljubljanski cesti (pri Cestnem podjetju), da se mi javijo na telefon 24-780, vsak dan od 16. ure dalje.

MLADA DRUŽINA vzame v oskrbo starejšo bolešno osebo z nekaj zemlje proti darilni pogodbi. Naslov v upravi lista (880/85).

NEZNANO kam so mi odpeljali lovskega terierja, črnega z rjavimi ožgi, starega 10 mesecev, sliši na ime Taliko. Kdor karkoli ve o njem, naj to sporoči na naslov: Darko Luzar, Ivana Roba 27, Novo mesto, telefon 21-543, 21-485.

PREKLICI

JOŽE TOMEČ, Podklanc 1, Vinica, se opravičujem sosedu MIRKU STEGNETU za izrečene žaljivke in se mu opravičujem. Zahvaljujem se mu, da je odstopil od nadaljnje tožbe.

CESTNIKE

DANES praznuje 30. rojstni dan ZINKA ČELIČ iz Uršnih sel. Za njen praznik ji želim veliko sreče, zdravih let v krogu družine. Justič Šobar.

Dragi ženi, mami, stari mami in tašči JOŽEFI TOMČ iz Krivoglavic želijo za njen 70. rojstni dan in god vse

najboljše, posebno zdravlja in zadovoljstva, vsi, ki jo imajo radi.

65. rojstni dan in god bo praznovala FANI SMOLIČ iz Izole. Veliko sreče in trdnega zdravlja ji želi nečakinja Ivica z družino.

Dragemu Albinu Luzarju želijo za njegov praznik vse najboljše, predvsem pa veliko zdravlja žena Štefka in vsi, ki ga imajo radi.

KOKOŠI nesnice za zakol ali za nadaljnjo rejo prodajamo. Naročila sprejema Franci Humeč, Irča vas 18, Novo mesto, tel.: 24-496.

VAŠČANI vasi Banjaloka se zahvaljujejo kolektivu Gasilskega društva Vas — Fara za hitro, požrtvovalno in učinkovito pomoč pri gašenju požara dne 16. februarja v Banjaloki, enaka Gasilskemu društvu Morava za pomoč in Gasilskemu društvu Kočevje. Zahvaljujemo se tudi ljudem, ki so pomagali pri gašenju požara. Se enkrat vsem iskrena hvala!

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ZAPOSILIMO žensko za nego starejše, delno invalidne upokojenke v Beli krajini blizu Gradca. Plača po dogovoru, stanovanje in hrana zagotovljena. Kličite v večernih urah na tel. (066) 76-884.

TAKOJ zaposlim mizarja in delavca za priučitev za delo na terenu v lesni stroki. Telefon (068) 25-691.

DVA strojna mizarja ali priučenega delavca na mizarskih strojih takoj zaposlim. Osebnih dohodkov zelo dober, približno 3,5 M. Matjaž Jurkovič, Straža 111 pri Novem mestu.

SLUŽBO IŠČE

POKLICNI VOZNIK B-C-E kategorije išče delo doma ali v tujini. Naslov v upravi lista (881/85).

KAKRŠNOKOLI DELO v kovinski stroki (plastiki) sprejemam na dom. Naslov v upravi lista (882/85).

STANOVANJA

SOBO, opremljeno in ogrevano, oddam Slovenki — Slovencu. Telefon 24-100.

IŠČEVA stanovanje v Novem mestu. Vidic Roman, Nad Mlini 16, tel.: 25-725.

Motorna vozila

PRODAM ZASTAVO 850, letnik 1983, prevoženih 15000 km. Sever, Stritarjeva 3 (Zibertov hrib).

GOLF JGL, letnik 1982, prodam. Tel.: 24-191 popoldne.

Z 850, letnik 1981, prodam. Štih, Jedinska 11, Novo mesto.

VW 1300, letnik 1971, v dobrem stanju, prodam. Matoš, Biška vas 2, Mirna peč.

ZASTAVO 126 P, letnik 1979, prodam. Jože Lešnjak, Volčkova vas 9, Šentjernej.

ZASTAVO 101, letnik 1979, registrirano do februarja 1986, prodam. Informacije po 15. uri na telefon (068) 21-542.

126 P, letnik 1980, prodam. Telefon 25-990.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto.

USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jenenko.

UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Anton Jakše (vodja novinarskega servisa in EPS), Zdenka Lindič — Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppay, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 40 din. Letna naročnina 1.500 din. Za delovne in družbene organizacije 3.000 din, za tujino 15 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ali ustrezna druga valuta v tej vrednosti). — Devizni račun 52100-620-970-257300-128-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenska banka Novo mesto).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 460 din, za razpise, licitacije ipd. 650 din, 1 cm na določeni srednji ali zadnji strani 700 din, 1 cm na prvi strani 900 din. Vsak mali oglas do 10 besed 300 din, vsaka nadaljnja beseda 30 din. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p. p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon novinarskega servisa 23-610, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka 24-006. — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozd Grafika, Novo mesto — Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da je odprta

KEMIČNA ČISTILNICA

v centru Novega mesta, C. komandanta Staneta 3.

Sezonsko čiščenje v marcu cenejše!

Se priporoča BRUNO MIRT, dipl. ing. kemije.

SOP Krško, specializirano podjetje za industrijsko opremo, komisija za delovna razmerja tozd. Oprema

objavlja naslednja prosta dela oz. naloge:

strugar

- 3 delovna mesta

Pogoji:

- končana poklicna šola za strugarja
- odslužen vojaški rok
- 2 — 3 leta delovnih izkušenj v stroki
- delo v dveh izmenah

Stanovanja ni. Osebnih dohodkov po pravilniku.

čistilec in pospravljalec proizvodnih prostorov

- 2 delovni mesti

Pogoji:

- odslužen vojaški rok
- smisel za red in čistočo
- delo v dveh izmenah

Stanovanja ni. Osebnih dohodkov po pravilniku. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh na naslov: SOP Krško, kadrovska služba, 68270 Krško, CKŽ 141.

141/9-85

Mercator—Agrokombinat Krško, tozd Vinogradništvo—kleti Krško na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

treh vinogradniških delavcev za nedoločen čas in

enega vinogradniškega delavca za določen čas.

Poskusno delo je 1 mesec. Pričetek dela je predviden 15. 3. 1985.

Zainteresirani kandidati naj pisne prijave pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Mercator—Agrokombinat Krško, Krško, CKŽ 52, kadrovska služba. O izbiri bomo kandidate obvestili v 10 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

142/9-85

SGP Pionir, tozd Projektivni biro

razpisuje prosta dela in naloge

samostojnega daktilografa

Pogoj za sprejem je končana dvoletna administrativna šola.

Prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: SGP Pionir, tozd Projektivni biro, Cesta herojev 70, 68000 Novo mesto.

140/9-85

Ljubil si življenje, a v strašnem trpljenju
ljubil si družino in svoj dom, odšel si v večni mir in dom.

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je prezgodaj zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

LEOPOLD ŠTRAUS

upokojeni cestar
iz Gabrja

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih žalovali z nami, darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo kirurškemu oddelku splošne bolnišnice Novo mesto, IMV Novo mesto, Komunalnemu podjetju Novo mesto, Domu starejših občanov Šmihel, govorniku Francu Luzarju, vaškim pevcem ter župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: žena Micka, sinova Polde in Marjan, hčerka Cvetka z družino, sestra Micka, Zalka in Kristina z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po hudi boleznini nas je v 82. letu starosti za vedno zapustila naša draga in nadvse skrbna mama, stara mama, teta in prababica

TEREZIJA PETRIC

iz Trnovca 2

Ob tem se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter sosedom in vaščanom za vso pomoč med boleznijo in ob smrti, za darovane vence in cvetje ter izrečeno sožalje in govornici za poslovilne besede na domu. Posebna hvala zdravniku ZD Metlika, dr. Jurekoviču iz Novega mesta za večletno skrb in zdravljenje ter župniku za govor in obred pri odprtem grobu. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in pokojno spremili v tako lepem številu na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sinovi in hčere z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 70. letu starosti je nepričakovano ugasnilo življenje drage mame in babice

NATALIJE VINDIŠMAN

rojene LEŠIČ
iz Stranske vasi 25, Novo mesto

Najlepša hvala vsem, ki ste mi v najtežjih trenutkih stali ob strani, mi ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojni darovali vence in cvetje, ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala dr. Bogomirju Vodniku za dolgoletno zdravljenje ter zdravstvenemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnice v Novem mestu za lajšanje bolečin. Hvala GD Stranska vas, Lakovnice, Mali Podljuben in Šmihel, godbi, govornikom za poslovilne besede in pevcem KUD Ruperč vrh. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča hčerka Valči z družino

Preljuba naša mama, Spomin na tebe pa živi,
prezgodaj si odšla od nas, čeprav te več med nami ni,
v domu našem je praznina, v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete, 71-letne

JERE ŠRIBAR

Dule 7, Bučka

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter spremili pokojno na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu Strešnik Dobruška vas in kolektivu Labod—tozd Temenica za darovano cvetje, tov. Engelsbergerju za poslovilne besede in župniku za lepo opravljeni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: sinovi Franc, Lojze z družinama, Janez, hčere Martina z družino, Ivanka z Bojano ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in teta

ANA MOVRIN

Prisrčno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo pevskega zboru za lepo zapete žalostinke, predsedniku Gasilskega društva za poslovilne besede in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sinovi Leopold, Alojz, Anton ter Stane z družinami, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo

Stuttgart, Toronto, Montreal, Heilbronn, Ribnica

ZAHVALA

Ob nepričakovni, tragični smrti našega dragega, skrbnega moža, očeta, starega očeta, pradedka in strica

DOLFIJA MIRTELJA

iz Dol. Boštanja

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste z nami v teh težkih trenutkih sočustvovali, nas tolažili in nam nesebično pomagali, darovali cvetje in se v tako lepem številu poslovili od dragega pokojnika. Posebna zahvala sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem, sodelavcem M—Kopitarne Sevnica, OŠ Tržišče in Boštanj, ŽG strojna izpostava Zidani most, Gasilskemu društvu Boštanj, strelski družini Boštanj, Društvu upokojencev, Boštanskemu oktetu ter župniku za lepo opravljeni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 48. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi sin, brat, stric, bratranec in nečak

ALBIN LUZAR

Jugorje 2, Brusnice

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje, se od pokojnega poslovili in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, Najlepša hvala za vso pomoč lovski družini Brusnice in govorniku pri odprtem grobu ter tov. Ivanki Boltez za poslovilne besede, pevcem iz Gabrja za zapete žalostinke, sodelavcem iz IMV in delavcem Iskre ter duhovniku za opravljeni obred in vsem, ki so kakorkoli pomagali.

Žalujoči: mama, sestra in brata z družinami ter vse ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE VAJDA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje in z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala govornikom za poslovilne besede pred domačo hišo in na pokopališču pri sv. Roku, župniku za opravljeni obred, pevkam in godbenikom za zapete in zaigrane žalostinke.

Žalujoči: sinova Milan in Tinko z družinama, sestra Tereziya in ostalo sorodstvo

Metlika, Boldraž, dne 18. februarja 1985

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, očeta starega očeta, brata in strica

FRANCA SIMONČIČA

iz Dol. Boštanja 33

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga spremili na njegov zadnji dom. Vsem, ki so mu poklonili toliko vencev in cvetja, darovali za maše ter nam ustno izrekli sožalje, hvala. Najtopleje se zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Juriju Pesjaku za dolgoletno zdravljenje, za zdravljenje v zadnjih dneh pa dr. Slapšakovi in dr. Groboljšku ter ostalemu osebju zdravstvenega doma Sevnica. Hvala pevcem iz Boštanja in Rakovnika za zapete žalostinke ter številni duhovščini. Hvala podjetju za PTT promet tozd Krško. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

ROZALIJA BREZOVAR

rojena FINK,

iz Dol. Težke vode 16,
vdova po kolarskem mojstru

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Domu starejših občanov Novo mesto, osebju internega oddelka bolnišnice v Novem mestu za skrb in nego v času bolezni, pevcem za zapete žalostinke, župniku za opravljeni obred ter družinama Kastelic, družini Bele, družini Drenik in družini Šimc.

Žalujoči: hčerki Olga in Vika z družinama ter ostalo sorodstvo

Novo mesto, Ljubljana, Dol. Težka voda

IVAN ŽELE

Pred nedavnim je Ivan Žele, ravnatelj metliške osemletke, praznoval 60-letnico in točno pol svoje življenjske dobe je preživel v Metliki.

Pa vendar je Žele postal Belokranjec tako rekoč z dekretom. Ko je mladenič takoj po vojni v Novem mestu končal učiteljski tečaj in opravil učiteljski diplomski izpit, je dobil ukaz, na katerem je pisalo, daje njegovo prvo službeno mesto učitelj v Adlešičih, dve leti za tem, komaj 25-leten, pa je postal načelnik za šolstvo v črnomljskem okraju, po končanem študiju zgodovine in zemljepisa na ljubljanski Višji pedagoški šoli pa je bil nameščen v Metliko.

Ljudje Želeta res najbolj poznajo kot šolnika, spominjajo pa se ga tudi kot družbenopolitičnega delavca, med drugim je bil tudi predsednik občinske Socialistične zveze, poslanec v slovenskem kulturno-prosvetnem zboru, pet let pa tudi predsednik metliške občine, a je vse te funkcije, tudi župansko, opravljal poleg (mikoli pa ne račun) svojega rednega dela ravnatelja šole.

Čeprav Želetovo življenje in delo potrjuje, da je bila njegova odločitev za pedagoški poklic nadvse posrečena in pravilna, pa ga je na to pot pripeljala naključje, saj se je pred vojno kot dijak kočevske gimnazije bolj navduševal za strojništvo in je nameraval šolanje nadaljevati na železničarski strojni šoli v Mariboru. »Vojna pa je vse to postavila na glavo in po vojni me je moj učitelj iz Stare cerkve pri Kočevju nagovoril, da sem se vpisal v pedagoški tečaj,« se spominja. Kaj prida izbire tudi če ne bi bilo vojne, Žele ne bi

imel. »Od doma ne bi mogel pričakovati denarja za šolanje. Oče in mati sta s starejšima bratoma leta 1922 pred fašisti s Primorske pobegnili v Slovenijo in se naselila v Stari cerkvi, oče pa je dobil službo v kočevskem rudniku. Čisti proletarij smo bili, imeli smo leseno bajtico in pol hektarja zemlje, v krizi, ko je oče izgubil vedno delo, je mati hodila na dnino h kočevskim Nemcem. V naši vasi je bilo samo pet slovenskih družin in bolj ko se je bližala vojna, huje borbe smo imeli s tamkajšnjimi kulturbundovci. Žele ne more pozabiti prvih dni vojne, ko se je komaj 15-leten še nekaj slovenskimi fanti dva dneva skrival v hosti v strahu, da jih bodo njihovi kočevskari vrstniki pobili. V kočevskem gradu so že postavili vislice, tako da so tam ujete Slovence pravzaprav rešili okupatorji Italijani, ki so leto za tem tudi mladega Želetovega Ivana odgnali v internacijo v Padovo. Po številnih peripetijah je Žele konec vojne dočakal kot partizan na Koroškem. Med drugim smo zasedli tudi Wagno, mesto, ki je danes pobrateno z Metliko. Ko smo morali zapustiti te kraje, so ljudje jokali, kajti mi, slovenski partizani, ki smo imeli konje, smo jim pomagali orati in obdelovati zapuščena polja.«

Kasneje je bilo eno takih zapuščenih polj belokranjsko šolstvo. Štiri desetletja ga globoko orje in skrbno obdeluje.

A. BARTELI

Prepozno obžalovana nočna pot

Iz Elektrotehne v Krškem ukradli 12 vrtalnih strojev, 9 kotnih brusilk, sesalec, električne škarje in povratno žago — Četverici zaporne kazni

KRŠKO — Veliki senat krške enote Temeljnega sodišča Novo mesto je 20. februarja po javni glavni obravnavi zaradi kaznivega dejanja velike tatvine obsodilo četverico obtožencev, ki so 4. septembra lani vlomili v poslovalnico Elektrotehne v Krškem in ukradli za 763.209 dinarjev tehničnega blaga. 31-letni Marko Šešič iz Piskavice pri Banjaluki, brezposelni železokrivec, je obsojen na 3 leta zapor.

IZŠLE ŠALIJEVE »SIJOČE MRAČINE«

NOVO MESTO — Ta teden se je v novomeški knjigarni in v drugih na Dolenjskem ter po ostali Sloveniji pojavila najnovejša pesniška zbirka Severina Šalija »Sijoče mračine«. Knjiga prinaša izbor iz Šalijevih dosedanjih pesniških zbirk in revijalnih objav: kar pomeni, da gre v glavnem za že znane verzge tega pesnika, ki pa jih zdaj beremo v sozvočju z gledanjem Draga Šege na Šaljevo pozidjo, ki je izbral in uredil te pesmi ter napisal spremno besedo. Knjigo je izdala Mladinska knjiga.

RADIOAMATERJI POTREBUJEJO VEČ DENARJA

SEVNICA — Na nedeljski skupščini radiokluba Amater so za novega predsednika izvolili Toneta Kranjca. V minulemu letu so bili izredno uspešni člani radiogionometrijske sekcije pri osnovni šoli Sava Kladnika, ki so posegli po republiških in državnih naslovih. Marljivo člani so si zagotovili precej materiala iz posameznih kolektivov. Ker so jim naprave dotrajale, imajo mnogo popravil, preden lahko sploh tekmujejo. Letos bi radi kupili nov primopredajnik. Računalniškemu krožku nudijo še naprej prostor, sodelovali pa naj bi kadri iz osnovne šole in Lisce. Obrtnika Kranjc in Pavličeva iz Dolenjega Boštanja sta klubu podarila univerzalni varilni aparat.

REŠILCU ZAPRL POT

MAČKOVEC — V soboto okoli 1. ure ponoči se je Celjan Marjan Prevoršek pripeljal z osebnim avtom po priključku magistralne ceste proti Zagrebu. Hotel je zaviti proti Kmetijski šoli pod Trško goro in je zapeljal čez magistralno cesto, takrat pa je iz Ljubljanske smeri z rešilcem pripeljal Jože Pregrad iz Globokega. Po trčenju, v katerem so se poškodovali voznik Pregrad in pacient v vozilu Franc Smrde iz Brežic, v drugem pa voznik Prevoršek in sopotnika Pavel Rozman in Jože Gostecnik, se je rešilno vozilo še prevrnilo. Materialne škode je bilo za milijon dinarjev.

30-letni priučeni krojač Darko Dragaš iz Novega mesta na 2 leti zapor. 28-letna frizerka Vesna Barantini z Rateža pri Novem mestu na 1 leto in 3 mesece zapor. 32-letna novomeška natakarica Tatjana Lichtenhaler pa na 1 leto zapor. Sodba še ni pravomočna.

Kot je razvidno iz Dragaševoga zagovora med preiskavo, so obtoženi stoenko, ki jo je najela in vozila Barantinova, parkirali v bližini trgovine Elektrotehne. Obe dekleti sta stražili na primernih mestih, da jih ne bi kdo presenetil. Šešič je s francoskim ključem vlomil cilindrični ključavnic in z Dragašem, ki je bil zraven, sta vstopila. Okoli 3. ure zjutraj je bila trgovina dovolj razsvetljena iz ulice, tako da sta Šešič in Dragaš lahko pridno polnila potovalke le z vrednejšimi vrtalnimi in brusilnimi stroji. Ukradeno blago sta odnesla ven in se vrnila še po barvni televizor ter nekaj brusilk in sesalec za prah. Ukradeno

blago sta zložila v avto, Lichtenhalerjeva pa je v vozilo, po lastni izjavi, dala še sesalec. Ako obtoženki pri dejanju ne bi imeli pomembne vloge, kot sta v svojih zagovorih opisovali, potem ju Šešič in Dragaš gotovo ne bi vzela s seboj, da bi jima zavzemali prostor, ki bi ga potrebovala za uskladiščenje ukradenega blaga.

Šešič in Barantinova sta bila že pred dejanjem v Krškem, očitno zato, da bi si ogledala izložbo Elektrotehne, se pozanimala za vrednost predmetov, ki jih prodajajo, in s tem seznanila še ostale. Prav vrednost plena je bila po mnenju sodišča odločilen vzgib, da se je četverica spustila v tako tvegano dejanje. Po izjavi poslovodje Elektrotehne so reflektorji v izložbi dovolj osvetljevali tudi notranjost trgovine, da se je dala razbrati cena na premetih, Šešič in Dragaš pa sta, kot rečeno, jemala manjše in dražje. Šešič je v preiskavi povedal, da so vrednost ukradenega blaga ocenjevali na okrog 700 tisočakov in da bi zanj dobili približno polovico.

Pri obtožencih, ki vsi obžalujejo dejanje, sodišče ni našlo obteževalnih okoliščin, olajševalne pa je ugotovilo pri Dragašu, Barantinovi in Lichtenhalerji, zato je veliki senat dopustil uporabo omiljenih določil kazenskega zakonika SFRJ.

Naj spomnimo, da so miličniki in delavci UNZ Krško s sodelovanjem občanan in kolegov iz Novega mesta naglo odkrili obtoženo četverico in našli vse ukradene predmete ter jih vrnili trgovini. Nastalo škodo so obtoženci pripravljeno poravnati.

PAVEL PERC

Zaljubljen v košare

Učitelj Tone Progar: preveč je dela, da bi jih prodajal

NOVO MESTO — Še do nedavnega je bil po dolenjskih vaseh običaj, da so ljudje dolgi zimski čas porabili tudi za pletenje košar in košev. Danes so to opravilo skorajda opustili in le redki se še najdejo, ki so še večji tega opravila. Eden tistih, ki so se v zadnjem času prav strokovno lotili tega ročnega dela, je Anton Progar, strokovni učitelj na srednji šoli tehničnih in zdravstvenih usmeritev Boris Kidrič.

Prvo košaro je spletel pred tremi leti, ker jo je potreboval za obiranje češenj. »Takšne košare so prav posebne oblike in jih nikjer nisem mogel kupiti. Preden sem pričel delati, sem začel raziskovati. Pogovarjal sem se z Ribničani, ki se pletejo, vprašal tega in onega v vasi, in ko sem obvladal teorijo, sem pričel. Prvi izdelki so bili le za v peč. Potem, ko sem si izdelal še

Anton Progar: »Ob pletenju košar so tudi zimski večeri krajši.«

potrebno orodje in si pridobil nekaj prakse, sem se zaljubil v pletenje košar,« je o svojem konjičku povedal učitelj Tone. Danes jih plete v najmanj dvajsetih inačicah za različne namene. Posebno skrbne so tiste, ki so izdelane po kitajskem vzorcu in jih najraje pokloni prijateljem za spomin.

Napraviti košaro ni tako enostavno. V jeseni je potrebno pripraviti in nacepiti leske in vrbe, jih obdelati in skuhati, da so mehke za oblikovanje. Za sestavljanje ogrodka uporablja kostanjeve palice. Petnajst ur dela je za eno samo srednje veliko košaro in če bi hotel s tem obogatiti, bi moral delati noč in dan, saj je cena za industrijsko izdelano konkurenčno košaro manj kot 2000 din. Kitajske košarice pa se dobe že za 600 din.

Tone svojih košar ne prodaja in prav nič mu tudi ni nerodno, da se kot prosvetni delavec ukvarja s takšno »obrtjo«. »Ob prosvetarski plači bi kakšno lahko tudi prodal in tako povečal svoje povprečje,« pravi Tone.

J. P.

5 let tamburašev

Malo vabil, čeprav podobnega ansambla ni blizu

SODRAŽICA — V Sodražici je obstajal tamburaški ansambel že leta 1930. Kasneje je razpadel. Med vojno je uspelo instrumente ohraniti in po vojni so jih uporabljali za pouk na sodraški šoli. Pred približno petimi leti so ansambel spet ustanovili.

Vodja ansambla Janez Lesar pravi: »Na tamburico sem igral že pred vojno v takratnem sokolskem društvu. Ljubzen do te glasbe mi je ostala v krvi. Šele pred petimi leti pa smo spet ustanovili ansambel, ki še vedno igra v istem sestavu. Njegovi člani so Peter Štupica, Ivo Smisel, Stane Čampa, Jože Levstek, Drago Košir in jaz.«

Čeprav so od Kolpe do Ljubljane in še daleč naokoli edini tak ansambel, sodraški tamburaši ne nastopajo veliko. Doslje so jih poslušali v ribniškem domu JLA, ribniški vojaški enoti, invalidskem zavodu Ponikve, na mnogih prireditvah v Sodražici in na zboru tamburašev v Metliki.

Pred kratkim so kupili nove instrumente, izdelane v Sisku. Denar jim je darovala kulturna skupnost in delovne organizacije. Pred kratkim so imeli člani ansambla »občni zbor«, na katerem so ocenili svoje delo, in zaigrali so nekaj skladb.

M. GLAVONJIČ

SODRAŠKI TAMBURAŠI — Z zadnjega nastopa v domu JLA v Ribnici — v sredini sedi vodja Janez Lesar. (Foto: Glavonjič)

DOMAČI VITAMINI — Tone Kos med sadeži domačega limonovca, ki mu je letos obrodil skoraj dvesto plodov.

Limone mu dozori v domači hiši

NOVO MESTO — Upokojenec Tone Kos posveti ves svoj prosti čas raznim konjičkom, med katerimi je vrtnarstvo na prvem mestu. Del hiše v Brezovem logu ima predelano v toplo gojišče, kjer ima v velikih posadah nasajena razne vrste južnih dreves. Rad se pohvali, da limon že nekaj let ne kupuje, saj mu dozorevajo kar doma. Zorijo mu pozimi, prav takrat, ko naše telo potrebuje največ vitaminov. C. Njegov limonovec ima v tem času na sebi skoraj dvesto zdravih plodov čudovite rumsne barve. V trgovinah so večkrat drobnejši in manj sončni primerki iz našega črnogorskega Primorja in Dalmacije, cena za kilogram pa je 300 dinov več. Tako ima Kosov Tone doma pravo malo bogastvo.

Pred leti mu je uspelo cepiti prvi divjak, sedaj pa vsako leto pripravi deset in več sadik limonovca. Sadike največkrat podari svojim prijateljem ob raznih priložnostih, saj je to trajen spomin. »Le redka rastlina se mi posuši. Edino delo pri vzgoji je zalivanje in vlaženje listov. Zalivam manjkraj in izdatno — s toplo vodo. Drevesa imam vse leto do prvega miraz pred hišo, in kot kaže, jim dolenjska klima še kar prija. Vzgamam tudi mandarino. Že lani sem imel nekaj plodov tega sladkega in okusnega sadeža, plod fig v cvetličnih loncih pa čakam v letošnjem poletju,« je povedal vneti ljubitelj subtropskih rastlin na Dolenjskem Tone Kos.

J. PAVLIN

TOPLICE ZA SVOJE GOSTE

DOLENJSKE IN ŠMARJESKE TOPLICE — Nadaljuje se razvedrilni program, ki ga prireja zdravilišča svoje goste in druge občane. 4. marca bo nastopila folklorna skupina, ob 10. uri v Šmarjškem in ob 20. uri v Dolenjskih Toplicah. Naslednji dan bo ob 10. uri v zdraviliškem domu v Dolenjskih Toplicah Reza Arnuš predaval o obrabi hrustanca v kolkih, 7. marca pa bo koncert mešanega pevskega zbora KUD Krka, ob 18. uri v Šmarjškem in ob 20. uri v Dolenjskih Toplicah. V restavraciji Rog so vsak torko sredo, četrtek in petek glasbeni večeri.

»KMEČKO DEKLE« UGNALO VSE

SEVNICA — Sevniski smučarski zanesenjaki že vrsto let prirejajo na Lisci prav na pustno nedeljo paralelne veseljalomske tekme za maškare. Najbolj urno je bilo tokrat »kmečko deklet« (Brane Balog), pred enim izmed osmih TV smrkcev (Goran Škerl). Za razposajene maske so navijali tudi »kračarji«, ki so s prekajnimi dobrotami krenili na tradicionalni pohod s Krakovega.

BLIZU DRŽAVNEGA REKORDA

BOŠTANJ — Na občinskem prvenstvu za streljanje z zračno puško je Stane Kovačič iz Boštanjaja le za dva kroga zgrešil veljavni državni rekord. Zadel je namreč kar 374 krogov. Boštanjčani so si tudi sicer priborili ekipno zmago. Zmagovalno moštvo sestavljajo Stane Kovačič, Stane Mirtelj in Jože Pfeifer. Na tekmovanje je prišlo 24 strelcev iz štirih strelskih družin. Normo 345 krogov je doseglo 7 članov in ena ekipa.

Še ugotavljajo resnico

Razburjljive govornice ob smrti Staneta Berlana

KOČEVJE — Ob smrti Staneta Berlana, hišnika v domu telesne kulture v Kočevju, ki je umrl v ponedeljek, 18. februarja, in postopkih zdravnikov, ki je bil okoli 15 minut pred hišnikovo smrtjo klican na pomoč, so se te dni po Kočevju razširile različne govornice, v petek pa se je pri vodstvu Zdravstvenega doma Kočevje oglasila tudi skupina občanov, ki je zahtevalo pojasnilo.

CIKČAK PO KOČEVSKI

KRADLI PLINSKO OLJE — Tatvine so skupna značilnost dogajanja na področju kriminala v zadnjem obdobju. 7. februarja so neznan storilec ukradli iz traktorjev ZKGP pri Brezovici 100 l nafte in nekaj drobnih delov; razen tega so v isti noči pretočili in odnesli iz traktorjev ZKGP pri Koprivniku nadaljnjih 80 l nafte ter nekaj drobnarij.

KALKULATOR IZGINIL — Dan prej so prijaviteli iz Melamina, da jim je z delovne mize zginil kalkulator, vreden 8.500 din. Je že tako, da nihče več noče »peš« računati.

ŠKODA OSTALA BREZ BENICINA — Gorivo za motorna vozila sploh vedno bolj privlači tatove, k čemur gotovo pripomorejo vedno višje cene. To dragocenost je neznan storilec 2. februarja iztočil iz škode Milana Šterka s Trate v Kočevju. Šlo je kar za 20 l supra.

ture v Kočevju, ki je umrl v ponedeljek, 18. februarja, in postopkih zdravnikov, ki je bil okoli 15 minut pred hišnikovo smrtjo klican na pomoč, so se te dni po Kočevju razširile različne govornice, v petek pa se je pri vodstvu Zdravstvenega doma Kočevje oglasila tudi skupina občanov, ki je zahtevalo pojasnilo.

Ob tej priložnosti je novi direktor ZD dr. Miha Petrovič dejal, da so za zadevo zvedeli že pred prihodom te skupine, da že raziskujejo okoliščine in da bo potem, če bo potrebno, uveden običajen postopek. V tem trenutku se ne more govoriti o krivdi ali nekrivdi kogarkoli. Če bo krivda ugotovljena, ne bodo ničesar zakrivali, ampak bodo o vsem obvestili javnost.

Kljub veliki razburjenosti v javnosti naj ponovno opozorimo, da je še vedno preuranjeno sklepati ali celo govoriti o kakršnikoli krivdi.

J. P.

kozerija

AKUMULATORJEV, KOLIKOR HOČETE

Nekega hladnega jutra moja stoenka ni hotela vžgati. Ne razumem se na automobile, zato sem jezno zaloputnil vrata in se odpravil v službo. Neveščnost sem razložil prijatelju in ta je tako vedel: »Akumulator je šel k vragu?« Tudi mehanik, ki sem ga obiskal popoldne, je rekel: »Akumulator. Nič drugega ne more biti.« Svetoval mi je še, naj kupim novega. »Na vsaki obcinski črpalki jih imajo.« Obtel sem vse bencinske črpalke v mestu, toda povsod so mi odgo-

varjali enako: »Nimamo.« Sedel sem k telefonu, vrtil telefonske številke trgovin z avtomobilskimi deli po vsej Jugovini. Pojavil sem se približno takole: »Halo! Zanima me, če imate akumulatorje za stoenke.« »Vi morate biti šaljive, kajne? Pred mesecem dni smo videli zadnjega!« »In koliko je stal?« »Štiri tisoč devetsto.« »Mi lahko poveste, kdaj jih boste dobili? Priklenjen sem na dom.«

»Pokličite čez kak teden!« Kot kurja čreva se je vlekle sedem dni. »Halo! Imate akumulatorje?« »Pokličite v torek.« Poklic sem natanko v torek. »Halo! Imate akumulatorje za stoenke?« »Inamo. Koliko jih želite?« »Samo enega.« »Stojite ali sedite?« »Prosim?« »Vprašal sem vas, če stojite ali sedite.«

»Stojim.« »Potem raje — sedite. Od danes dalje prodajamo akumulatorje samo sedečim krajanom.« »Kakšna finta je spet to?« »Nikakršna. Povedal vam bom ceno. Akumulator za stoenko stane dvanajst tisoč dvesto šestindvajset dinarjev. Imamo jih kot blata.« Čeprav se ne razumem na automobile, sem v hipu razumel, zakaj akumulatorjev ni bilo po trgovinah.

TONI GAŠPERIČ

BISERNI »DA« V NOVEM MESTU — V spremstvu številnih sorodnikov, vnukov in pravnikov sta v soboto po šestdesetih letih skupnega življenja ponovno stopila pred matičarja Alojzija in Terezija Kovačič iz Birčne vasi. Alojzija se mnogi spominjajo kot cestarja, Terezija pa je doma gospodinjila. Imela sta 10 otrok, sedaj pa imata 15 vnukov in 17 pravnikov. (Foto: J. P.)